

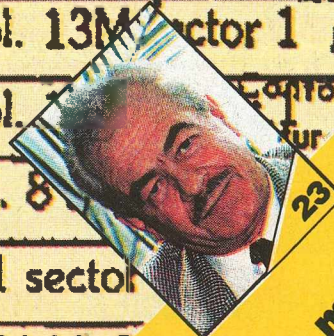
Flacăra 9

Magazin ilustrat fondat în 1911 • 5.000 lei • anul 1998

1.	Bd. ...	8,12
2.	Șos. Alexandriei nr. 18 bl. L. 5 sector 5	237,35
3.	Str. Mărgeanului nr. 40 bl. M 100 sector 5	173,54
4.	Str. Ferdinand nr. 99 (Complex Aurora) sector 2	1142,74
5.	Calea Moșilor nr. 225 bl. 33 - 35 sector 2	593,44
6.	Str. Șincai nr. 2 bl. 4 sector 4	541,01
7.	Calea 13 Septembrie nr. 121 bl. 127 sector 5	210,63
8.	Cel mai mare furt din patrimoniul statului	
9.	Calea 13 Septembrie nr. 125 bl. 131 sector 5	327,03
10.	Str. ...	1222,14
11.	Bd. ...	458,08
12.	Str. ...	9,00
13.	Str. Traian nr. ...	9,78
14.	Calea 13 Septembrie nr. 59 bl. ...	884,03
15.	Calea Moșilor nr. 18 bl. ...	619,59
16.	Calea Moșilor nr. 272 bl. 16 sector 2	127,20
17.	Șos. Mihai Bravu nr. 140 bl. D18 sector 2	675
18.	Șos. Pantelimon nr. 356 bl. 1 sector 2	
19.	Str. Dna Ghica nr. 8 bl. 2 sector 2	
20.	Str. Spandarian nr. 11 bl. 1 sector 2	
21.	Str. Emil Burileanu nr. 14 bl. 13M sector 1	
22.	Str. Emil Burileanu nr. 16 bl. ...	
23.	Calea Victoriei nr. 83-85 bl. 8	66,92
24.	Calea Victoriei nr. 83 bl. 81 sector	772,31
25.	Bd. Nicolae Titulescu nr. 121 bl. ...	670,00

Operațiunea

DE MAGAZINE PENTRU
UNUL SINGUR

„Democrația înseamnă,
mai ales, muncă” – interviu cu
dr. Constantin Stroe

12

DOSAR

Gelinta, mare tunc și pălănie Săzului

6

Spectacol politic

9

Scandalul de la 115

Un gest stupid și urmările sale

Cronica maruntă

12

„Pacea este numele lui Dumnezeu” P.P. Teoctist și Papa Medvedev: trei țări marșale

14

Externe

14

Rusia pe marginea prăpastiei

Anchetă

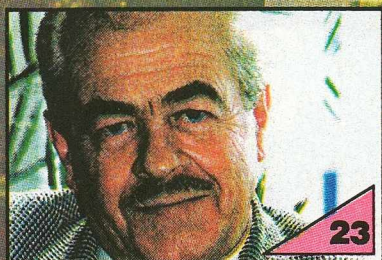
16

Zeci de români așteaptă aprobarea sa să scrie sexul

Reportaj

18

Woodstock românesc în cetatea Sighisoara

23

Homo viator

20

Sub Crucea Sudului (4)

Interviu

23

George Arion în dialog cu Constantin Stronț
„Democrația înseamnă mai ales muncă”

Cultura fără frontiere

26

Dive, generația a doua

Cameron Diaz, o blondă de gust și succes

32

Mașina de scris

28

O autoare care merită via multă scrisoare Madalina Toma

Tetru

30

Marșul liniștit

37

Film

32

Îmblânzitorul de cai
6 zile, 7 nopți

Viața mondenă

35

Lulza Cieca îmbină muzica ușoară cu modelul
Bucureștiul s-a scăldat în bere

Sport

38

1998, cel mai bun an al atletismului românesc
„Alb-roșii” au preluat tricoul galben

38

Utilități, rețete

42

S.A.B. '98

43

Horoscop

44

Divertisment

45

Mulți dintre noi se bat cu pumnii în piept și își proclamă cu emfază dragostea față de istoria României. Dar în clipa în care îi întrebi amănunte din această istorie dovedesc o ignoranță crasă sau îți oferă clișee de inspirație stalinistă din cartea mincinoasă a lui Roller. De-abia acum începem, de fapt, cu timiditate, să aflăm cine am fost cu adevărat. Dar unii refuză cu încăpățănare, din prostie sau pentru a-și proteja interesele, să ia cunoștință de realitatea trecutului nostru și s-o respecte așa cum se cuvine.

LECȚIA DE ISTORIE DE LA PELEȘ

De curând l-am cunoscut, la castelul Peleș din Sinaia, pe muzeograful Alin Ciupală. Dintr-o fericită întâmplare, era ghidul grupului de vizitatori din care făceam parte. De la început m-au impresionat rigoarea lui în exprimare, bogăția de informații pe care o posedă, știința de a comunica și celorlalți cele știute. În această bijuterie arhitectonică națională și, de data aceasta o putem spune fără fals patriotism, și internațională (câțiva japonezi, de pildă, au ținut să noteze simplu, în cartea de vizitatori a castelului devenit muzeu: „Merită să bați drumul din Japonia până în România fie numai să admiri Peleșul”) – fără să facă paradă de erudiție, el ne-a prezentat cu fidelitate o pagină demnă de admirație din devenirea noastră. Așa am aflat cum Carol I – descendent al familiei Hohenzollern Sigmaringen care a dat Europei principii, regi, împărați – a construit Peleșul din banii săi personali, veniți din Germania, și nu din România, pe terenul cumpărat cu aceleași fonduri personale de la Mănăstirea Sinaia. Așa am aflat cum a construit Pelișorul pentru principele Ferdinand și prințesa Maria (nepoată a reginei Victoria) și Foișorul (inițial pavilion de vânătoare) unde s-a născut Regele Mihai. Așa am aflat că la construcția castelului au lucrat 400 de meșteri aduși din toate colțurile bătrânului continent (inclusiv români – artiștii în executarea stucaturilor și dantelărilor în

lemn) care locuiau acolo, pe domeniul regal, împreună cu arhitectul și cu medicul adus special pentru a-i îngriji în caz de nevoie. Așa am mai aflat și că regele Carol nu agreea fastul și protocolul exagerat, motiv pentru care nu s-a așezat niciodată pe tronul din marea sală de recepție a palatului. (Oare câți dintre demnitarii noștri de azi, mici și mari, dar toți mărunți, aflați, prin absurd, într-o situație similară, ar pierde ocazia s-o facă?) Și, după spusele omniscentului muzeograf, dacă sub dictatură au fost scoase din circuitul turistic și Peleșul și Foișorul, în regimul „democratic” în care trăim Foișorul este la dispoziția mai marilor zilei și e folosit drept reședință de odihnă prezidențială (furată, deci!). Și ne mai mirăm că Regele Mihai n-a vrut să mai calce prin aceste locuri?

În orice caz, republica română încasează bani frumoși de pe urma monarhiei, deoarece zeci de mii de vizitatori au trecut numai în vara asta pe aici, iar costul biletului de intrare este de 25.000 lei pentru turiștii români și de 70.000 lei pentru cei străini. Casa Regilor României este un loc în care, desigur, diriguitorii noștri ar trebui să calce și ei, ascultând explicațiile unui ghid competent. Nu din motive de conștiință, căci multora le lipsește, ci pentru că, la istorie, mulți dintre ei sunt repetenți și, ceea ce e și mai grav pentru destinul nostru, așa vor rămâne toată viața.

George Bricea

Cel mai mare furt din patrimoniul statului

Operațiunea: „50 de magazine pentru unul singur“

Text: TOMA ROMAN jr. ■ Foto: VICTOR STROE ■

În jurul Fondului Proprietății de Stat s-au învățit ani în șir afaceri dubioase al căror quantum îl putem evalua, fără să exagerăm, la cifre de ordinul miliardelor de dolari. F.P.S. s-a dovedit un fel de „Izvorul minunilor“ pentru fosta și actuala putere de la București. Fie că se cheamă Emil Dima ori Sorin Dimitriu, oricine a fost șef al F.P.S. a închis ochii la inginerii financiare dintre cele mai ciudate.

Un exemplu este cel de mai jos. Spațiile comerciale din buricul capitalei sunt o pradă tentantă pentru oricine. Vadurile bune pentru magazinele de lux costă imens oriunde în lume. În București printr-o „vrăjitorie“ de proporții au pus mâna pe 45 de astfel de spații Rodica Țiriac (a se citi Ion Țiriac, cel a cărui soră este doamna în cauză) și Gabriel Popoviciu, nimeni altul decât ginerele lui Ion Dincă, unul dintre membrii C.P.Ex. al C.C. al P.C.R. Dacă stăm bine să ne gândim, avem de-a face cu o combinație reușită între „ciocoi vechi și noi“.

Mare magie

Până în 1994 S.C. Universal S.A. era o societate de stat care patrona nu mai puțin de 45 de spații comerciale, prin cele mai tentante zone din București. În aceste magazine erau chiriași care credeau că le-a pus Dumnezeu mâna în cap. Ei plăteau numai între 3-15 \$/mp pe lună.

După privatizarea, peste noapte, a S.C. Universal, chiriile au crescut simțitor și a început un război de uzură între chiriași și noii patroni. Privatizarea s-a făcut în următoarele condiții, mai mult decât bizare: F.P.S. și F.P.P. IV Muntenia (al cărui președinte era, la acea dată, binecunoscutul țărănist Ulm Spineanu) au scos la vânzare acțiuni. S-au încheiat contractele:

- nr. 561/22.09.1994 între F.P.S. și Asociația Programul Acțiunilor Salariaților (A.P.A.S.) prin care F.P.S. a vândut 3% din capitalul social al „S.C. Universal S.A.“

- nr. 162/21.10.1994 prin care F.P.P. IV a vândut 15% din capitalul social al S.C. Universal S.A. către A.P.A.S.

- nr. 562/22.09.1994 între F.P.S. și Fiall S.A. prin care F.P.S. a vândut 67% din capitalul social al Universal S.A.

- nr. 163/17.10.1994 între F.P.P. IV și Fiall S.A. prin care F.P.P. IV a vândut 15% din capitalul social al lui Universal S.A.

În toate aceste contracte acțiunile au fost subevaluate. Adunarea generală a acționarilor din S.C. Universal S.A. hotărâse pe 26.08.1994 evaluarea unei acțiuni la 25 000 lei. În contractele 561 și 162 A.P.A.S. a plătit numai 10 747 și respectiv 12 029 de lei pe acțiune. Chiar și așa A.P.A.S. nu a achitat în numerar în cazul contractului 162 decât 78 800 lei, restul sumei fiind echivalat în certificate de proprietate. Din spatele A.P.A.S. se ițește capul fostului manager al S.C. Universal S.A. - Florin Stoica.

Dintre foștii membri A.P.A.S., deveniți între timp acționari, persoane fizice, domnul Stoica a

investit cel mai mult. Micile economii strânse probabil din salariul său de bugetar au fost de 3 066 000 000 de lei, în timp ce restul membrilor A.P.A.S., în număr de 180, și-au transformat în acțiuni doar echivalentul a 925 050 000 lei. Domnul Stoica a devenit fericitul posesor a 78% din cele 18% din acțiunile S.C. Universal S.A. cumpărate de către A.P.A.S. Până la urmă în ambele contracte A.P.A.S. a plătit în numerar

La parterul acestui bloc de pe Calea Victoriei unde este și Ștefanul se află obiectul contractului de vânzare-cumpărare între S.C. „Universal“ S.A. și S.C. „Alexis Impex Commerce“ S.R.L. (Facsimil 2) prin care un magazin de 226 de metri pătrați a fost vândut cu 50 000 de dolari

numai 57 678 015 lei reprezentând contravaloarea a 8 028 mp de spațiu comercial, restul sumei fiind achitat ori cu certificate de proprietate, ori printr-un credit avantajos plătit în 16 rate lunare cu o dobândă doar de 8% plătită până pe 30.12.2002. Cu Fiall S.A. lucrurile au stat și mai interesant. În contractul 562 s-a stabilit prețul de 10 971 lei pe acțiune, iar în contractul 163 acțiunile au fost vândute pe 12 029 lei. Practic S.C. Fiall S.A. a cumpărat 67% din acțiunile S.C. Universal la mai puțin de jumătate din valoarea

lor stabilită de către A.G.A. Acțiunile S.C. Fiall S.A. sunt deținute de Rodica Țiriac (50,99 %) și Firma Altrom S.R.L. reprezentată de Gabriel Popoviciu (48%). Într-o primă fază a privatizării S.C. Fiall a achitat doar 30% din valoarea contractului 562, restul urmând să fie plătit în rate până pe 30.05.1999. Contractul nr. 163 a fost achitat în proporție de 90% cu certificate de proprietate. Dacă ne aducem aminte că în 1994 valoarea pe piață a unui certificat de proprietate de 25 000 lei era de 4-5 000 lei, ne lănsăm în supoziția că atât certificatele folosite de directorul Florin Stoica la fel și cele ale Fiall S.A. au fost procurate de pe piața neagră la o pătrime din valoarea lor nominală. Printr-un artificiu de calcul s-a rezolvat și o problemă care i-ar fi putut duce în fața justiției pe cetățenii Stoica, Popoviciu și Țiriac. La contractele 561, 562 s-au atașat două acte adiționale prin care s-a păstrat valoarea acestor acte, dar s-a redus numărul acțiunilor astfel că s-a ajuns în cele din urmă la prețul inițial publicat în Monitorul Oficial de 25 000 lei/acțiune.

Războiul cu chiriași a încetat

Imediat cum a preluat S.C. Universal S.A., cuplul Rodica Țiriac - Gabriel Popoviciu a mărit chiria spațiilor de peste 10 ori. Astfel, în cazul firmei S.C. Burexim S.R.L. chiria a sărit de la 8 \$/mp la 85 \$/mp. În majoritatea cazurilor contractele de închiriere nu expiraseră. S-a constituit chiar și o asociație a chiriașilor S.C. Universal S.A. care dorea să inițieze acțiuni în justiție. Au avut loc până și conflicte violente atunci când angajații S.C. Universal S.A. au încercat să-i evacueze pe chiriași sau să le sudeze ușile magazinelor. Liderul chiriașilor era Viorel Popescu, patronul S.C. Alexis S.R.L., care închiriasse spațiul de pe Calea Victoriei 83-85. Chiriașii au depus memorii, au încercat să anuleze pe baza Legii 77/1994 contractul noilor proprietari și au încercat să aducă aminte celor de la F.P.S. faptul că li se promisese că fiecare magazin va fi vândut în parte. Au fost sesizate Parchetul și Poliția. Chiriașii păreau să aibă în cele din urmă câștig de cauză. În vara anului 1997, Viorel Popescu s-a calmat brusc. Minunea are și o explicație. S.C. Universal S.A. i-a

vândut spațiul comercial pe care îl închiriasse cu numai 354 milioane de lei adică echivalentul a 50 000 de dolari. Trebuie menționat că magazinul este situat în inima Bucureștiului, pe Calea Victoriei și avea o suprafață de 226,091 mp.

Dispărând liderul de opinie, ceilalți chiriași au cedat ori se mai târâie și azi prin tribunale și încearcă să se opună presiunilor mai mult sau mai puțin fizice venite din partea S.C. Universal S.A. Este foarte grav că autoritățile nu au mișcat
(Continuare în pag. 9)

ANEXĂ Facsimil 1/a
cuprinzând clădirile și suprafețele desfășurate ale acestora,
proprietatea S.C. UNIVERSAL S.A.

IDENTIFICARE	Suprafață desfășurată (mp)
0. 1	4
1. Bd. Metalurgiei nr. 7A bl. 1-28 sector 4	678,12
2. Șos. Alexandriei nr. 16 bl. L. 4 sector 5	1560,95
3. Șos. Alexandriei nr. 18 bl. L. 5 sector 5	237,35
4. Str. Mărgearului nr. 40 bl. M 100 sector 5	173,54
5. Str. Ferdinand nr. 99 (Complex Aurora) sector 2	1142,74
6. Calea Moșilor nr. 225 bl. 33 - 35 sector 2	593,44
7. Str. Șincai nr. 2 bl. 4 sector 4	541,01
8. Calea 13 Septembrie nr. 121 bl. 127 sector 5	210,63
9. Calea 13 Septembrie nr. 123 bl. 129 sector 5	1544,78
10. Calea 13 Septembrie nr. 125 bl. 131 sector 5	327,03
11. Str. Camil Ressu nr. 75 bl. S1 B - S1 C sector 5	1222,14
12. Bd. Titulescu nr. 64 Bl. 24 A sector 1	438,08
13. Str. Teodor Palady nr. 73 A sector 3	769,00
14. Str. Traian nr. 248 bl. 30B sector 2	729,78
15. Calea 13 Septembrie nr. 59 - 61 sector 5	884,03
16. Calea Moșilor nr. 274 bl. 18 sector 2	619,59
17. Calea Moșilor nr. 272 bl. 16 sector 2	127,20
18. Șos. Mihai Bravu nr. 140 bl. D18 sector 2	672,34
19. Șos. Pantelimon nr. 356 bl. 1 sector 2	816,70
20. Str. Dna Ghica nr. 8 bl. 2 sector 2	220,23
21. Str. Spandarian nr. 11 bl. 1 sector 1	540,81
22. Str. Emil Burileanu nr. 14 bl. 13M sector 1	199,13
23. Str. Emil Burileanu nr. 16 bl. 13M sector 1	252,21
24. Calea Victoriei nr. 83-85 bl. 8 sector 1	566,92
25. Calea Victoriei nr. 83 bl. 81 sector 1	772,31
26. Bd. Nicolae Titulescu nr. 121 bl. 2 sector 1	670,00

Facsimil 1/b

27. Bd. 1 Mai nr. 92 bl. 44 A2 sector 1	233,27
28. Str. Toma Caragiu nr. 3 sector 3	1264,00
29. Bd. Unirii nr. 33 bl. A2 sector 3	322,00
30. Bd. C. Brâncoveanu nr. 4 bl. 12 A sector 4	664,33
31. Șos. Gălbenuș nr. 127 bl. 2B sector 4	1793,81
32. Cal. Văcărești nr. 240 bl. 72A sector 4	235,61
33. Str. Berceni nr. 53 bl. 130 sector 4	545,37
34. Bd. Libertății nr. 1 bl. A 1 sector 4	1192,85
35. Bd. Unirii nr. 17 - 19 bl. 4 A sector 5	100,77
36. Bd. Unirii nr. 9 bl. 2 A sector 5	297,17
37. Bd. Ghencea nr. 34 bl. 65 sector 3	782,73
38. Bd. Păcii nr. 17 - 19 bl. 6 sector 6	2066,31
39. Șos. Crângași nr. 7 bl. 4 sector 6	287,78
40. Șos. Crângași nr. 9 bl. 5 sector 6	322,37
41. Bd. Păcii nr. 1 bl. 22 B sector 6	3945,79
42. Șos. Pantelimon nr. 258 bl. 47 sector 2	6400,22
43. Calea Dorobanți nr. 135 sector 1	4914,89
44. Șos. Mihai Bravu 294 bl. 5 sector 3	1500,54
45. Str. Camil Ressu nr. 2 sector 3	520,00
TOTAL GENERAL	44.899,87

Facsimil 2/b

Intrarea în stăpânirea de drept asupra IMOBILULUI are loc astăzi, autentificării prezentului contract, iar de fapt, la data plății prețului, fără nici o formalitate de punere în posesie.

Prețul acestei vânzări este stabilit de comun acord la suma de 354.000,00 (treisute cincizeci și patru mii lei), din care 54.000,000 care reprezintă TVA, conform facturii nr. 54434/25.07.1997 a S.C. "UNIVERSAL" S.A., care va fi achitat în Societății Vânzătoare în termen de 10 zile de la semnarea prezentului contract virament la Banca Ion Țiriac S.M.B., cont 4010035100.

În caz de neplătire a prețului la termenul stipulat mai sus, intervine rezoluția contractului.

Noi, Societatea Comercială "ALEXIS IMPEX COMMERCE" S.R.L. reprezentantul POPESCU VIOREL, declarăm că am cumpărat de S.C. "UNIVERSAL" S.A., prin reprezentantul său, IMOBILUL descris mai sus preț și în condițiile menționate în prezentul contract, cu al cărui conținut declarăm de acord.

Cunoaștem situația juridică și de fapt a IMOBILULUI, ca fiind cea descrisă mai sus și înțelegem să dobândim în aceste condiții fără ca Societatea Vânzătoare să fie exonerată de răspunderea pentru evicțiune prevăzută de art.1337,1338 Cod de referire la art. 1339 Cod civil.

Tehnoredactat la sediul BIROULUI NOTARIAL "EXPERT" București, astăzi data autentificării în 7 exemplare, din care 6 s-au înmănat părților.

VÂNZĂTOR,

S.C. "UNIVERSAL" S.A.
prin reprezentant

CUMPRĂTOARE,

S.C. "ALEXIS IMPEX COMMERCE" S.R.L.
prin reprezentant

Facsimil 2/a

CONTRACT DE VÂNZARE - CUMPĂRARE

Între:

S.C. "UNIVERSAL" S.A., cu sediul în București, Pasaj Nicolae Șelari, nr. 3-5, sect. 3, înmatriculată la Registrul Comerțului sub nr. J/40/10/1991 conform certificatului de înmatriculare emis de ORC-MB în 1991, prin reprezentantul său IONESCU GHEORGHE, domiciliat în str. Domnița Anastasia nr. 15, ap. 12, sect. 5, București conform delegației nr. 1884/25.07.1997, emisă de S.C. "UNIVERSAL" S.A., în calitate de vânzător, și

S.C. "ALEXIS IMPEX COMMERCE" S.R.L. cu sediul în București, str. N. Racotă nr. 4, sect. 1, înmatriculată la Registrul Comerțului sub nr. J/40/8980/1991 din 16.08.1991, conform certificatului de înmatriculare seria A nr. 397542, prin reprezentantul său POPESCU VIOREL-ALEXANDRU, domiciliat în București str. Sf. Treime nr. 11, sect. 2, conform delegației nr. 1125/07.1997, eliberată de S.C. "ALEXIS IMPEX COMMERCE" S.R.L., în calitate de cumpărătoare, a intervenit prezentul contract de vânzare-cumpărare, în următoarele condiții:

Noi, S.C. "UNIVERSAL" S.A., prin reprezentant, vindem Societății Comerciale "ALEXIS IMPEX COMMERCE" S.R.L., prin reprezentantul său, spațiul comercial situat în București, Calea Victoriei nr. 83-85, sect. 1, ce se compune din spațiu comercial construit, parter și subsol, în suprafață totală de 226,091 mp, precum și cotă parte indiviză în suprafață de 29,30 mp, teren aferent, denumite în cele ce urmează IMOBIL conform schițelor 1 și 2, anexă, ce fac parte integrantă din prezentul contract, vizate spre neschimbare. Precizăm că peretele despărțitor la parter, dinspre S.C. "BUREXIM" S.R.L., poartă în adâncime de la jumătatea stâlpului de rezistență și nu de la marginea acestuia.

Noi, Societatea Vânzătoare, am dobândit IMOBILUL ce face obiectul prezentului contract, în temeiul contractelor de vânzare-cumpărare nr. 561 din 22.09.1994 încheiate între FPS și Asociația "UNIVERSAL" Programul Acțiunilor Salariaților, contract de vânzare-cumpărare 562/22.09.1994 încheiat între FPS și S.C. "FIALL" S.A., contract de vânzare-cumpărare nr. 162/21.04.1994 între FPP IV MUNTENIA și Asociația "UNIVERSAL" Programul Acțiunilor Salariaților și contractul de vânzare - cumpărare nr. 163/17.10.1994 între FPP IV MUNTENIA și S.C. "FIALL" S.A., toate transmise sub nr. 10339-40-41-42-43-44-45-46 din 22.07.1997 la Judecătoria Sectorului I, pentru construcție, precum și Certificatul de Atestare al dreptului de proprietate asupra terenului nr. 0016 seria B, și aprobat prin H.C.L.M.B. nr. 70/07.09.1995, emis la data de 21.09.1995 de Consiliul Municipiului București, transmis la Judecătoria Sector I sub nr. 6329/1996, în ce privește terenul.

Noi, Societatea Vânzătoare, declarăm în mod expres că suntem unicul proprietar al IMOBILULUI, că acesta este achitat integral, că nu a fost scos din circuitul civil prin vre un act normativ, că este liber de orice sarcini sau servituiți cum rezultă din certificatul de sarcini nr. 2008/24.07.1997, eliberat de Judecătoria Sector I București, garantând Societatea Cumpărătoare de orice evicțiune totală sau parțială, conform art. 1337, 1338 și 1339 Cod civil.

Impozitele și taxele de orice natură către stat sunt în sarcina noastră, a Societății Vânzătoare, până astăzi, data autentificării prezentului contract, așa cum rezultă din certificatul eliberat de Administrația Financiară a sect. I București, cu nr. 256022 din 23.07.1997 vizat la zi, dată de la care ținem asupra Societății Cumpărătoare.

Facsimil 2/c

JUDECĂTORIA SECTOR I

Prezentul înscris a fost redactat în prezenta de transcripții sub nr. 10794 din 6.02.1997

Contract de vânzare-cumpărare acțiuni

Nr. 162 din 21.10.1994

UNIVERSAL - S.A.
București, Intrarea Nicolae Selari, nr. 3-5, sector 3

Data: 1998 APR 27.

Oficiul Registrului Comerțului
Municipal București
Conform cu originalul
Semnat

Între:

Fondul Proprietăți Private IV - Muntenia, denumit în continuare F.P.P. IV, cu sediul în București, Splulul Independenței, nr. 202A, sector 6, reprezentat legal prin domnul ULM SPINEANU, președintele Consiliului de Administrație, în calitate de vânzător,

și

Asociația "UNIVERSAL" Programul Acțiuni Salariaților, cu sediul în București, Intrarea Nicolae Selari, nr. 3-5, sector 3, reprezentată legal prin domnul FLORIAN STOICA, președintele Consiliului de Administrație, în calitate de cumpărător,

s-a încheiat prezentul contract de vânzare - cumpărare de acțiuni, conform prevederilor Legii nr. 77/1994.

1. Obiectul contractului

Vânzătorul vinde și cumpărătorul cumpără, libere de orice sarcini, un număr de 133.035 acțiuni cu o valoare nominală de 25.000 lei fiecare, însumând totală de 3.325.875.000 lei reprezentând 15% din capitalul social de stat al Societății comerciale UNIVERSAL S.A. cu sediul în București, Intrarea Nicolae Selari, nr. 3-5, sect. 3, denumită în continuare "societate".

Acțiunile vândute sunt numerotate de la numărul 620.828 la numărul 753.862 inclusiv.

Facsimil 3/a

Facsimil 3/c

Prezentul contract intră în vigoare la data semnării sale de către părțile contractante.

Întocmit în patru exemplare, câte două exemplare pentru fiecare parte contractantă.

Semnat azi 21.10.1994

Vânzător
Fondul Proprietăți Private IV - Muntenia
Președintele Consiliului de Administrație
ULM SPINEANU

Cumpărător
Asociația "UNIVERSAL"
Programul Acțiuni Salariaților
Președinte
FLORIAN STOICA

(Urmare din pag. 8)

un deget să elucideze modul în care au fost subevaluate acțiunile S.C. Universal S.A. și nu au stabilit nici măcar cu câte milioane de dolari a fost prejudiciat statul român din această acțiune. Ținând cont că Ion Țiriac, de exemplu, cade în picioare sub toate regimurile, iar Rodica Țiriac este sora lui, putem parcă să intuim de ce P.N.Ț.C.D.-istul Sorin Dimitriu nu a încercat să facă lumină în această afacere dubioasă pe care a moștenit-o de la înaintașii săi P.D.S.R.-iști.

Post - Scriptum:

Din câte știm, familia Țiriac mai are și alte afaceri profitabile cu spații comerciale și imobile. Am luat în colimator Magazinul Sora și blocul Sora câștigat cu acte-n regulă de către fostul proprietar. Din păcate în România justiția nu funcționează decât scriptic. Există o sentință executorie, există și executori judecătorești, dar mașinăria se mișcă greu. Până una-alta, din câte știm clanul Țiriac a trecut la manevre de intimidare. Despre „cazul Sora“ și multe altele vom reveni în numărul viitor al revistei „Flacăra“.

Facsimil 3/b

2. Transmiterea proprietății acțiunilor

Proprietatea asupra acțiunilor vândute se transmite la cumpărător cu toate drepturile și obligațiile prevăzute pentru acționari de legea română și de prezentul contract, la data depunerii certificatelor de proprietate și achitării diferenței în numerar.

3. Prețul

Prețul convenit de părți este de 12.029 lei pentru fiecare acțiune vândută, în sumă totală de 1.600.278.015 lei.

4. Modalitatea de plată

4.1. Părțile convin ca plata să se facă după cum urmează:

a) Suma de 327.152.000 lei se plătește de cumpărător prin schimbarea unui număr de 7112 certificate de proprietate FPP IV Muntenia ce au o valoare declarată la data prezentului contract de 48.000 lei, care vor fi depuse în termen de 30 de zile de la data semnării prezentului contract.

b) Pentru suma de 1.273.048.000 se vor depune de cumpărător la vânzător, sub forma de garanție, un număr de certificate de proprietate după cum urmează:

- 7112 certificate de proprietate FPP I cu valoarea nominală de 44.000 lei, însumând 312.828.000 lei;
- 7112 certificate de proprietate FPP II cu valoarea nominală de 45.000 lei, însumând 320.040.000 lei;
- 7112 certificate de proprietate FPP III cu valoarea nominală de 45.000 lei, însumând 320.040.000 lei;
- 7112 certificate de proprietate FPP V cu valoarea nominală de 45.000 lei, însumând 320.040.000 lei.

c) Suma de 78.015 lei se plătește în numerar în termen de 10 zile.

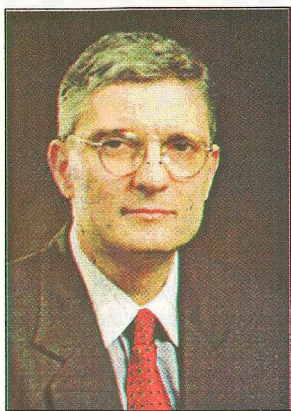
Pentru întârzieri de plată la termenele stabilite la pct. a, b și c se vor plăti penalități de 1% pe zi în numerar.

d) Cumpărătorul abilitază pe vânzător să efectueze operațiuni de brokeraj cu certificatele de proprietate eluate în garanție și până la scadența obținerii de certificate de proprietate ale FPP IV Muntenia până la acoperirea integrală a sumei datorate de cumpărător, în condițiile Contractului nr. 11/94 care face parte integrantă din prezentul contract.

e) Totodată, cumpărătorul va depune la vânzător o sumă echivalentă cu 5% din prețul rămas după diminuarea cu valoarea certificatelor FPP IV depuse la data semnării contractului, sub forma de 283 cerete cu certificate de proprietate, a caror valoare este cea de la data prezentului contract.

SCANDALUL LUI 11 %

Cotrobăind după posibile surse bugetare, Daniel Dăianu a descoperit „terra incognita”: cuvântul scris

atunci, n-avem nici cea mai vagă șansă.

Mai întâi, Guvernul a anunțat că va introduce TVA (de 11%) pe toate tipăriturile, cu excepția manualelor școlare. Argumentul premierului Radu Vasile a fost că nu trebuie să mai existe excepții. La prima vedere, e corect: cărțile și ziarele sunt și ele o marfă, deci trebuie să fie purtătoare de taxă pe valoarea adăugată. De altfel, așa se întâmplă și în mult ținutul Occident – același pe care, în paranteză fie spus, îl ironizăm mereu pentru incultura sa...

Dar se află România în starea de normalitate în care acest mic privilegiu acordat tipăriturilor a rămas ultimul detaliu care ne împiedica să fim în rând cu lumea? Sau, altfel spus, dacă e vorba să eliminăm excepțiile, cu cultura trebuia început? Asta în condițiile în care, de curând, un singur importator de alcool a fost scutit de plata unor taxe de 75 de miliarde de lei, iar de la numai patru firme (nu foarte mari) vinovate

de evaziune fiscală s-au recuperat 600 de miliarde (un fleac, față de datoriile totale existente, în fața cărora toate organismele responsabile ridică din umeri: „N-avem ce le face!”).

Argumentul ministrului Finanțelor, Daniel Dăianu, a fost și mai interesant: ar fi urmat ca, din colectarea acestui 11%, să fie vărsate la buget 100–150 de miliarde de lei. Înțelegem foarte bine – din păcate – starea disperată în care a ajuns (în care a fost adus) bugetul României, încât guvernării încearcă să scoată bani și din piatră seacă – dar asta nu justifică incompetența crasă de care dă dovadă ministrul Finanțelor printr-o asemenea declarație, pentru care, de altfel, nu a putut oferi nici o bază de calcul.

Cultura, un lux pe cale de dispariție

Cifrele vânturate de Dăianu ar însemna că în România se vând cărți și ziare în valoare de 909 până la 1.363 miliarde de lei!! În cazul ăsta, ar trebui să fim un popor supercult și super-inteligent, care cu siguranță nu ar accepta asemenea conducători.

Dar, chiar dacă aceste valori ar fi, prin absurd, valabile astăzi, Daniel Dăianu pornește

Ce e tipăriturile și ce vrea ele?

de la presupunerea naivă (e un eufemism) că nivelul vânzărilor n-ar scădea semnificativ o dată cu scumpirea produselor. În realitate, producția de carte și publicații a scăzut deja, față de anul trecut, cu 70%!! În aceste condiții, se pune întrebarea pe ce ar urma să se aplice TVA-ul?

Ar mai fi de spus că în România – caz, probabil, unic în lume – se percepe impozit pe pierderi (căci editorul e obligat să plătească un impozit pe profit calculat la tirajul tipărit, nu la cel vândut!), că TVA-ul, evident, ar urma să fie plătit tot în avans și că de la difuzorii la edituri banii încasați ajung și după șase luni sau un an, cu țărâta.

Și ar mai fi de spus încă o dată că acum românii au cu totul altă nevoie de informație și de cultură decât americanii – dovadă chiar cele de mai sus și cele de mai jos.

Ba da, ba da – ba nu, ba nu

Din nefericire, „scandalul lui 11%” a ridicat jenante semne de întrebare de ambele părți ale baricadei. Conferința de presă – prost organizată – la care au stat alături, pentru prima dată, editorii, scriitorii și ziariștii a luat în discuție – kafkian – un document care nu exista.

E drept, o atitudine tranșantă trebuia manifestată înainte de a fi prea târziu, cu condiția ca pentru toată lumea să fie clar care e subiectul din propoziție. Or, în vreme ce unii din cei prezenți credeau că e vorba de TVA pe hârtie, alții strigau din sală că ăla exista și înainte – „Ba nu! Ba da!”, până a reieșit că există pentru edituri, dar la publicații e deductibil.

În al doilea rând, vorbitorii s-au contrazis flagrant între ei, nu în chestiuni de formulare sau de nuanță, ci chiar în problemele de fond: că măsura este sau nu este în logica economiei de

RETRO

MARIAN SULTĂNOIU ■

Sâmbătă-duminică, 15–16 august

Ion Iliescu critică dezlănțuit actuala Putere în turneul preelectoral desfășurat în Moldova. Printre altele el cere răsturnarea „fripturșilor, incapabililor, corupților, nadelor, clienților politici” din aparatul administrativ. Actorul Mihai Mălaimare, om din preajma conducerii PDSR, declară că fund o fire mai colerică el ar pune mâna pe Kalașnikov și ar face ordine printre oamenii puterii. ● Liderul PNȚCD, Ion Diaconescu, răspunzând omologului său pedeserist a afirmat că „limbajul este caracteristic și acuzator pentru cel care îl folosește (...) și este nedem pentru un om care a fost și președintele țării”. ● Președintele Constantinescu l-a lăsat pe premierul Radu Vasile să participe la Sărbătoarea Marinei, organizată la Constanța, iar el, împreună cu Petre Roman, au sărbătorit „Adormirea Maicii Domnului” la Mănăstirea Nicula, din județul Cluj.

Luni, 17 august

Filiata PNȚCD din Rădăuți îl amenință pe Iliescu cu instanța. Tărâniștii moldoveni s-au făcut foc și pară pe liderul PDSR care i-a calificat pe reprezentanții CDR drept „lăcuste nesățioase”, „nerușinate” și „ploșnițe”. ● Președintele Comisiei de agricultură din Senat a afirmat că răspunderea pentru dezastrul în care se află agricultura românească aparține celor care dețin puterea, nu secetei sau agricultorilor. Până la propus printr-un comunicat tuturor primarilor de comune din România să transmită pe adresa Comisiei date privind situația din zonă și măsurile care trebuie întreprinse pentru îndreptarea ei.

Marți, 18 august

Primul ministru Radu Vasile a cerut președintelui companiei Bell Helicopters Textron, Webb F. Joine, revizuirea termenilor financiar ai proiectului de cooperare cu firma americană. Deși întâlnirea a avut loc cu câteva zile în urmă, „misterul” discuțiilor a fost dezvăluit cu întârziere la Palatul Victoria. ● PNL solicită și modificarea Legii electorale. Mircea Ionescu-Quintus a declarat că această modificare este necesară și ea trebuie făcută conștient cu unele schimbări aduse Legii partidelor politice. Quintus a apreciat că în actuala conjunctură un partid nu mai poate avea legitimitate decât dacă este susținut de 25 de mii de membri, având în cel puțin 20 de județe câte 500 de membri.

Miercuri, 19 august

Vicepreședintele PD, Traian Băsescu, i-a criticat dur pe partenerii de coaliție, în contextul evaluărilor făcute de către Comisia Europeană asupra mersului reformei. Băsescu a afirmat, în cadrul unei dezbateri susținute la Școala națională de management politic organizată de PD la Techirghiol, că eșecul reformei administrației publice locale aparține în exclusivitate țărăniștilor care au încercat să-și mențină pe Ciorbea atât în funcția de premier cât și în cea de primar. ● Vicepreședintele țărănist Victor Ciorbea a afirmat că declarațiile impredictibile ale PD pot declanșa o nouă criză în perioada guvernării Radu Vasile. El este

de părere că prezența PNȚCD la guvernare a devenit simbolică. ● Liderii PAR susțin că „puterile discreționare pe care PNȚCD și le atribuie în cadrul CDR trebuie să ia sfârșit”. Lui Varujan Vosganian îi displace hegemonia țărăniștilor în Convenție. ● Petre Roman i-a solicitat printr-o scrisoare președintelui Constantinescu discutarea în cadrul CSAT „a unor cazuri în care sunt implicați lideri ai PD, precum Berceanu, Băsescu, Roman”. Roman afirmă că aceste nume sunt legate de apariția în presă a unor informații conform cărora SRI și SIE anchetează persoane din conducerea PD.

Joi, 20 august

Bogdan Niculescu Duvăz este convins că liderii incriminați, la care se referă scrisoarea, sunt nevinovați și este de acord cu Băsescu, care a afirmat că poliția este folosită pentru a umări politicieni.

Vineri, 21 august

László Tokés afirmă că, în eventualitatea unor alegeri anticipate, UDMR ar putea pierde jumătate din voturile maghiarilor, din cauza cedărilor repetate în fața Puterii românești și a compromisurilor nepermise, în dauna comunității maghiare din România. ● Președintele UDMR, Marko Bela, consideră că solicitarea PD către partenerii din Coaliție de a-și declara sprijinul explicit față de politica miniștrilor democrați nu este o formă potrivită pentru întărirea solidarității în coaliție și în guvern.

Sâmbătă, duminică, 22–23 august

Restructurarea guvernului, anunțată cu surle și trâmbițe, nu se mai face. Unii sunt de părere că ea va fi posibilă la primăvară, după adoptarea Legii privind organizarea guvernului. La rândul său, Radu Vasile a precizat că „nu se poate restructura Executivul acum, întrucât mai multe ministere sunt ordonatori de credite, reforma fiind posibilă după adoptarea Legii Bugetului de Stat pe 1999”. ● Țigani îl declară pe președintele PRM, C.V. Tudor, *persona non grata* pentru etnia romilor. În urma declarațiilor liderului PRM, precum că-i va coloniza pe recidiviștii de culoare, aceștia cer autorităților să condamnă declarațiile senatorului. În caz contrar asociațiile romilor își vor îndemna membrii să treacă la măsuri de autoapărare, „în cadrul măsurilor elaborate de CSAT.”

Marți, 25 august

Premierul Radu Vasile l-a demis pe șeful Corpului de Control, Titus Duță, și l-a numit în această funcție pe Ovidiu Grecea, locțiitor al comandantului în cadrul Direcției de Informații economice și financiar-bancare din cadrul fostei UM 0215. Această înlocuire i-a nemulțumit în primul rând pe colegii de partid ai premierului care sunt conștienți că Duță a fost sacrificat, ca și Valerian Stan, la cererea PD. ● PD i-a acuzat pe țărăniști că vor amânarea alegerilor pentru București. Democrații cred că PNȚCD dorește o întârziere inițială cu 6 luni a alegerilor pentru ca apoi din lipsă de timp acestea să fie „stabilite” pentru anul 2000. Oricum, singurii care nu și-au stabilit încă un candidat pentru aceste alegeri sunt chiar democrații lui Roman.

Miercuri, 26 august

PD și PNȚCD se află din nou la un pas de scandal. Demiterea directorului Regiei Naționale a Pădurilor, Gh. Cănuța, i-a supărat pe democrați care afirmă că în spatele destituirii se află interese politice. ● Ministerul de Interne, care este proprietarul de drept al actualei clădiri a Senatului României, vrea retro-

pieță; că ziaristii și scriitorii trebuie sau nu trebuie să fie priviți ca o excepție; că protestul trebuie să fie foarte tehnic, pe limba contabililor, sau, din contră, patetic; că el trebuie să vizeze sau nu întreaga deingradă a societății, nu doar acest 11%; că trebuie sau nu trebuie făcută o delegație care să discute cu Ministerul Finanțelor; și așa mai departe.

Noi, cu brațe ca oțelul...

Dramatică ruptură de realitate a devenit flagrantă în momentul în care directorul unui mare cotidian a întrebat: „Suntem noi destul de tari și de solidari ca să decidem acum ca, vreme de o săptămână, să nu apară în România nici un ziar și nici o carte?” Lăsând la o parte faptul că un atare protest i-ar fi afectat drept în cot pe guvernanti, în sală se aflau conducătorii a cinci ziare și a vreo zece edituri – cum Dumnezeu să decidă ei ce se va întâmpla la nivel național?! Dar, e drept, sună așa de eroic...

Cât despre „protest”-ul adoptat (prin consens) în finalul conferinței de presă, el este un eseu care reușește performanța să nu solicite nimic! Iar când s-a pus problema cine îl semnează și în numele cui, a ieșit așa o zăpăceală încât majoritatea celor prezenți au plecat înainte de a se lua vreo

Andrei Marga, ultima frontieră a speranței

decizie (drept care, în presă, a apărut anonim).

La ora când veți citi aceste rânduri, e foarte probabil ca „scandalul 11%” să fi fost dezamorsat. Dacă am insistat asupra tuturor acestor amănunte este pentru că momentul – indiferent de deznodământ – a fost dureros de semnificativ atât pentru elita politică, cât și pentru cea intelectuală.

Mai rămâne speranța că domnul Andrei Marga va reuși să ridice, suficient de repede, generații ceva mai cu picioarele pe pământ.

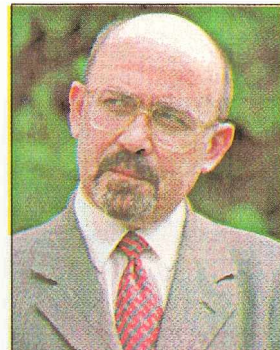
Ieșirea din colaps, modelul UDMR

Existența unui partid politic înființat pe criterii etnice este prin definiție un nonsens. În primul rând, un partid politic luptă pentru a cuceri puterea. Nu un mic fragment, ci cât mai multă putere, preferabil majoritatea, pentru a-și putea impune programele – altfel, de ce mai există? Or, a lupta pentru majoritate parlamentară înseamnă a te lupta să câștigi de partea ideilor tale majoritatea populației. Cum oare să faci asta câtă vreme, de la început, anunți că reprezintă interesele unei minorități?

În al doilea rând, un partid politic – fie el la putere sau în opoziție – trebuie să aibă o doctrină economică, una politică și una socială. În esența lor, acestea nu trebuie să depindă de context: un liberal e liberal și-n Patagonia și-n Siberia, doar mijloacele de implementare a liberalismului se mulează pe condițiile locale. În plus, un partid trebuie să aibă un cuvânt de spus, clar și coerent, în orice problemă de interes general, de la situația politică din Rusia până la performanțele naționale de fotbal. Dar toate astea n-au nici o legătură cu etnia cetățenilor cărora li te adresezi!

O anumită etnie – ca, de altfel, orice tip de minoritate – trebuie să-și vadă interesele apărute de o asociație civilă care să aibă, declarat,

Ținând cont de gravele probleme economice, politice și sociale cu care se confruntă România, Marko Bela vine cu o soluție îndrăzneată: universitatea maghiară

exclusiv acest obiect de activitate, fără îndatorirea de a se amesteca în probleme politico-economice. Respectivul asociații trebuie să fie recunoscute și sprijinite de către stat, să se țină seama de doleanțele lor și, de ce nu?, să fie automat reprezentate parlamentar. Dar nu să participe la conducerea administrativă a statului, câtă vreme, de fapt, ele n-au de administrat decât câteva probleme punctuale și fatalmente subiective.

Toate acestea se știu, dar au devenit mai flagrante ca oricând în ultima perioadă: privatizarea s-a dus dracului, agențiile de rating ne declassifică în cascadă, nivelul de trai se prăbușește vertiginos, inflația accelerează, scandalurile se țin lanț, anticorupția a rămas un basm, criminalitatea explodează, România e în colaps – și, în vremea asta, UDMR, aflată la guvernare, are o singură problemă: vrea o universitate maghiară! Dacă nu, își ia jucăriile și pleacă. Unde? – nu e prea clar, dar asta e problema lor.

Minge de break

La ora când scriu aceste rânduri, se discută eventualitatea de a se amâna alegerile pentru postul de primar general al Capitalei până în anul 2000, adică până atunci când s-ar fi desfășurat oricum, la sfârșitul actualului mandat.

cedarea acesteia. Unii șefi din minister consideră că această clădire a fost luată abuziv de regimul comunist! ● Senatorii se gândesc însă să se mute abia peste doi ani, la sfârșitul actualei legislaturi. ● După două luni de vacanță, senatorii au fost convocați, de azi, într-o sesiune extraordinară cu intenția de a debata trei proiecte de legi considerate restante: legea finanțelor publice locale, a concesionării și cea privind proprietatea publică.

Joi, 27 august

Petre Roman vrea să facă curățenie „în terenul politic”. Liderul PD preferă această asanare unui nou proces electoral care ar anula șansele de a continua reforma, indicatorii financiari ai țării înrăutățindu-se. Roman este de părere că „în actualul guvern este mai puțină minciună decât în guvernul Ciurbea”. ● Senatul nu a votat în întregime proiectul de lege privind regimul concesiunilor. După lungi dezbateri articolele 2 și 3 au fost retransmise Comisiei juridice și de privatizare.

Vineri, 28 august

Comisia pentru învățământ a Camerei Deputaților consideră că intenția guvernului de a rectifica bugetul MEN cu 1.000 miliarde lei „este un act ilegal și de o gravitate deosebită pentru destinul tinerilor din România”. ● Ion Iliescu afirmă că „PD face o figură tristă de remorcă a dreptei politice românești”.

Sâmbătă, duminică 29–30 august

Președintele Constantinescu a participat duminică, la Patriarhie, alături de mii de bucureșteni, la oficierea slujbei Sfintei Liturghii, de către toți patriarhii ortodocși din lume, în prezența a peste 200 de mari personalități ale religiilor mondiale. Seara, la Palatul Parlamentului, care a găzduit cea mai importantă reuniune ecumenică organizată de Comunitatea Sant' Egidio într-o țară ortodoxă, intitulată „Oameni și Religii”, Emil Constantinescu a afirmat că aceasta constituie „un excelent prilej de a sublinia necesitatea unei Europe unite”. În context, Constantinescu a prezentat „ceea ce s-ar putea numi globalizarea viciului, crima organizată, traficul de droguri, de arme, substanțe radioactive sau organe umane, prostituția infantilă etc.”.

Luni, 31 august

Ministerul Agriculturii a transmis Senatului, la cererea grupului parlamentar PDSR, un document de 100 pagini, privind situația din agricultură și intențiile de viitor ale ministerului. ● Triță Fântâ și Vasile Lupu s-au întâlnit ieri la Senat pentru a se consulta în legătură cu modificarea Legii funciare și restituirea unor suprafețe de terenuri arabile și de păduri. Ei au fost mandatați să pună de comun acord viziunile partidelor lor asupra restituțiilor funciare.

Marti, 1 septembrie

Cea de-a XII-a reuniune internațională „Oameni și Religii – Pacea este Numele lui Dumnezeu” s-a încheiat în Piața Universității printr-o Rugăciune comună și un Apel pentru Pace, adresat lumii. ● Senatorii au adoptat Legea concesiunilor. Potrivit acesteia, vor putea fi concesionate rețelele de transport și distribuție de energie electrică și termică, rețelele de transport prin conducte și distribuție a petrolului și gazelor combustibile, precum și sistemul de distribuție a apei potabile. De asemenea, pot fi concesionate transporturile publice, autostrăzile, podurile, infrastructurile rutiere, feroviare, portuare și aeroportuare civile. Concesionar poate fi orice persoană fizică sau juridică, română sau străină.

Miercuri, 2 septembrie

Cu 12 voturi pentru și unul împotriva, Comisia pentru învățământ din Senat a hotărât înlocuirea lui George Pruteanu din funcția de șef al Comisiei cu senatorul țărănist Florin Bogdan. Pruteanu a declarat că votul din cadrul Comisiei „este rezultatul unui șantaj murdar” practicat de PNȚCD și că toată acțiunea „îi lasă un gust amar”. ● Comisia de învățământ a Camerei Deputaților a respins prin vot posibilitatea înființării universității de stat în limba maghiară. UDMR a ripostat amintindu-le colegilor din arcul guvernamental că este vorba de anumite „prevederi internaționale” în acest sens și de respectarea cuvântului dat.

Joi, 3 septembrie

UDMR reacționează dur la hotărârea Comisiei de învățământ a Camerei Deputaților. Liderii Uniunii amenință cu boicotarea Bugetului și se consideră fără nici o obligație față de actuala coaliție majoritară până în momentul în care se vor reînnoi angajamentele liderilor coaliției față de solicitările UDMR legate de învățământul superior în limbile minorităților naționale.

Vineri, 4 septembrie

Președintele Constantinescu i-a primit la Palatul Cotroceni pe liderii din cadrul coaliției guvernamentale și pe primul ministru Radu Vasile. Subiectele întrevederii au fost: sprijin politic pentru guvernul Vasile, disputele cu PD, conflictele cu reprezentanții UDMR. ● Traian Băsescu mai dă o palmă Coaliției. El a afirmat că PD ar guverna singur mult mai bine. Totodată, vicepreședintele democrat a constatat că „guvernarea alături de PDSR a fost grea, însă alături de PNȚCD este imposibilă”.

Sâmbătă, duminică, 5–6 septembrie

Executivul a adoptat Rectificarea bugetului pe 1998. Prin aceasta se vor reduce cheltuielile ministerelor și se vor majora taxele, accizele și impozitele, TVA va crește în cazul tipăriturilor și în primul rând al ziarelor.

În urma Rectificării, Sănătatea a pierdut 127 miliarde lei, iar MEN – 1043,6 miliarde. Salariile bugetarilor au fost înghețate pe ultimul trimestru al anului. De al 13-lea salariu nici vorbă. A fost introdusă suprațaxa de 3% pentru toate produsele de import. Consiliul Reprezentanților UDMR intrunit la Cluj a decis că, în situația actuală singura posibilitate care îi rămâne este să iasă de la guvernare. Un număr de 68 de delegați dintre cei 86 prezenți au votat că „dacă majoritatea parlamentară nu va adopta până la 30 septembrie '98 Ordonanța de modificare a Legii învățământului în forma convenită în programul de guvernare, UDMR se retrage din guvern la 30 septembrie a.c.”.

Luni, 7 septembrie

Liderii Coaliției nu se tem de amenințările UDMR. Ion Diaconescu a declarat că amenințarea este falsă întrucât o astfel de decizie ar afecta nu numai Coaliția ci și Uniunea. ● Senatorii au cerut suplimentarea bugetului pe anul 1998 prin alocarea sumei de 18.910.919 mii lei și transferarea de la cheltuielile de capital din bugetul Senatului a sumei de 2.900.000 mii lei cheltuieli de personal.

Marti, 8 septembrie

În mai puțin de 35 de secunde senatorii și-au votat majorarea bugetului pe anul în curs. 26 miliarde

Actualul mandat al cui? Păi, al cui a fost ales, al lui Victor Ciorbea, care n-a ocupat scaunul decât câteva luni.

Probabil nu se va întâmpla așa, măcar și pentru că opoziția va protesta – *justificat* –, mergând, dacă va fi nevoie, până la amenințarea cu boicotarea legislativului. Oricum, rămâne faptul că Viorel Lis a îndeplinit vreme de cel puțin doi ani o funcție eligibilă pentru care n-a fost ales.

Motivul invocat – de către guvernanti – este costul eventualelor alegeri. Trecând peste faptul că *legalitatea nu poate fi măsurată în bani*, se pune întrebarea: atunci când, din cei 15.000 de specialiști aflați în bloc-start-uri vreme de șapte ani, a fost „detasat” tocmai Ciorbea de la primărie la Guvern (cu rezultatele cunoscute), reprezentanții puterii nu s-au gândit că, mai devreme sau mai târziu, se va ajunge la obligația acestor cheltuieli? Sau au considerat că, vorba Anei Blandiana, „merge și așa”?

Cu adevărat nimic nu e mai definitiv decât provizoriul!

Ilie Năstase a fost învins de un adversar care nici nu venea din calificări, nici nu era pe tabloul principal

Tot în acești doi ani, Televiziunea națională a funcționat cu o conducere provizorie. Și chiar acolo unde, cu chiu, cu vai, s-a ajuns teoretic la un liman, evenimentul s-a produs cu o întârziere de neiertat și în condiții... provizorii. In-

trodusă cu mare tam-tam în Constituție, instituția Avocatului Poporului a avut de așteptat șase ani pentru a deveni realitate și funcționează și acum în condiții de semi-anonimat.

Pe de altă parte, nu pot să nu mă întreb ce-o fi fost, din '96 încoace, în sufletul lui Ilie Năstase! Omul a candidat cinstit – mă rog, după puterile lui și ale partidului pe care, în mod nefericit, a acceptat să-l reprezinte – pentru un post care urma să fie ocupat de cineva care n-a trecut prin cumpletele chinuri ale celebrei emisiuni TV în direct... Păi, nu era mai simplu cu racheta-n mână? Măcar știai cu cine te bați...

Un gest „inutil” și urmările sale

Politicienii sunt sincer convingiți că singurul scop în viață al ziariștilor este acela de a-i înjura pe ei, indiferent ce fac (exceptând, firește, cazurile în care un jurnalist sau altul e plătit tocmai ca să laude).

Că nu e așa, revista „Flacăra” a demonstrat-o în mai multe rânduri, semnalând, atunci când a fost cazul, mișcările inspirate, succesele, gesturile pozitive și replicile inteligente ale unor oameni politici. Faptul că acest lucru nu s-a petrecut mai des, nu cred că e vina ziariștilor...

Ne facem, așadar, o plăcută datorie din a atrage atenția asupra unui moment prea puțin comentat. Președintele Emil Constantinescu a fost de multe ori ironizat pentru atracția exagerată către tot felul de reuniuni, simpozioane și mese rotunde – de preferință desfășurate în străinătate. Mai ales că s-a

Spre amuzamentul unora, Emil Constantinescu a propus ca întâlnirea ecumenică a mileniului să aibă loc la București. Spre uimirea tuturor, chiar așa s-a întâmplat

întâmplat să fie printre puținii sau chiar singurul șef de stat participant la nu știu ce seminar de mână a treia.

Comentarii similare a stârnit și prezența sa, în 1997, la Veneția, la cea de-a unsprezecea Reuniune Internațională „Oameni și Religii”, organizată de Comunitatea Sant' Egidio (o asociație, în paranteză fie spus, cu rezultate excepționale pe plan internațional, și care s-a născut, în urmă cu trei decenii, din inițiativa unui grup de elevi ai Liceului Virgiliu din Roma!). Vorba aia, ce căuta neamțu' în Bulgaria?

Invitația adresată atunci de Constantinescu, ca următoarea întâlnire să aibă loc la București, a trecut neobservată. Cum o să vină în mijlocul ortodoxiei o comunitate catolică, fie ea și ecumenică?

Urmarea acelei participări și a invitației s-a putut vedea, la începutul lui septembrie, și depășește cu mult sfera religioasă. Ultima și cea mai mare întâlnire ecumenică a mileniului a avut loc la București, loc pe care fondatorul Comunității Sant' Egidio, Andrea Riccardi, l-a numit nici mai mult nici mai puțin decât „capătul unui drum care a început la Assisi”!

Nu o să reiau aici datele – impresionante – ale reuniunii, ele sunt acum binecunoscute. Ar fi frumos însă să fim mai prudenți pe viitor: nu orice gest aparent inutil se dovedește a fi ca atare...

lei se adaugă celor 100 miliarde existente care reprezintă bugetul inițial adoptat în prima jumătate a acestui an. Suma va fi folosită exclusiv pentru salarii și indemnizații. Din 26 miliarde cât reprezintă suplimentarea, 19 vor fi luate de la bugetul de stat, prin alocare de către Ministerul Finanțelor. Majorarea bugetului a fost votată, în unanimitate (101 voturi pentru și o abținere care se trece la pentru), ca în timpurile „bune”, senatorii uitând și de austeritate și de tot. Proiectul a fost adoptat fără ca senatorii să-și mai bată capul să-l dezbată.

Miercuri, 9 septembrie

Senatul a votat Legea de organizare și funcționare a SPP. Potrivit textului legii, SPP va putea asculta de acum telefoane, și va putea citi corespondența în cazul în care consideră că securitatea unei instituții sau oficialității este amenințată. Acest lucru se poate realiza la cererea directorului SPP cu aprobarea procurorului general. ● Senatorii au adoptat o propunere de modificare a Legii privind organizarea și funcționarea SRI. În urma acestei modificări SRI va asigura protecția și încadrarea în alte departamente a ofițerilor care lucrează acoperți și sunt deconspirați în împrejurări care exclud culpa acestora.

Joi, 10 septembrie

Propunerea ministrului Educației Naționale, Andrei Marga, de înființare a unei universități multiculturale la granița româno-maghiară dă naștere unor noi controverse. ● UDMR este singura formațiune politică cu un punct de vedere clar deținut. Liderii săi afirmă că soluția lui Marga nu poate fi luată în considerare până când nu se va lămurii forma în care va fi aprobată Legea învățământului.

Vineri, 11 septembrie

UDMR se consideră șantajată de liderii coaliției de guvernământ. Afirmatia a fost făcută de Gyorgy Frunda ca urmare a declarației lui Roman, care, printre altele, a spus că ieșirea de la guvernare a UDMR este puțin probabilă pentru că acest lucru „i-ar diminua influența privind îndeplinirea dezideratelor minorității pe care o reprezintă”. ● Liderul PRM, C.V. Tudor, a afirmat că, dacă UDMR își va continua presiunile asupra factorilor de decizie din guvern, „își va vinde casa, mașina, colecția de manuscrise rare și crucea de aur, pentru a cumpăra arme necesare gărzilor naționale pe care le va organiza pentru instaurarea dictaturii legii”.

Sâmbătă – duminică 12-13 septembrie

La Cernatul de Jos s-a desfășurat Forumul din Ținutul Secuiesc inițiat de episcopul László Tókes la care au participat, printre alte personalități maghiare, recunoscute pentru pozițiile lor radicale, șapte parlamentari UDMR.

Din Hotărârea Privind Autonomia Ținutului Secuiesc adoptată de participanți face parte următoarea frază: „Noi locuitori de azi ai Teritoriului istoric Terra Siculorum ne exprimăm voința pentru obținerea autonomiei Ținutului secuiesc, pentru aprobarea prin lege a Statutului Său de autonomie.”

Luni, 14 septembrie

Liderii coaliției majoritare s-au întâlnit la Palatul Parlamentului pentru a conveni asupra unui eventual compromis în ceea ce privește proiectul de modificare a Legii învățământului. Ei încearcă în acest fel să găsească o soluție atât pentru a liniști UDMR, care a amenințat cu părăsirea coaliției până la 30 septembrie, cât și suspiciunile aliaților. Articolul eliminat, în varianta deputaților, dădea dreptul minorității la

secții și facultăți în limba maternă și lăsa posibilitatea înființării unei universități în limba minorității. Urmează să fie găsită posibilitatea revenirii asupra votului.

Marti, 15 septembrie

PDSR amenință că, dacă guvernul nu va stabili în cel mai scurt timp data alegerilor pentru Primăria Capitalei, va cere Consiliului European să reintroducă monitorizarea internațională a României. ● Membrii Coaliției din Comisia de învățământ din Camera Deputaților s-au întâlnit în cabinetul președintelui Ion Diaconescu pentru a găsi un artificiu de revenire asupra votului negativ la art. 123 cu privire la posibilitatea înființării unei universități maghiare de stat. Președintele comisiei, Anghel Stanciu (PRM), a exclus posibilitatea revenirii și modificării articolului votat.

Miercuri, 16 septembrie

Valeriu Stoica a depus la Comisia juridică din Senat un proiect de lege care prevede sancționarea actelor de corupție. Acesta încearcă sancționarea și implicii stoparea corupției la nivel înalt făcând referire la liderii de partid, sindicat, fundație, autorități publice, guvernatorul BNR, directorii de bănci și FPS. ● PD a infirmat existența unor înțelegeri între democrați și PDSR cu privire la încheierea unui protocol pentru alegerile din București.

Joi, 17 septembrie

PDSR a luat decizia de a întrerupe orice fel de legături cu Președinția României. ● Liderii partidului consideră că această instituție „nu-și mai îndeplinește rolul de garant constituțional și de mediator în societate”. PDSR s-a declarat indignat de afirmațiile președintelui Constantinescu „care instigă principalul partid de guvernământ, PNȚCD, să atace Opoziția și în special PDSR”. ● Ministrul Justiției, Valeriu Stoica, a cerut în plenul Camerei Deputaților amânarea votului asupra ridicării imunității parlamentare a deputatului PDSR Gabriel Bivolaru. El a intenționat astfel să-i dea posibilitatea lui Bivolaru să consulte ultimul dosar (din cele patru care i s-au întocmit) în care mai este inculpat. ● Cabinetul Vasile a stabilit în ședința de guvern data alegerilor pentru Primăria Capitalei. Acestea vor avea loc în data de 25 octombrie, campania electorală urmând să înceapă la 10 octombrie.

Sâmbătă, duminică 19 - 20 septembrie

Paul Păcuraru, purtătorul de cuvânt al PNL, a confirmat demisia lui Viorel Cataramă din partid. Ionescu Quintus a negat însă acest fapt, arătându-se nemulțumit de faptul că Păcuraru i-a interpretat spusele. „Până acum, dl Cataramă nu mi-a împărtășit intenția de a se retrage”, a afirmat Quintus.

Luni, 21 septembrie

Biroul Permanent Central al PNL s-a întrunit pentru a decide cine va fi noul ministru de Finanțe. Deși Quintus a negat acest fapt este sigur că PNL pregătește înlocuirea lui Dăianu cu deputatul Decebal Traian Remes. ● Adrian Severin i-a trimis liderului democrat Petre Roman o scrisoare în care contestă decizia luată de CNC al PD, întrucât o consideră nestăută, alegerea vicepreședintelui și revocarea sa făcându-se cu votul majorității absolute.

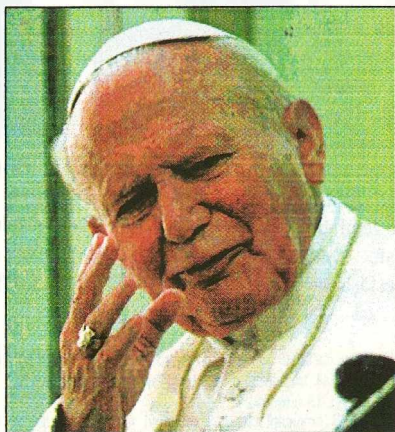
„Pacea este numele lui Dumnezeu”, P.F. Teoctist și Papa

De mai bine de un an surse din Ministerul de Externe ne șopteau discret despre existența unei comisii mixte catolico-ortodoxe menite să pregătească vizita Papei Ioan Paul al II-lea în România. Din partea ortodoxă negociatorul-șef ajunsese, din câte se pare, chiar ambasadorul

României la Vatican, Theodor Baconski, teolog și apropiat al mai multor ierarhi din Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. La un moment dat, activitatea comisiei se împotmolise din cauza împotririții P.F. Teoctist care la un moment dat ar fi cugetat de față cu mai multă lume: „Papa să vină când l-oi chema io!”.

Până la urmă, toate firele noastre ne fac să concluzionăm că a avut loc un târg. P.F. Teoctist a căpătat dreptul de a organiza forumul „Pacea este numele lui Dumnezeu” și s-a simțit timp de câteva zile un fel de șef peste abați, rabini, pastori, muftii, ba chiar și călugări bu-diști. Camilafca sa a căpătat prin intermediul Fundației Sant' Egidio rolul de steag al ecumenismului. În contrapartidă, B.O.R. nu se va împotrivi la o primă vizită a Papei Ioan Paul al II-lea într-o țară majoritar ortodoxă și ex-comunistă. Din câte se pare vizita conducătorului catolicismului va avea loc în vara-toamna lui 1999. (T.R.)

Războiul poezilor din W.C.

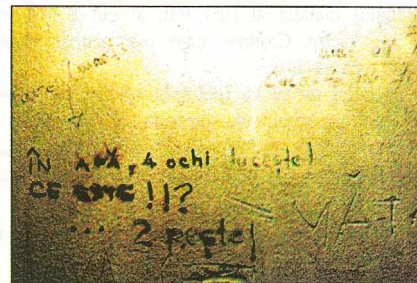

După cum îi sună și numele, cărciuma „Muzeul Literaturii” e un fel de depou pentru literaturii vechi și noi pe care îi poți găsi la ore de seară în cele mai bizare stări de agregare.

Spre seară unii behăie poezile, creații proprii sau creațiile altora remixate. De câtva timp în toaleta respectabilei instituții se petrece un fenomen aproape paranormal: un război între doi poeți anonimi. Mai întâi cineva a scris pe peretele W.C.-ului, secția bărbați, următoarele versuri năucitoare: „Trece lebedele/ în zare/ Când te uți, ele/ dispere!”. Inscripția a fost făcută cu creion dermatograf negru. Peste două săptămâni aceeași persoană cuprinsă de inspirație a mai comis strofa:

„În apă, 4 ochi lucește
Ce este!!?
...2 Pește!!”

Peste numai trei zile a apărut și primul critic rămas și el tot anonim. Răspunsul său au fost două versuri ceva mai subtile decât ale poetului din budă: „Când te duci la toilet/ Cacă-te nu fii poet!” (T.R.)

Capul lui Ungureanu, vremi

Dacă tot pomenisem de Ministerul de Externe, nu ne putem abține să nu comentăm o bărfă care circula prin diverse cabinete. Mai mulți diplomați de carieră ar fi tare supărați că a ajuns secretar de stat Mihai-Răzvan Ungureanu, și umblă cu jalba-n proțap la Radu Vasile să-l schimbe. Din argumentația lor am reținut că în timp ce postul de ministru poate fi ocupat de o personalitate politică ori culturală (în speță, Andrei Pleșu), cel de secretar de stat ar fi unul pur tehnic. În plus, ei mai consideră că Ungureanu a gafat atunci când după atacurile americane din Sudan și Afganistan a dat o declarație ambiguă în loc să se exprime clar împotriva miliardarului terorist Osama ben Ladem.

Despre Ungureanu știm numai că e din Iași, e un istoric promițător și a recunoscut că a fost turnător la Securitate și apoi la S.R.I. Îl sfătuim să aibă grijă. (T.R.)

Mediapro, trei ziare noi

Din câte am aflat, în jurul lunii decembrie, trustul Mediapro va da un tun, lansând pe piață nu mai puțin de trei ziare noi. Unul ar fi un cotidian de București, botezat „Informația Capitalei”, și va fi condus de tandemul Octavian Andronic – Andi Lupu. Al doilea va fi condus de Ilie Șerbănescu, se va chema „Ziarul Financiar” și va fi făcut după formula „Financial Times”. În fine, al treilea proiect se referă

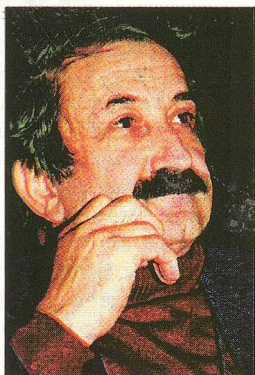

la un cotidian național al cărui nume provizoriu este „Pro-România“. Despre conducerea și formula lui nu știm încă nimic. (T.R.)

Posibila schimbare de stăpân la „România liberă“

De pe niște culoare din Casa Presei, foarte apropiate de cele ale noastre, am mai prins un zvon spectaculos. Unele persoane informate vorbesc mult despre faptul că în 1999 cotidianul „România liberă“ va fi preluat de trustul Gelsor.

Se spune că între Sorin Vîntu de la Gelsor și George Copos, unul dintre acționarii importanți ai „Societății R“, au început deja tratativele. În cazul acesta putem sesiza că pe lângă „Curentul“, dl Vîntu își mai dorește un instrument de penetrare în opinia publică. Fără să vrem ne gândim că la noi mai au loc și alegeri, iar „România liberă“ are impact la actualii electori ai PNȚCD – aripa talibană. Mai departe nici nu încercăm să ne mai gândim, dar dacă ne funcționează imaginația și presupusa afacere va ieși este posibil ca dl. Băcanu să se retragă și să fie numit un șef tânăr, de pildă Daniel Uncu. (T.R.)

A treia moarte la Credit Bank

În 1994 a murit în condiții neelucidate complet Paul Blum, fratele lui Peter Blum, pe atunci acționar principal la Credit Bank. El îi gestiona afacerile fratelui său în România și știa multe despre ingineriile financiare ale „epocii Iliescu“. Oficial a murit de infarct, dar presa vremii a vehiculat că ar fi fost ajutat cu ceva substanțe care provoacă atacuri cardiace.

În 1997 a venit în România să moară de cancer Steriu Popescu. Fost vicepreședinte onorific al băncii, acesta era o adevărată arhivă. Se spune că știa istoriile a 90% dintre miliardarii de carton ai țării, pe care i-a ajutat prin credite fără acoperire.

Pe 12 septembrie 1998 a murit Emil Cioflan, până de curând președinte al Credit Bank. Dl profesor Emil Cioflan a făcut infarct miocardic după ce, după toate probabilitățile, s-a supus unor eforturi care sunt riscante la peste 65 de ani. Presa a vehiculat că ar fi fost vorba de o combinație cu pastile Viagra care pot fi fatale cardiacilor ori diabeticilor. Dl Cioflan, fie-i țărâna ușoară, a dus cu el de asemenea multe dintre secretele afacerilor oneroase ce s-au desfășurat prin Credit Bank, mai ales cele legate de implicarea unor personalități politice în acțiuni gen „bani pentru partid“, ori „bani pentru vilă“.

În urma morții profesorului Cioflan, situația Credit Bank rămâne și mai complicată. Marcel Ivan, aflat în posesia unei hotărâri judecătorești prin care a fost numit la loc președinte, așteaptă executor ca să intre în bancă. Vicepreședinți ai băncii nu există, așa că, până când se va decide ceva, peste sediul C.B. din strada Corbeni cel mai mare șef rămâne directorul executiv Constantin Postole. (T.R.)

Un securist descurecure: Mihai Darie

În ditamai Partidul Democrat, pe fotoliul de secretar executiv se lăfăie un colonel pe nume Mihai Darie. Domnul în cauză s-a distins înaintea de 1989, pe când era securistul Spitalului Fundeni, prin faptul că a terorizat-o pe nevasta disidentului Radu Filipescu. După 1990 a intrat în afaceri. Astfel am aflat că e co-acționar la firma Vallahia S.R.L. care se ocupă cu export-import de mitraliere grele și foarte grele. Celălalt acționar și fondator al firmei este (țineți-vă bine!) Marian Munteanu, vestitul lider al Pieței Universității. Fără să fim paranoici, parcă ne vine să dăm în mania scenariilor când ne gândim că în 1990 țipam pe lângă „martirul“ Munteanu „Fără securiști, fără comuniști!“.

Când s-a dovedit că parlamentarul PD Adrian Vilău a făcut niscaiva turnătorii pe la Secu, conu' Petrică imediat i-a aplicat „Punctu' opt“ de nu s-a văzut. Ca orice taliban veritabil, președintele Senatului l-a trântit din fruntea „Comisiei S.I.E.“ și l-a marginalizat de zburau peste tot în partid fulgi de Vilău. Lumea s-a întrebat de ce nu e executat cu același entuziasm și colonelul Darie, că deh, PD nu-i ca P.R.M., partid de rezerviști.

Zilele trecute am aflat o posibilă explicație pe care din anumite motive nu o putem verifica. Se pare că mezinei Roman, Oana-Sabină, pe lângă Loredana Groza-Boncea, scandaluri prin discotecă și haine tipătoare îi mai plac și cefe de securiști.

După cât se pare, dl Darie a învățat la Băneasa să spună fetelor superiorilor ierarhici că sunt deștepte și frumoase. Oameni răi, pe care nu-i credem, spun că dl Darie mai știe să facă și alte figuri.

Dacă-i așa, pe lângă faptul minor că fiica președintelui se cam bagă în treburile partidului, dl Darie are spatele asigurat. Asta înseamnă că intelectualii de la 22 pot să îi mai ceară de încă 14 ori lui Petre Roman să-l rotească pe Darie, așa cum au făcut-o atunci când l-au văzut pe colonel negociind după algoritmi posturi în guvern. (T.R.)

La 10 septembrie, după trei săptămâni de balans economico-financiar și politic pe marginea prăpastiei, președintele Rusiei, Boris Elțin, a cedat, pentru prima oară, în fața Dumei de Stat, într-o problemă de maximă importanță pentru țară, retrăgând candidatura lui Viktor Cernomîrdin la postul de prim ministru și desemnând, în locul acestuia, o personalitate acceptată și de opoziția din parlament: Evgheni Primakov. În momentul trimiterii la tipar a acestui număr al revistei noastre, votul de investire a lui Primakov în funcția de premier nu avusese încă loc dar era cât se poate de clar că acceptarea sa de către Dumă, chiar cu o majoritate confortabilă, era o simplă formalitate. La fel de clar se contura perspectiva intrării la guvernare, pentru prima oară în „Era Elțin“, a Partidului Comunist. Deschisă era doar problema numărului de portofolii ce urmau să revină comuniștilor. Întrebări mai planau, firește, asupra politicii economice pe care o va urma noul cabinet. Primakov nu este un expert în probleme economice. El a fost șef al serviciilor secrete în guvernul Cernomîrdin și ministru de externe în efemerul cabinet Kirienko. Dar fie și simplul fapt al prezenței comuniștilor în guvern (ei cereau nu mai puțin de zece posturi!) lasă să se întrevadă destul de clar încotro se va îndrepta Rusia: spre o economie mai controlată și o reformă mai lentă dar, poate, mai puțin zguduită de seisme.

RUSIA,

PE MARGINEA

Începând din 17 august, ziua fatidică în care s-a decis devalorizarea rublei, Rusia a ținut lumea întreagă, timp de câteva bune săptămâni, cu sufletul la gură. Și pe bună dreptate, fiindcă nu-i totuna dacă unda de șoc a unui cutremur amenință să transforme în ruine o modestă casă de țară sau un ditamai blocul de locuințe. Scene precum cele văzute și transmise din Rusia, pe toate canalele mass media, în toate colțurile globului, au mai fost relateate în ultimii ani și din alte țări – Bulgaria sau Albania, Malayezia, Coreea de Sud sau Indonezia: oameni înghesuindu-se în fața băncilor pentru a-și retrage economiile care-și pierdeau valoarea de la o zi la alta – sau în fața caselor de schimb, pentru a cumpăra dolari ori altă valută forte; și disperați văzând afișat anunțul „închis din lipsă de valută“; magazine închise, pentru că proprietarii lor nu știau la ce preț mai pot să-și vândă marfa în condițiile devalorizării galopante a monedei naționale; sau magazine goale, fie pentru că populația s-a repezit să cumpere orice marfă utilă și neperisabilă numai pentru a cheltui cu oarecare folos banii, fie pentru că, din lipsă de valută, nu și-au mai putut reînnoi stocurile; schimb valutar pe piața neagră, cu tipuri dubioși, la un curs dublu față de cel oficial; investitori străini (în mare parte simpli speculanți la bursă) înscriindu-se pe listele de așteptare la ghișeele băncilor pentru a-și retrage banii și a părăsi Rusia cât timp încă nu au pierdut totul. Etc., etc. Drama oamenilor căzuți pradă seismelor economice de asemenea proporții este pretutindeni aceeași: prăbușirea speranțelor, căderea în mizerie, spectrul unor mari tulburări sociale. Mai scurt și mai plastic, ea poate purta numele de „bulgarizare“ sau „albanizare“ după caz. Pe lângă deosebirile vizibile pentru oricine – de suprafață, populație, resurse naturale – dintre Bulgaria și Albania, pe de o parte, și Rusia, pe de alta, există și una care, deși la fel de evidentă, este trecută cu vederea: Rusia este mare putere nucleară. De aici și atenția excepțională, așa zice chiar încordarea cu care evoluția crizei din Rusia a fost urmărită în Occident în general și cu deosebire în Statele Unite. Fiindcă, după cum se știe, fenomenul numit „albanizare“, adică prăbușirea Albaniei, din cauze economice, în haos social, cu devastarea depozitelor de arme și muniții ale armatei și poliției de către grupuri de răufăcători care și-au impus apoi, prin violență, voința asupra întregii societăți, a putut fi controlat, în cele din urmă, printr-o acțiune militară de scurtă durată, relativ necostisitoare și nesângeroasă, desfășurată de comunitatea internațională sub egida NATO. Ce s-ar întâmpla însă, în Rusia, dacă ar fi victima unui fenomen asemănător, este greu de

imaginat. În arsenalele Rusiei nu se află doar puști, pistoale automate, mitraliere și grenade, ca în Albania (care au trecut, parțial, granița în Kosovo, alimentând mișcarea de secesiune de acolo), ci și arme chimice, bacteriologice și, mai ales, nucleare, cu miile. Ce utilizare ar căpăta toate acestea, unde, împotriva cui și cu ce efect final, dacă ar încăpea în mâinile unor bande de traficanți? Se sparie gândul, vorba cronicarului. Or, pe parcursul crizei din Rusia s-a vorbit, și nu doar la modul ipotetic, inclusiv de pericolul unui război civil.

Conștient de acest pericol, Elțin a intrat rapid în scenă, în stilul său caracteristic, care i-a atras porecla de „țarul Boris“: energic, dar intempestiv și, cel puțin într-o privință, neinspirat. La numai șase zile de la devalorizarea rublei, Boris Elțin a demis cabinetul reformatorului Serghei Kirienko, pe care-l impusese Dumei, cu numai cinci luni în urmă, într-o confruntare extrem de dură în care se folosiseră de toate prerogativele sale constituționale, inclusiv de amenințarea cu dizolvarea parlamentului și organizarea de alegeri anticipate. Duma, dominată de comuniștii lui Ziuganov și ultranaționaliștii lui Jirinovski, a fost nevoită, în cele din urmă, să cedeze. Kirienko s-a apucat de treabă, accelerând reformele cerute de FMI, de la care a și obținut, de altfel, un credit imens, de 22,6 miliarde dolari. Dar, pe de o parte, timpul pe care l-a avut la dispoziție (cinci luni) a fost mult prea scurt pentru a obține rezultate, iar pe de altă parte, totul i-a stat împotrivă: opoziția adversarilor

RĂDĂSTIEI

Text: BAZIL ȘTEFAN ■

Foto: ROMPRES

reformei, pe plan intern, efectele crizei asiatice, scăderea drastică a prețului mondial al petrolului și cererea FMI ca rubla să nu fie devalorizată, pe plan extern. Evident, Kirienko a fost demis pentru că în situația gravă apărută după devalorizarea rublei și căderea liberă a acesteia, Elțin avea nevoie de un țap ispășitor. Rădăcinile crizei erau, în realitate, mult mai adânci, datând din perioada de peste cinci ani de guvernare a lui Viktor Cernomîrdin, pe care Elțin îl demisese, în martie a.c., tocmai pentru că eșuase.

Cu atât mai mult a surprins decizia „țarului Boris” de a-l prezenta drept candidat la postul de prim ministru, după demiterea lui Kirienko, tocmai pe Viktor Cernomîrdin. Desemnarea acestuia a fost considerată de Dumă, de la dreapta la stânga, drept un afront. În pofida amenințărilor Kremlinului, deputații au respins investiția lui Cernomîrdin cu o majoritate mai mult decât clară (253 la 94), care nu lăsa loc pentru dubii. Ignorând mesajul acestui vot, țarul Boris s-a angajat într-o nouă probă de încercare a puterilor cu Duma de Stat, mizând pe faptul că, în cele din urmă, majoritatea comunisto-naționalistă va ceda, ca și în cazul lui Kirienko. Calculul său avea să se dovedească însă greșit, fie și numai pentru faptul că situația din Rusia nu mai era, nici în plan economic, nici în plan politic, asemănătoare cu aceea din luna martie. Criză fusese și atunci, dar nu de asemenea proporții, care să producă impresia că Rusia se află pe marginea prăpastiei. Nici opoziția din parla-

ment față de candidatul președintelui nu era atât de categorică și atât de unanimă. În plus, în opțiunea pentru readucerea lui Cernomîrdin în fruntea guvernului, Elțin fusese cât se poate de neinspirat. După cinci ani de conducere a executivului, cu rezultatele știute, Cernomîrdin devenise oia neagră nu numai a comunistilor, ci și a liberalilor, și unii și ceilalți acuzându-l că a distrus economia – prin reforme inadecvate și corupție, respectiv prin tergiversarea reformelor. Oricum, de astă dată șantajului lui Boris Elțin cu dizolvarea legislativului și alegerile anticipate Duma i-a răspuns cu un contrașantaj foarte eficace. Anume, opoziția din camera inferioară a parlamentului rus a anunțat că, dacă Elțin va prezenta și a treia oară candidatura lui Cernomîrdin, atunci ea va introduce, imediat după afișarea rezultatelor, și înainte ca Elțin să semneze actul de dizolvare a Dumei, o cerere de destituire a președintelui Rusiei. Or, această acțiune ar fi blocat dizolvarea legislativului pe toată perioada discutării cererii de destituire. Ceea ce ar fi însemnat prelungirea crizei cu câteva luni. Această amenințare l-a determinat pe țarul Boris să se plece, în premieră, în fața aleșilor poporului și să numească un candidat de compromis. Elțin nu prea avea încotro, deoarece comunistii erau, după cât se pare, foarte bine pregătiți să susțină cererea de destituire prin acuzații deosebit de grave. Acuzații care, chiar dacă nu ar fi condus la debarcarea lui Elțin (mai întâi fiindcă ar fi fost nevoie de o majoritate de două treimi, apoi pentru că Elțin ar fi putut-o contracara prin decretarea stării de necesitate!), ar fi compromis nu numai imaginea și prestigiul țarului Boris, dar și instituția prezidențială, ca atare. Printre capetele de acuzare pe care comunistii intenționau să le invoce în cererea de destituire figurau, de pildă, rolul acestuia în destrămarea fostei Uniuni Sovietice, ordinul dat artileriei de a deschide focul asupra clădirii Parlamentului Rus, în octombrie 1993, și războiul sângeros din Cecenia.

Țarul Boris avea de ales între mai mulți candidați de compromis (agreați de Dumă): primarul Moscovei, Iuri Lujkov, guvernatorul Krasnoïarskului, Aleksandr Lebed, și fostul șef al serviciilor secrete și ministru de externe în cabinetul demisionar al lui Kirienko, binecunoscutul Evgheni Primakov. A optat, în cele din urmă, pentru Primakov, propus (interesant!) de grupul centrist din Dumă al lui Grigori Iavlinski.

Argumentul forte al lui Iavlinski: Primakov nu face parte din nici un partid, este acceptat de toate grupurile din Dumă și bine receptat în Occident.

Toate bune și frumoase, Rusia va avea din nou un guvern. Marea întrebare este ce politică va fi urmată acum la Moscova. Dacă Occidentul reacționase cu fiori de groază la încercarea de readucere în funcție a lui Cernomîrdin la amenințărilor cu „dictatura economică” și la droaia de decrete cu miros restaurativ emise de acesta în cele trei săptămâni de interimat, ce se poate aștepta de la guvernul Primakov? Deocamdată, acesta a declarat că-i este imposibil să prezinte imediat un program de guvernare cuprinzător. Prezența masivă a comunistilor în echipa sa și dependența acesteia de voturile comunisti din Duma de Stat nu vor întârzia însă să-și pună amprenta pe viitoarea politică a Rusiei. Dacă de numele lui Cernomîrdin era legată o posibilă încetinire a ritmului reformelor, nici de la Primakov nu se poate aștepta mai mult. Occidentul, care a pierdut în criza din Rusia, după unele estimări, circa 100 miliarde de dolari (din care 30 de miliarde revin Germaniei), este satisfăcut că, deocamdată, a putut fi depășită criza politică și că la Moscova există măcar un partener de discuții. Stabilitatea este acum imperativul major și condiția esențială pentru orice altceva. Speriate de-a binelea de perspectiva consecințelor unei „albanizări” a Rusiei și de efectele prăbușirii ei economice asupra propriilor lor economii, țările occidentale sunt dispuse să aibă „puțintică răbdare” cu Moscova. Conștiente, aproape, de faptul că Maica Rusie nu va fi în stare să internalizeze așa de curând sistemul occidental, ci că, dimpotrivă, își va urma, ca în întreaga ei istorie, calea ei proprie, țările occidentale au început deja să regândească relațiile lor cu Moscova. Acestea vor rămâne în continuare importante pentru politica occidentală, motiv pentru care Rusia va fi tratată și în viitor cu mănuși, indiferent cine se va afla la cârma ei. Pur și simplu pentru faptul că prăbușirea ei în prăpastie ar fi un adevărat coșmar.

ZECI DE ROMÂNI AȘTEAPTĂ APROBARE CA SĂ-ȘI SCHIMBE SEXUL

Text: LILIANA PETRUȘ ■ Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Dacă aveți aprobările necesare, conf. dr. Ioan Lascăr vă poate schimba apartenența sexuală

Acum patru ani la Spitalul de Urgență Floreasca, din București, în urma unei intervenții chirurgicale, un bărbat a devenit femeie. Conf. dr. Ioan Lascăr, autorul „minunii”, susține că această operație a fost o adevărată probă de foc pentru cariera domniei sale. Intervenția a durat aproape 10 ore, a fost stresantă prin „încărcătura” de premieră națională și, mai ales, prin spectacolul mass-media. Pe tot timpul operației, în spatele chirurgului s-au aflat cameramani și foto-reporteri care „vânau” fiecare gest. Reușita cazului „Sorin-Sorina” a devenit o bancă de speranțe pentru toți transsexualii autohtoni. În momentul de față, zeci de români așteaptă aprobările necesare ca să-și schimbe sexul.

Povestea începe cu băieții îmbrăcați în rochițe

O definiție simplă, dar foarte sugestivă, ar suna cam așa: Transsexualismul este singura afecțiune psihică ce poate fi tratată chirurgical.

Din punct de vedere fizic, transsexualul

are o structură bine definită, se situează clar la unul din cei doi poli ai sexualității: bărbat sau femeie. La nivel psihic, însă, individul respectiv simte o frustrare, uneori chiar din copilărie: dacă este băiat vrea să se îmbrace în rochițe și să se joace cu păpușile, dacă este fetiță adoră jucăriile și obiceiurile băieților. Pe măsură ce înaintea în vârstă, persoanele în cauză simt că aparțin sexului opus și se identifică, treptat, cu foarte multe dintre caracteristicile comportamentale ale acestuia. Urmează un sentiment acut de neîmplinire, de ratăre, chiar, cu efecte negative asupra vieții de zi cu zi. De aici încolo, țelul transsexualului este să-și schimbe sexul. De la dorință până la intervenția chirurgicală, însă, este o cale foarte lungă, plină cu tratamente, cereri, analize medicale și acte juridice.

Pentru că nu cunosc procedura, transsexualii se duc, în general, direct la cabinetul chirurgului: „Doctore, am venit să-mi schimb sexul!” Chiar și pentru un medic, asta sună a glumă. Dacă se nimereste să aibă timp, chirurgul îi explică potențialului pacient toate drumurile pe care trebuie să le străbată înainte de a ajunge pe masa

Pe la Clinica de chirurgie plastică și recuperatorie, de la Spitalul de Urgență, au trecut peste 30 de transsexuali. Deocamdată, numai doi dintre ei au urcat pe masa de operație

În România sunt 600 de transsexuali

Povestea cu transsexualii este veche de când lumea. Întotdeauna au existat femei care și-au dorit să fie bărbați, reciproca fiind și ea valabilă. În vremurile trecute, însă, nimeni nu-și pune problema unei intervenții chirurgicale. Oamenii se resemnau în cele din urmă, cu propriul lor sex. Nimeni nu știe dacă ei erau mai mult sau mai puțin fericiți decât transsexualii de azi, beneficiari ai unor tehnici chirurgicale de schimbare de sex.

Termenul de transsexualitate a fost folosit, pentru prima dată, în 1949, de un specialist american, într-o documentare medicală. În 1976 se folosește, deja, sintagma „fenomenul transsexualității” și se face primul tablou clinic al unui astfel de bolnav. Anii următori au demonstrat că transsexualismul este răspândit în mai toate țările lumii și că el nu poate fi ignorat. Conform unor estimări, în S.U.A. ar exista 7.000 persoane îndreptățite să solicite schimbarea de sex și alte 60.000 persoane care se consideră ca aparținând sexului opus, fără să aibă o dovadă psihiatrică. Statele nordice au un transsexual la 12.000 de locuitori, iar în Orientul Mijlociu raportul este de 1/7.000. Cei mai mulți dintre transsexuali sunt bărbați care vor să devină femei.

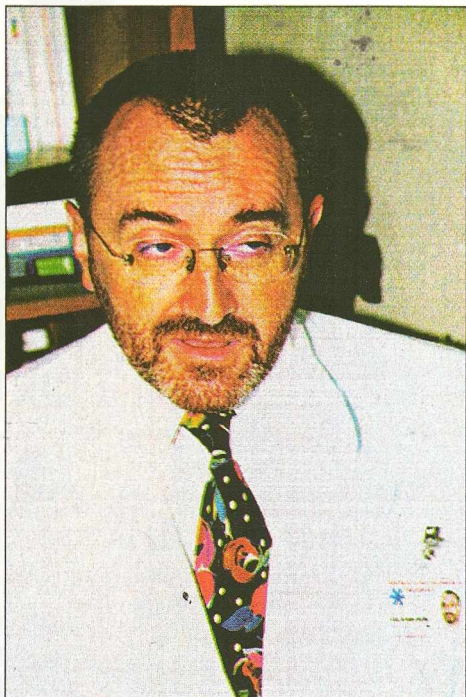
Chiar dacă nu s-au făcut statistici oficiale, specialiștii apreciază că în România există aproximativ 600 de transsexuali.

de operație. Dacă timpul medicului este drămuț – și în jurul secțiilor de chirurgie cam așa este – transsexualului i se spune doar că demersurile încep cu o consultație psihiatrică.

Dintr-un bărbat nu poate ieși decât o caricatură de femeie

Cel care vrea să-și schimbe sexul trebuie să dovedească, în primul rând, că a încercat, cel puțin doi ani, să se vindece de boală prin metode specifice psihiatriei. De altfel, spre deosebire de chirurghi, psihiatrii cred că, fiind o afecțiune psihică, transsexualismul ar trebui tratat ca atare. Medicul psihiatru Gabriela Costea, de la Institutul de Medicină Legală, susține că, fără să fie exclusă, intervenția chirurgicală

este acceptată doar ca soluție extremă: „Acesta ar fi ultimul pas, recomandat numai în situațiile de transsexualism primar cu risc vital, atunci când există pericol de sinucidere. Și cu probe, nu așa că spune cineva, la supărare, că se omoară. Intervenția chirurgicală nu dă soluții fericite, nu face dintr-o femeie un bărbat – sau invers – ci un fel de caricatură.”

Una peste alta, transsexualul trebuie să epuizeze toate căile psihiatrice. Dacă boala persistă, urmează comisii interdisciplinare, examinări, cereri, aprobări... Toate acestea durează câțiva ani. În final se ajunge la un dosar voluminos, care va fi înaintat justiției, cu cererea schimbării sexului juridic. Pacientul este „bun de cuțit” numai după o hotărâre judecătorească afirmativă și definitivă. În aceste

condiții, chirurgul nu mai are nici o responsabilitate decizională, este doar executant.

De la doamnă la domn nu este decât un pas

Recent, dr. Lascăr, șeful Clinicii de chirurgie plastică reconstructivă, de la Spitalul de Urgență, și-a adjudecat încă o premieră națională. De data aceasta, o femeie a devenit bărbat. Spre deosebire de operația de schimbare de sex din bărbat în femeie, care se poate face într-o singură etapă chirurgicală, timp de 7-12 ore, transformarea unei femei în bărbat presupune mai multe etape chirurgicale, eșalonate pe câteva luni. Fără să intrăm în amănunte, precizăm doar că sexul bărbatului se „construiește” cu multă migală, pentru asta nefiind suficiente metodele chirurgiei tradiționale.

În comparație cu vâlva stârnită de cazul Sorin-Sorina, ultima operație de schimbare de sex a fost mai mult decât discretă. Dr. Lascăr spune că această pacientă are un alt grad de inteligență și un alt comportament. Fără nume, vârstă, localitate sau te miri ce elemente de identificare, proaspătul bărbat și-a limitat declarațiile la câteva fraze: „Pot să spun că acum mă consider un om fericit, m-am născut a doua oară, mi-am găsit adevărata identitate. Sentimentele și gândurile mele au fost întotdeauna ale unui bărbat. Cred în Dumnezeu și de aceea sunt convins că într-o zi voi avea o familie a mea.”

Problema unui transsexual nu se încheie o dată cu intervenția chirurgicală. Sunt

necesare alte tratamente psihiatrice, hormonale, chiar psihologice. După ce ai fost femeie peste 30 de ani, să zicem, nu este tocmai ușor, chiar dacă ți-ai dorit asta, ca de mâine să ți se spună „domnule”, să trebuiască să faci alte gesturi când te duci la WC, să ți se pretindă să te porți bărbătește, să pupi mâna cucoanelor ș.a.m.d.

Schimbarea de sex presupune, de obicei, și o schimbare a vieții sociale. Oamenii care au optat pentru asta se comportă ca și cum ar lua viața de la capăt. În afară de familie și câțiva prieteni intimi, trecutul este aruncat la coș. Cu ajutorul psihiatrului, însă, pacientul reușește, în cele din urmă, să-și găsească locul în societate. Și cum acesta era și scopul, cazul se consideră încheiat.

Operația de schimbare de sex se face cu voia divinității

Rep.: *Dr. doctor, haideți să nuanțăm puțin și să privim schimbarea de sex prin perspectiva religioasă. Nu vă copleșește, uneori, faptul că dv. faceți un bărbat dintr-o ființă pentru care Dumnezeu a hotărât că este femeie?*

Conf. dr. Ioan Lascăr: Lucrul ăsta îl faci tot cu voia divinității. Înainte de prima operație de acest fel m-am sfătuit cu tatăl meu, Dumnezeu să-l odihnească, pentru că el era preot. Tatăl meu a fost de acord cu o astfel de intervenție, pentru că ea vine în sprijinul individului. Dacă omul are o suferință și consideră că doar așa se poate realiza în viață ar fi un păcat ca aceia care îl pot ajuta să nu o facă.

În fiecare an Sighișoara este gazda Festivalului de Artă Medievală. Acest eveniment a devenit punctul de atracție al tinerilor din toată țara, majoritatea dintre ei fiind adepții muzicii și ai culturii hippie, precum și al altor turiști români și străini. Oare tinde să devină acest festival altceva decât și-a propus inițial? Anul acesta festivalul a avut loc în perioada 21-23 august, bucurându-se de o participare de aproximativ 25.000 de persoane, Sighișoara având o populație băștinașă de numai 10.000 de locuitori.

Woodstock rom

Majoritatea celor care au venit la această manifestare au ajuns vineri dimineața în frumosul oraș în care a locuit pe vremuri însuși Vlad Dracul. Anul acesta, organizarea s-a împărțit între Primăria Sighișoarei, Ministerul Culturii, Fundația Festivalul de Artă Medievală Sighișoara și o firmă de tineri inimoși, rezultatele nelăsându-se așteptate. De exemplu, centrul de presă a beneficiat în permanență de fax, telefon și computere la care jurnaliștii conștiincioși puteau redacta știri calde. Cazarea a funcționat conform modelului turismului rural, respectiv fiecare a putut găsi un loc cald și confortabil la cineva de prin partea locului. Tarifele au variat între 25.000 și 150.000 pe noapte. Condiții optime, ca la mama acasă. Cu toate acestea, unii au venit de acasă cu socoteala gata făcută, în care nu intra și cazarea, în dreptul ei fiind trecute următoarele: cerul liber. Alegere foarte neinspirată, fiindcă în fiecare noapte a plouat. Noroc că în Cetate există multe tunele care au fost „ocupate” de cei fără de adăpost dar nu goi și de sticlele care îi ajutau să țină piept frigului.

Spectacolul scenei, spectacolul pieței

În Evul Mediu reprezentațiile teatrale și nu numai se țineau în piețe publice. Pentru a păstra atmosfera medievală, organizatorii au instalat scenele în piețe – a Mănăstirii, a Cetății, cea Mare etc.

Teatrele au fost prezente cu spectacole diverse, nu neapărat legate de subiectul medieval, însă. În fiecare seară a fost câte un concert al unor trupe rock românești celebre, primul fiind cel al unei formații care nu mai are nevoie de nici o prezentare: Phoenix. Interesant de remarcat este faptul că, deși a fost programat la aceeași oră, filmul

Înțâresc în cetatea

NOAREI

s-au suprapus, așa că fiecare a trebuit să ia o decizie mai mult sau mai puțin dificilă. Oricum, pe parcursul celor trei zile spectacolele de teatru, dans medieval, animație stradală, păpuși, de balet, de pantomimă sau concertele de orgă de la Biserica Mănăstirii au fost reluate în așa fel încât să poată fi „acoperite” de publicul doritor. A doua noapte s-a terminat sub semnul și acordurile grupurilor „Dracula” și „Celelalte Cuvinte”. În ultima seară, le-a revenit celor de la „Compact” misiunea de închidere oficială a festivalului.

Distracții și ocazii

Băutura „oficială” a festivalului a fost berea Ciuc, servită la dozator și la modicul preț de 3.000 de lei. În fiecare noapte străzile erau acoperite de pahare goale de plastic dar, iată că miracolul se poate produce, cel puțin la Sighișoara: dimineața era curățenie! O altă specialitate au constituit-o merele glasate care arătau mai bine decât gustul lor dar care la prețul de 2.000 de lei erau o ofertă mai mult decât acceptabilă. În schimb, cei care intrau în vreun stabiliment de-al mâncării rămăneau foarte dezamăgiți când descopereau că nu pot consuma nici un fel de mâncare tradițională, cum ar fi gulașul, de exemplu, ci numai pizza, care se pare că a devenit chiar o specialitate locală. La un asemenea „vad” nu au precupețit să apară și comercianții diverselor mărunțișuri, menite să-ți ia ochii și, mai ales, banii. De la jucării și brelocuri, până la jachete de iarnă, cămăși bărbătești, obiecte de artizanat și de podoabă. Bucureștenii au fost publicul țintă, ei

neputând rezista prețurilor de dumping prezente. Cu 200.000 lei plecai acasă și cu farfurii, și cu câni, îți luai și o cămașă și mai puteai să-ți pui la gât și o piatră „semiprețioasă”, cică. Întreprinzătorii erau omniprezenți: de la gravuri, măști colorate din hârtie (30.000 lei) la portrete făcute la minut, la împletit de codițe sau la picturi pe piele, toate serviciile erau asigurate, pentru artiștii-prestatori aceste activități comercial-artistice fiind principalul sau chiar unicul venit bănesc pe perioada festivalului. Oricum, dacă nu te pictai pe față este ca și cum n-ai fi venit la festival, așa că...

Tineri în luptă

De ce s-a scris în presă că festivalul a devenit anul acesta un fel de Woodstock?

Pentru că din toate colțurile țării, tineri vajnici ai generației hippie au invadat Sighișoara. Se pare că deja Costineștiul a devenit prea scump pentru a fi capitala celor care nu sunt fericiți decât atunci când ău cerul deasupra capului, chitara și cântecele lor aproape și sunt alături de o persoană iubită. Avalanșa a adus și obiceiurile specifice, adevărate recitaluri proprii sau interpretări destul de reușite (după Phoenix și Bob Dylan, în special) dându-se peste tot unde se aștează. Cum nu există pădure fără uscături, am putut observa și pe cei care s-au îmbătat, au scuipat, au înjurat și au avut chiar probleme cu poliția atunci când actele lor au fost surprinse. Cert este un lucru, Sighișoara tinde să devină un adevărat Woodstock românesc, în dauna unui festival de artă pură medievală.

„Nemuritorii”, în regia lui Sergiu Nicolaescu, s-a bucurat de o „oarecare” audiență. În fond este bine să ai de unde să alegi, deși poate unii vroiau să vadă și filmul și să asiste și la concert. Dar, toate spectacolele

În exclusivitate pentru **Flacăra****Senzaționala călătorie a unui român în America Centrală și de Sud****SUB CRUCEA SUDULUI (4) PALENQUE**Text și fotografii:
POP SIMION ■**În absența lui Chaac, zeul ploii**

Palenque se află la polul ploilor, în regiunea celor mai mari precipitații din Mexic; așa se explică noaptea necunoașterii care a însoțit ca un blestem (ori binefacere?) acest tezaur pe care jungla exuberantă l-a îmbrăcat în flămurile ei, hărăzindu-i moartea verde și delicii somnului de clorofilă, întrucât l-a ținut secole în șir departe de ochii noștri. Era marele ei logodnic. Epopeea dragostei lor devoratoare abia acum o descifrăm în destinul singular, de vrajă și mister, al orașului scufundat și resuscitat. Misterul Atlantidei ni se reprojecțează, în acest caz, dus-întors, în ambele lui ipostaze. E nevoie, bag seama, de ochi ager, suflet aburos, simț sacral, slujire de preot și răbdare de zeu ca să înțelegi strania interacțiune junglă-civilizație.

Magnificența se ascunde, nu o dată, în tăcere și nobilă nerostire, ne spune Palenque prin tot ce a tăcut, acum la ora spovedaniei... Ploile încep aici în mai și țin până în septembrie, răstimp în care jungla din Chiapas își dă întreaga ei măsură: e repede crescătoare, agresivă, poate nerușinată în a-și etala opulența, darurile și primejdii. Tocmai sezonul pluvios trebuie ocolit, îmi spune imaginația mea de european, așa că sosim la Palenque în april, în toiul secetei, spre a evita bicele ploii, drumurile impracticabile și, mai ales, jungla isterizată. Ni se oferă, în schimb, altă povară, cu nimic mai prejos: căldura tropicelor. Avem, totuși, o mângâiere, cât de cât: pe caniculă piatra este multvorbitoare, piramidele ies din muțenie, grăiesc din întreaga lor ființă, și limbajul lor ocult, greu de enigme, se decodifică, ne cade în auz ca o simfonie păgână și convorbești, zice-se, fără dificultate cu zeul aztec ori cu zeul maya, deveniți interlocutori și călăuze la o răscruce când doar legenda și mitul ne pot ispăși.

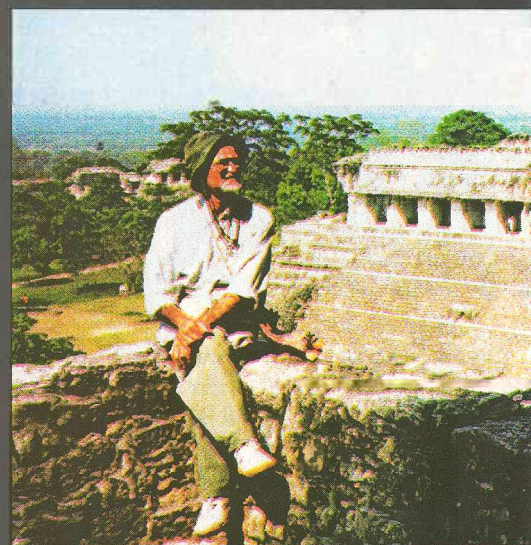
A trecut pe aici cu armatele sale, la numai câțiva kilometri de Palenque, și orgoliosul *conquistador* Hernán Cortés (prin anii 20-30 ai veacului 16), dar zeul nu i s-a arătat, zic cronicile, spaniolul a rămas străin de *duhul locului*, a trecut prin Chiapas ca printr-un deșert, nu i-a înțeles vocea, spiritul, sfîntenia; fapt e că piramidele, retrase în viscerele junglei, nu i s-au revelat, l-au lăsat pe aprigul cuceritor în teribila lui solitudine, să meargă în niciunde misiunii lui deșertice și deșertificante, întrucât ocuparea de teritorii și supunerea băștinașilor era o iluzie, memoria și viul lor suflet se retrăseseră în adâncuri, în rădăcini, în străbuni, unde ochiul agresorului n-are acces. Resuscitări presupun dragoste fără margini; orice revenire la viață este act ritualier, se petrece în ambianța mirabilă a totalei comunicări și comuniuni cu mediul – ne învață Palenque, lecție de care au

luat act toți posibii ei descoperitori. Denominația primară a locului este o necunoscută, întrucât vorba „palenque” e de dată recentă și accidentală, provine de la Santo Domingo de Palenque, așezare minusculă fondată de misionarii dominicani (1564), nu departe de orașul ascuns; dar acesta din urmă avea să intre în cunoașterea publică abia în 1773, când băștinașii au descoperit *casa de piedra* și au dus vestea vrăciului-sacerdot, să dezlege taina. De la acea dată vocabula „palenque” a rămas în mintea localnicilor sinonimă cu „casa de piatră”. Vizitatori feluriți (cu faimă sau fără) s-au perindat apoi pe la enigmaticele ruine spre a le decodifica, descifra și descrie, însă mărturiile lor s-au pierdut, cel mai adesea, în negrija timpului și în oceanul arhivistic al imperiului spaniol înfometat de aur (nu de ruine). Primele scrieri și interpretări sunt mai degrabă pitorești, dacă nu fanteziste. Misionarul spaniol Ramón Ordoñez y Aguiar descrie într-o carte Palenque (1773) ca fiind rodul unei civilizații Atlantice a cărei căpetenie era Votan. Un raport militar spaniol, copiat întâmplător în Guatemala (înainte de a se pierde în arhivele madrilene) îl determină pe un învățat guatemalez să creadă că Palenque este oraș de tip egiptean. Aceeași copie însă ajunge în posesia unui englez rezident în Guatemala care o editează în Marea Britanie (1822): este data de la care Palenque trezește interesul arheologilor

de pretutindeni. Primul studiu științific despre Palenque îl datorăm exploratorului american John L. Stephens, care sosește la fața locului, curăță ruinele (pentru a căta oară?) de invazia junglei, face schițe și descrieri temeinice asupra celor văzute: e vorba de șase temple și un apeduct. Informațiile și concluziile furnizate de acesta au rămas până azi sursa principală a cunoștințelor arheologice privitoare la acest subiect. Dar ironia sorții și jocul capricios al întâmplării intervin și în acest caz, căci momentul Stephens este provocat (cine ar fi crezut?) de un fanfaron: e vorba de contele Waldeck, un aventurier histrionic care, etalându-și rangul, se instalează într-unul din temple (1831), unde locuiește timp de doi ani și, ca orice șarlatan, caută cheia succesului în fantasmagorii și senzațional. Își petrece bătrânețea scriind o carte plină de distorsiuni și invenții în care vestigiile maya din Palenque erau tributare când Orientului indic, când Greciei antice, când Egiptului și Mesopotamiei. Contele împlinise sute de ani când i-a apărut cartea și murise la vârsta de 109 ani, fără să i se fi dovedit public impostura. Tocmai acest fals grosolan avea să-l provoace pe exploratorul John L. Stephens în temerara lui acțiune reparatorie, guvernată de spirit științific și patos justițiar.

Cele treisprezece ceruri maya

Ansamblul arheologic Palenque se află pe fașia vestică a teritoriilor maya, cam la 50 km de cursul inferior al fluviului Usumacinta, în plină junglă, în nord-estul statului Chiapas, considerat punctul de răscruce pe linia emigrației maya dinspre imperiul ancestral situat pe coas-

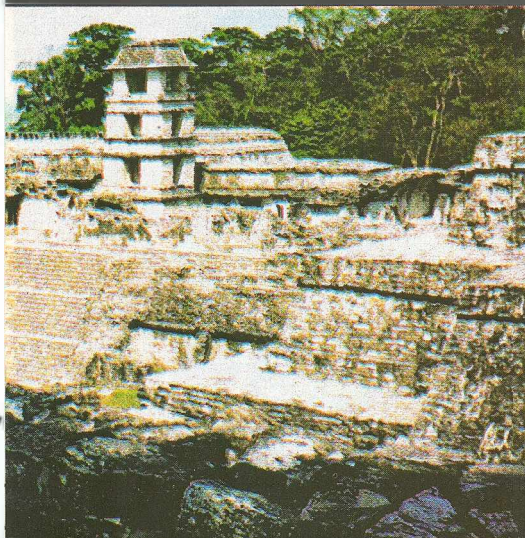

Vedere asupra El Palenque

ta Pacificului, către noul centru în Peninsula Yucatan; interludiul Palenque avea să devină centrul politic al întinsei regiuni maya și capodopera culturii sale din perioada clasicului târziu (600-700 e.n.). Studiile topografice relevă existența unui centru urban care ocupa 16 km pătrați, însuma sute de edificii, între care s-au identificat până acum abia 30. Pivotal orașului este *El Palacio* cu horbota unor galerii ce leagă o puzderie de curți interioare. În aripa sud-estică a acestuia se află Templul Inscricțiilor, piramida ce adăpostise în viscerele sale mormântul lui Scutul-Jaguar, care a domnit la finele veacului VII. Cursuri de apă udaseră orașul, între care râul Otulum, care îl intersectează central, motiv ca palenquezii să edifice poduri, canale și ape-ducte subterane, ferind de inundații și agresiunile junglei magnifica Piața Soarelui și constelația de temple, dintre care amintesc al Soarelui, al Crucii Înfrunzite, al Contelui, al Capului-de-Mort și multe altele. E structura specifică a *Orașului-stat*, ce ține de înseși caracterul și morfologia imperiului maya care, știe-se, nu era omogen; nici un oraș nu avea hegemonie asupra celorlalte, spre a forma un tot. Această dispersată autonomie este, în cazul nostru, accentuată și de jungla exuberantă, ceea ce așază Palenque, împreună cu câteva centre maya ale clasicului târziu, pe același plan valoric cu orașele-state ale culturilor antice Sumer și Greacă. Cu o precizare însă pe care mă grăbesc s-o enunț: caracterul războinic al statelor maya nu urmărea ocuparea de teritorii – cum eronat se credea până nu demult – ci capturarea de cât mai mulți prizonieri din taberele adverse destinați sacrificiilor rituale. Această aserțiune atestă caracterul preponderent deist al structurilor socio-politice și administrative, ne plasează în universul de credințe și ritualuri maya, în mistica fabuloasă și mitologia care au dominat, putem spune, faptele lor politice, militare, economice ori cetățenești. Mayașii credeau despre ei că descind din zei, laitmotiv exprimat în templele din Palenque printr-o cascadă de inscripții, simboluri, ideograme, basoreliefuri, picturi murale ori detalii arhitectonice.

Din mulțimea de zei ce populează orașul

Templu din Piața Soarelui

amintesc: Zeul Soarelui, care personifică ziua și lumina, dar se și transubstanțializează în Zeul-Jaguar al infernului, întrucât își petrece noaptea în lumea tenebrelor; Quetzalcóatl sau Kukulcan, figurat prin Șarpele-cu-Pene; Chaac, adoratul zeul al ploii; Itzam Na, zeul creator; Ah Puch, zeul morții; Ik, zeul văzduhului sau al „aerului bun”. Acesta din urmă a devenit chiar simbolul obsesiv și obsedant al Palatului magnificent din Palenque: de-a lungul pereților interiori ce comunică spre curțile-patio, abundă orificiile în formă de „T”, ocnițele-simbol ale zeului Ik, cel care înmiresmează ambianța Palatului și, sub aspect practic, exercită suava lui ventilație (căci suntem la tropice, în junglă). Relieful din Palenque e învălurat și inegal, motiv pentru cei ce au ridicat orașul de vis să adopte o inginerie pe cât de complexă, pe atât de originală: au descăpățanat monticuli și, din materia astfel recoltată, au făcut ample terase, ritmând peisajul, spre a-l pune de acord cu cosmogonia lor clar precizată mental și constructiv: mayașii cred în cele treisprezece ceruri sau niveluri celeste care acced de la orizontul estic până la zenit, de unde curg-de-curg treptele care conduc la orizontul septentrional; există, apoi, nivele și trepte ale infernului ori ale beznei, care sunt în număr de nouă. Această stratificare de tip cosmogonic transpare cu delicatețe, simbolism opulent și fină scriitură în edificiile orașului-stat. Dar zeii sunt oameni și oamenii sunt zei, zic preoții maya, cum tot zeități pot fi arborii, păsările ori animalele, așa că miturile trăiesc deopotrivă la toate nivelurile – strat celest, terestru ori subpământesc – fără să-și schimbe tâlcul și naturalețea, precum Natura însăși, muma mayașilor. „Cerule și subpământul conviețuiesc în dulce pace cu tot ce se petrece pe pământul maya zi de zi, ceas de ceas, clipă de clipă” – iată principalul avertisment pe care îl arborează Palenque. Palatul, bunăoară, este pe cât de ceresc pe atât de pământesc, mă conving numaidecât, căci el spune epopeea lui Chan-Bahlum, Șarpele-Jaguar, fiul magnificului Pakal, cel care și-a înmormântat tatăl cu mare pompă în Templul Inscricțiilor și a nemurit memoria acestuia și a zeilor lui zidind *El Palacio* și alte temple ce povestesc dinastia și arboreșcența regală astfel: Pakal urcă pe tron la 12 ani (615 e.n.), domnește până la vârsta de 68 ani, îl urmează la tron fiul său Chan-Bahlun (684) la vârsta de 48 de ani, care domnește ani 18; îl succede fratele său mai mic, Kan Xulra, de 57 ani, care extinde orașul; vin la rând alți trei domnitori, de scurtă durată; mărturiile se întrepun cu ultima suire pe tron (764 e.n.) care anunță finalul dinastiei Pakal și căderea în abisurile celei mai mari enigme a istoriei precolumbiene: brusca și misterioasă dispariție de pe scena lumii a civilizației maya, privitor la care se emit varii ipoteze (nici una demonstrată): lupte interne, calamități naturale, atac extern, pustiitoare epidemii etc. Cea mai

„Templul în care a locuit pasager contele farsor Waldeck.

verosimilă și mai demnă de reținut e predicția exprimată chiar de profetul Chilam-Balam, zice Cartea Sfântă (sau Cartea de Papură) ori „Popol Vuh”, unde se spune că „s-a isprăvit ciclul vital al seminției noastre”, că imperiul maya *și-a trăit traiul și-a mâncat mătaiul*, drept care îi îndeamnă pe concetățeni să ascundă toate semnele și tâlcurile de viețuire mayașă, să le așeze sub sigiliul tainei, să adopte neîntârziat felul de viață al altui mare neam – cel aztec – până la o altă revenire în rosturi pe scena lumii, într-un alt ciclu vital, pe un alt inel al spiralei universale. Deci, n-a fost un colaps, ci o scufundare în propria substanță, întru regenerare, căci esența cosmosului e mișcarea, zic preoții maya; existența „oamenilor adevărați” asigură mișcarea lumii; forța acestora nu dispăre o dată cu moartea, ea se păstrează în temple și sanctuare, chiar sute și mii de ani, la nevoie, se conservă pentru noua și sigura resuscitare a acelor *Zac Uinic* – „oameni strălucitori”, depozitarii temporari ai puterii zeilor. În consecință, neamul maya nu a dispărut, n-a putut să dispară, el s-a retras din istorie în cosmologia proprie, împăcat și fericit că va reveni, că va supraviețui, că va străluci; acest crez îl reîntâlnim în descendenții lor direcți – în *lacandonii* și în *tzotzilii* ce populează și azi Palenque – care nu sunt și nu pot fi urmașii unui popor învins, de vreme ce psihologia și felul lor de a fi, a trăi sunt guvernate de orgoliu deist, nobilă detașare și neasemuită mândrie – valori emblematicale ale zonei Chiapas.

Dar să rămânem în ambianța de zi cu zi a vieții de curte din orașul-stat Palenque, așa cum a decurs aceasta, potrivit glasului pietrei în urmă cu aproape o mie de ani. Facem doar câțiva pași și – trecând prin portalul Palatului

înspre locuințele regale, palate și curți – ajungem numaidecât în cer, mai exact în cerurile maya: frontispiciul e ornat cu 13 basoreliefuri reprezentând cele 13 ceruri, numite *Oxlanicú*, străbătute de șerpi, acvile, colorate în albastru și roșu sângieru. Turnul Palatului este, mă gândesc, prefigurarea cerului ultim, al 13-lea: e gravat cu simbolul venusian (steaua săpată în zidul celui de-al treilea nivel), folosit ca observator astronomic și ca turn vigi de apărare contra inamicului.

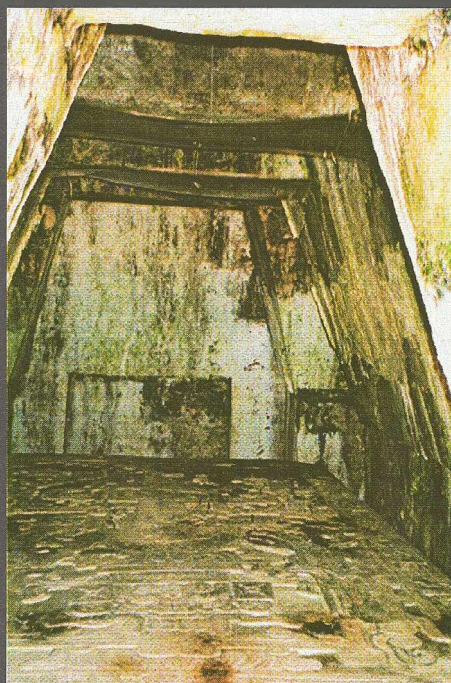
Inframundo

Alți pași, pe alt itinerar, în alt templu – cel al Inscriptiilor – ne conduc printr-un horn de ascendere – descenderă în *Inframundo*, lumea de veci a subpământului, unde s-a dus să repauzeze (până la altă revenire) Pakal, domnii orul cel mai venerat la Palenque. Ne aflăm la baza piramidei, în punctul maximei solitudini, soră cu veșnicia; aici, sub stratul zero se află camera cu ofrande, fosa triunghiulară cu scheletele a șase copii, pajii sau gardienii defunctului în „viața de apoi” și, în sfârșit, cripta regelui-sacerdot, perfect conservată de-a lungul celor o mie de ani: este cel mai mare sarcofag descoperit până în clipa de față (3/2 m) și o lespede funerară monolitică (de 4 m lungime, cântărind 5 tone) acoperită cu simboluri gravate. Resturile pământești ale monarhului trebuiau însoțite, conform ritualului, cu hrană, felurite ornamente și ofrande, inclusiv masca lucrată în mozaic de jad, cu ochii din obsidian și licăr de scoică, din care deducem idealul de frumusețe maya și poate chiar conformația fizionomică a defunctului: fruntea lată și nasul masiv, mult ieșit în afară, acvilin, în formă de cosoroabă, iar buza de jos lejer căzută, grimasă nobil-detașată de suveran (vestigii văzute de noi la Muzeul de Antropologie din Ciudad de Mexico).

Convorbirea cu Ad Dzib, Scribul

În societatea maya preoții și artiștii aveau poziția socială cea mai înaltă după domnitor, căci întruchipau harul divin, ei exercitau practica, mistică a comunității, erau sacerdoții (religioși și profani) ai ritualurilor, mesagerii ideilor, credințelor, misticii și întruchipărilor simbolice ale societății. Exista, bunăoară, casta scribilor, singura învrednicită de zei și de regi să facă inscripții pentru uzul public, să descrie fenomene astronomice și evenimente istorico-militare, să exprime ideologia cetății (ideograme, pictograme) ori să facă proorocii; tot ce gândeau și rosteau aceștia se copia și se multiplica instantaneu, spre a deveni bun public, lege, filă de cronică, istorie, eveniment; ei își aveau propriul zeu protector, pe *Izamal Na*, Zeul Creator și descoperitorul scrierii mitice cu multe sensuri (plurivalente, atoteexpresive). Cum multe din mesajele maya scapă înțelegerii noastre de azi, le percepem greșit ori le acordăm sensuri cel puțin hazardate, am vrut cu tot dinadinsul să nu plec din Palenque fără să mă întâlnesc cu fratele meu *Ad Dzib*, cu Scribul, spre a mă confrunta cu dânsul, a-i adresa cele

nouă întrebări ale infernului, care îmi stăteau pe limbă. L-am găsit într-un tablou votiv pe una din columnele ce încoronează Templul Inscriptiilor, fireasca lui reședință, având în spatele său peretele central cu cele trei mari lespezi puse pe verticală și ilustrând truda profesiei sale: 620 hieroglife (parțial descifrate), cu precizarea anului în care s-a încheiat zidirea și a servit cronicarul (692 e.n.). M-am așezat dinaintea lui, în poziție de lotus, cu picioarele adunate sub mine, să fiu în consonanță nu doar cu imaginea gravată în piatră, ci și cu ipostaza lui mistică, de scrib inspirat, aflat în starea de grație (are în mâna dreaptă penelul din mustață de iepure cu care face însemnări într-un codice din fibre de plantă, foietabil, cu coperti din piele de jaguar). Privirea lui e sașie, o dispersată focalizare a luminilor ochilor, îndelung cultivată de mayași, la *noble bizcozidad*, semnul lor de noblețe. Reproduc (deloc bizară) convor-

Lespedea funerară Pakal

birea dintre doi scribi pe care prăpastia celor treisprezece veacuri și treisprezece ceruri care îi despart nu-i poate înstrăina, separa, intimida, diferenția, demistifica; ei se înțeleg de minune, ignorând timpul și spațiul, practicând dialogul silențios, desigur, fără cuvânt, sunet, simbol ori semn, adică prin tăcere și meditație, meta-lingvajul mitologic al marilor muți.

– Cine-i omul maya? întreb mental.

– Este parte din arborele sacru ce își are rădăcinile în lumea întunericului, trunchiul în viața terestră și ramurile în cer, încoronate de pasărea celestă – zice Scribul.

– De ce vă bazați credințele voastre pe cultul strămoșilor?

– Deoarece în tradiție se află rădăcina viitorului; strămoșii sunt *tații* și *mumele* noastre, trăiesc în munții sacri din preajma așezărilor și îi pot pedepsi ori învrednici pe urmașii lor în funcție de cum respectă tradiția.

– De unde obsesia voastră de a măsura Timpul?

– Din nevoia vitală de a pune de acord calendarul profan (de 365 zile) cu calendarul sacru (de 260 zile), spre a căuta întrepătrunderea armonică dintre cicluri, căci fluviul vieții curge la nesfârșit, vreau să zic că aceleași întâmplări se repetă ciclic, încât cine știe trecutul poate prevedea viitorul.

– Nu te disperă faptul că scrii mereu despre aceleași teme?

– Măreția Scribului stă în repetiție; ce poate fi mai bun decât să scrii-descrii Soarele, faptele Zeului-Jaguar, arborele sacru, sângele ca ofrandă, osia lumii, moartea ca interludiu al vieții și, desigur, planta omului – porumbul.

– Dar ești aservit imperiului, lauzi curtea, guvernării, dinastiile, ești servul umil al celui ce domnește.

– Domnitorul sau căpetenia maya se alege dintre *Señores*, tagma „oamenilor strălucitori” sau oamenii adevărați, încât a domni înseamnă responsabilitate și autosacrificiu. El stăpânește cel mai bine ideea, lupta, invocția către zei, sângele dușmanului și loialitatea față de popor, dinaintea căruia își sloboade – la anume perioade – propriul sânge: regele își deschide penisul cu un spin de cactus spre a-l sângera, în timp ce regina își mutilează limba și lobii urechilor în același fel, iar sângele picurat pe hârtia *amate* este oferit zeilor drept mulțumire pentru victoria reputată asupra dușmanului. Ce alt semn de loialitate față de poporul tău?

– Ce-i *conquista* spaniolă?

– O expediție deșartă al cărei scop nu era să descopere Lumea Nouă, ci foamea metalului galben, ei neștiind, bieții, că astfel pradă și dobândesc nimicul, ultimul pe tabla de valori maya, căci ce-i aurul? e excrementul zeilor.

– Dar ce sunt banii atunci?

– Rahatul Pământului care ne spurcă mintea și ne strică datinile.

– Ce-i răul?

– El nu există, ca și binele, de altminteri; cândva existase răul și locuise în ultimele cinci zile ale anului, numite *uayeb* sau *quinta malefica*, dar noi le desdiavolăm an de an, transformăm răul în inversul lui, îl preschimbăm în binele posibil prin fierea de cinci zile și cinci nopți ce marchează intrarea în noul an, cea mai mare dintre sărbătorile maya...

Dialogul se întrerupe, îmi epuizasem șansa, consumasem cele nouă interogări, se înserase de-a binelea, trebuia să-mi iau rămas bun, interlocutorul meu se opaciza treptat, cerberul piramidelor anunța prin fluier strident ora închiderii, nu mai era suflet viu (ori mort) cu care să schimb o vorbă, în timp ce fratele meu, Scribul, mă privește impersonal, sașiu, cu ochi *bizcozi*, apoi îmi face un semn ștrengăresc, confratern, în timp ce cu dreapta lui, în care ține penelul, îmi arată încotro s-o iau: fugi în *Palacio*, zice inaudibil, mai precis în „casa A” unde te așteaptă *Bolonticú*, zeul nopții, multiplicat în nouă frize și tot atâtea ipostaze, convorbitor accesibil; era modul lui inocent de a mă da naibii, a mă trimite în infern, cum merită, de altminteri, orice vizitator indiscret.

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

GEORGE ARION
în dialog cu
dl. CONSTANTIN STROE,
manager general
la „Dacia Automobile” S.A.

„Democrația înseamnă, mai ales, muncă...”

– Cum a ajuns domnul Constantin Stroe în conflict cu familia Ceaușescu?

– În 20 noiembrie 1987 am fost chemat dimineața la fostul director general de la „Dacia” care mi-a spus că trebuie să merg la Câmpulung, ca director la ARO. Peste zece minute am fost sunat de fostul ministru de resort de pe vremea aceea – mi-a spus același lucru. Nimic concret. Pe urmă am fost anunțat că trebuie să merg la „tovarășul prim-ministru”, Constantin Dăscălescu. Când am ajuns la el, am realizat că, în loc de direcția Câmpulung, trebuie să plec la Brașov, ca director general la uzina de camioane. Cum, de regulă, îmi evaluez cât mai exact forțele, mi-am exprimat surprinderea și am încercat să-i spun primului ministru că a conduce bine înseamnă a lua

– Unde...

– ... unde l-am văzut cu ochii mei în primul rând pe Corbu. Acolo, discuția n-a durat decât un minut. S-a derulat cam așa: „Și eu care credeam că mă pot baza pe dumneata... Luați-l și să nu-l mai vad!” Și am fost luat. Am trecut prin niște situații groaznice în ziua aceea, destituit, dat afară din industria de automobile și, pe deasupra, mi s-a interzis să lucrez în județul Argeș. Asta-i tot.

– Cum v-ați descurcat?

– Am refăcut stagiatura după 20 de ani de la terminarea facultății. La Slatina, la turnătoria de aluminiu, vreo patru luni, la Scornicești vreo cinci luni, la Craiova la Olcit. După o navetă de vreo patruzeci de luni în toate direcțiile, m-a rechemat

Dăscălescu și mi-a spus: „Îți știu punctele slabe, ai și doi

Ne-am trezit mai devreme decât alții, dar ne-am trezit, totuși, târziu

decizii bune, ori asta înseamnă a cunoaște bine, iar a cunoaște bine înseamnă timp. Practic, dânsii nu aveau cum să-mi dea mie timp pentru cunoașterea fenomenelor de la acea uzină, ca să iau deciziile cele mai bune, mai ales că era la scurt timp după mișcarea celor de la camioane – mișcarea din 15 noiembrie. Mi s-a dat un răgaz, și am mai fost rechemat de vreo patru ori. De fiecare dată mi-am menținut poziția; am spus că nu înțeleg să fac o muncă pe care nu o cunosc cel mai bine și că eu cred – ceea ce mai cred și astăzi – că Brașovului nu-i trebuie un Stroe trimis așa, de peste munte, de parcă acolo nu s-ar mai fi găsit oameni care să conducă. Mai ales, un director flotant, pentru o bucată de timp. N-am acceptat postura asta.

– Ce-a urmat?

– În final, primul ministru s-a enervat – eram chiar la el în birou – și l-a sunat pe Ceaușescu. I-a spus doar atât: „E la mine și vi-l trimit imediat”. Și m-a trimis la cabinetul numărul 1.

copii, dacă nu te duci la Timișoara să faci Lăstunul, o păștești”. Am plecat la Timișoara cu însoțitor. Când s-a făcut adunarea ca să fiu numit, au început să-mi dea indicații, dar eu i-am întrerupt și le-am spus: „Nu mai pierdeți timpul, pentru că mai departe de aici n-aveți unde să mă trimiteți”. Și am rămas la Timișoara; acolo m-a prins Revoluția.

– Iar după Revoluție?

– În Timișoara erau 38-39 de directori. După Revoluție, doar doi n-au fost dați afară. Unul dintre ei am fost eu. Și am rămas acolo până în data de 9 februarie 1990, când a venit o echipă de la Pitești, ca să mă cheme înapoi. Argumentul de forță – familia. Din dialogul piteșteni-timișoreni a învins rațiunea. Timișorenii au înțeles că trebuie să mă întorc acasă. Și nu că trebuie să vorbesc frumos despre cei dispăruți, dar m-a ajutat un om extraordinar – Ion Aurel Stoica, pe atunci ministrul Economiei, nu mai știu exact ce era. Dânsul a arbitrat dialogul dintre cele două tabere și seara mi-a dat transferul să vin

la actuală uzină „Automobile Dacia”.

– Cum s-au încrustat acești nouă ani, de când conduceți „Dacia Automobile”, în destinul dumneavoastră?

– M-au marcat, fără îndoială. În 1990 nu puteam vedea prea departe. Fiindcă nu credeam că unii înțeleg prin democrație să te alimenteze cineva, să-ți dea de mâncare și, dacă se poate, să-ți facă și mastică. Sigur că a urmat o cădere, care a fost în toată țara. Și dacă astăzi „Dacia” are – hai să-i spunem așa – o stabilitate generală – nu spectaculoasă, dar o stabilitate, cred că explicația ar fi că ne-am trezit mai devreme decât alții.

– Adică?

– Am realizat că democrația înseamnă altceva. Înseamnă rigoare, înseamnă proiecte clare de viitor, înseamnă promptitudine, și, mai ales, înseamnă muncă.

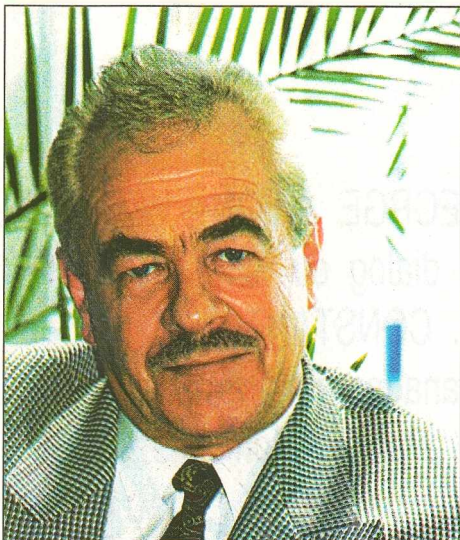
– Dar cum de v-ați „trezit” mai devreme decât alții?

– Ne-am trezit mai devreme decât alții, dar ne-am trezit totuși târziu. La sfârșitul anului 1991 am înregistrat o cădere. Mai jos de atât nici nu se mai putea. Atinsesem un nivel catastrofal. Totuși, cred că și Dumnezeu ne-a ajutat, fiindcă după aceea perioadă catastrofală au început să dea roade programele de redresare, pe care le începusem încă de la sfârșitul anului 1990, dar avuseseră nevoie de timp ca să fie puse în aplicare. Cam de la jumătatea anului 1992, uzina a început să-și revină – asta-i cuvântul – ajungând acum la un nivel care-mi permite să spun că am ajuns la o stabilitate. Evident, și asta e relativă. Oricum, în conjunctura economică românească, putem conta pe o stabilitate cu speranțe de mai bine.

– Ce înseamnă să fii manager general pe o platformă așa de mare, cum e cea de aici? Dacă nu mă-nșel, aveți în subordine cam 28.000 de oameni.

– Înseamnă un blestem, înainte de toate. Pentru că, dacă ești pătruns de dragoste pentru semenii și ai dorința de a avea un prestigiu profesional, este realmente un blestem. Altfel, dacă nu te interesează prea

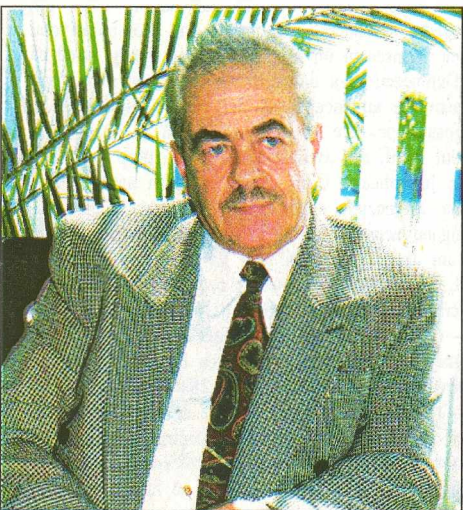

mult viitorul firmei, soarta oamenilor, poate fi o mare bucurie. Eu am ales prima variantă. Am remarcat ce puține șanse au rămas pentru oameni. Dacă „Dacia” s-ar fi prăbușit, oamenii de aici n-ar fi avut nici o șansă. Câți s-ar fi putut duce în agricultură? Iar în altă parte n-ar fi avut unde se duce. Și atunci, dacă soarta unor oameni stă în mintea și gândirea ta, și ai putea să-i ajuti, dar n-ai voință, ești leneș, ești un ticălos. De fapt, cel mai mare stress care este? Este stressul financiar. Imaginați-vă cum ați trăi dumneavoastră dacă ați avea nevoie în fiecare dimineață de 20 de miliarde de lei, și dacă nu-i aveți, peste zece zile începe prăbușirea. Asta e o chestie terorizantă. Deci poziția unui om care vrea să se respecte, profesional vorbind și uman vorbind, așa cum ați întrebat, cere o responsabilitate imensă. Altfel, poate fi un mare avantaj personal. Cunoscut destule cazuri de manageri care au văzut doar avantajele acestui post, râvnit de mulți. Nu te întreabă nimeni când vii la serviciu, dacă dormi ziua, după cum nu te întreabă nici dacă nu dormi noaptea. Într-un sistem care merge încă precum un sistem economic socialist, trebuie să-ți impui un comportament de patron veritabil. Numai așa poți face treabă. Dacă poți să faci abstracție, de exemplu, că firma pe care o conduci

Dacă ocupi o poziție de vârf într-o firmă, n-ai deasupra capului decât pe Dumnezeu

are un capital majoritar de stat, dacă poți lucra pentru firma asta ca și cum ar fi a ta, ca și cum tot profitul ți-ar intra în buzunar. Este singurul mod de a fi al unui manager. Un altul nu văd.

– Sunteți născut într-o zodie de luptător, a Berbecului. V-a ajutat cumva și zodia în reușitele pe care le-ați avut?

– Domnule, să știți că m-a ajutat foarte mult. Nu cred așa, orbește, dar am urmărit unele publicații de specialitate și mi-am descoperit și punctele slabe și pe cele care îmi dau putere.

– Cum de s-a păstrat totuși „Dacia” printre giganții economiei românești?

– O să raporteze, cumva, la mine. Am realizat că deasupra capului meu nu mai este decât Dumnezeu. După nouă ani de zile de așa-zisă tranziție spre economie de piață, mai există colegi de-ai mei, manageri, care au un comportament cel puțin ciudat. Se vaită în diverse situații: „Dom’le, păi nu m-a sprijinit, nu m-a ajutat, nu mi-a dat”. La toate aceste lamentații nu există răspuns, pentru că nu există cineva care să dea, să sprijine, să ajute. Dacă ocupi o poziție de vârf într-o firmă, n-ai deasupra capului decât pe Dumnezeu. Această treabă de civilizație, de cultură managerială n-a pătruns încă în toate mințile și e o explicație a multor nereușite din industria românească. Ești într-un ocean, știi să înoți puțin, important e cât rezisti. Din această nevoie de a rezista s-a născut o strategie. Secretul ăsta este: nu se mai poate conduce astăzi ca în sistemul vechi, – era un plan, nimeni nu-l lua în seamă, făceai niște ședințe furtunoase și chiar obțineai ropote de aplauze, și la sfârșit, dacă nu se îndeplinea acel plan nu era nici o nenorocire. Ei, a

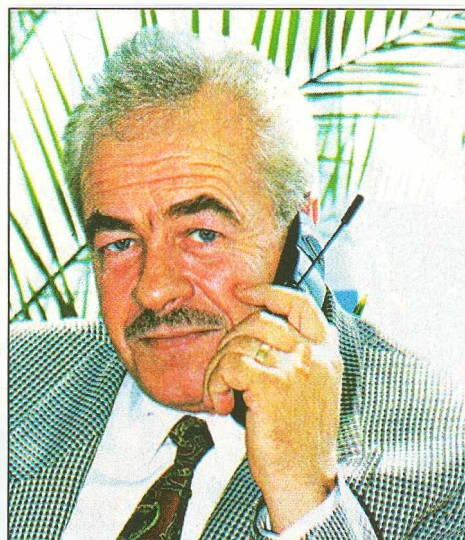
a p a r u t
necesitatea
imperativă,
dacă vrei,
a unei strategii în domeniu. N-are sens să-ți propui să faci ceva cu care n-ai nici o șansă să te impui. Atunci trebuie să te dimensionezi. Îți stabilești ce poți face azi, și acel lucru îl faci dumnezeiește. Și noi ne-am stabilit o strategie care a vizat două mari tronsoane: primul tronson ar fi cel al asigurării liniștii sociale din interiorul firmei, ca să poți să gândești, să poți să conduci. Și al doilea tronson e un tronson de strategie pe termen lung. Primul, de fapt, ce-a vizat? Să asigurăm de lucru la oameni, – este ușor de zis, mai greu de făcut – să poți să le dai salariu, să le asiguri existența, să-i faci cumva mai cuminți, mai ascultători, într-un mediu economic care a avut la bază o cultură industrială precară.

– E un eufemism.

– Așa e. În mare parte, am reușit. Aș vrea să transmit un mesaj. Foarte multe personalități fac eroarea să creadă că pot trece neobservate. Habar n-au ce teribil judecător e mulțimea. Chiar dacă nu ți-o spune în față, nu ți-o spune azi, dar te judecă mai târziu. Și de-aici se naște elementul de credibilitate sau de necredibilitate a conducătorului. De aceea, am avut grijă ca tot ce m-am angajat să respect exemplar, deci nu i-am păcălit, și dacă oamenii văd că au conducători corecți, nu-ți trebuie atâta muncă de lămurire, atâtea ședințe.

– Puteți fi mai concret?

– În 1991 ajunsesem să facem 220 de mașini pe zi, la aceeași uzină, cu același număr de oameni. Astăzi, când vorbesc cu dumneavoastră, facem 470 de mașini pe zi, cu o mie de oameni mai puțin. Fără mari investiții de tehnologie, fiindcă n-am avut o forță financiară atât de mare. Secretul e tocmai colaborarea dintre conducător și mulțime, și cred că dacă aș fi beneficiat de un sistem de comunicare mai eficient, rezultatele ar fi fost mai bune. Asigurarea

liniștii sociale ne-a reușit. Eu însă am fost nemulțumit. Pentru că dacă azi pot da de lucru, nu știu dacă mai pot și mâine să dau de lucru și să asigur salariile. De aceea am avut grijă și de-al doilea tronson, al strategiei pe termen lung. Din mulțimea pe care o conduci cineva poate să te întrebe: e bine azi, va fi bine mâine, dar peste o lună sau un an?

„Dacia” este un fenomen social...

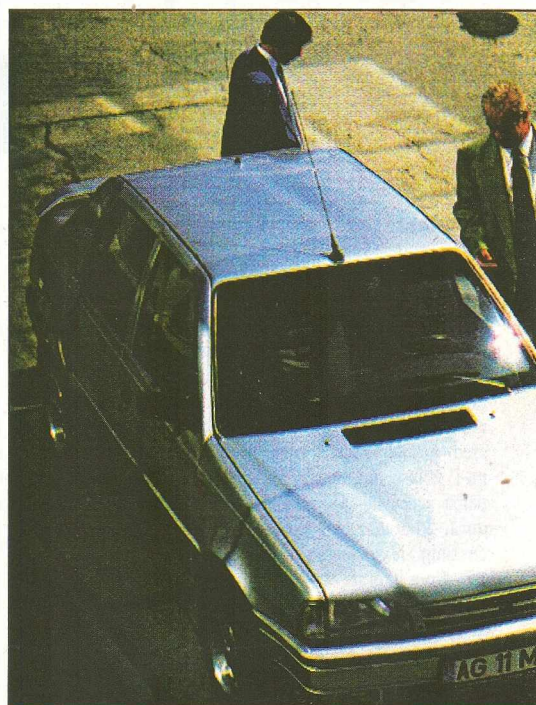
Și dacă vede conducătorul fără răspuns, se dărâmă totul.

– Al doilea tronson?

– Ei, al doilea tronson a însemnat enorm de multe eșecuri, dar printr-o perseverență de care nu mă mai văd capabil, cred că răsare soarele și pe strada asta a viitorului.

– Cum se prezintă „Dacia” la sfârșitul secolului?

– În urmă cu treizeci de ani s-a făcut o investiție aici, și aș putea afirma că această investiție este amortizată cu vârf și îndesat. Dar aici nu e vorba de o plată și de întoarcerea datoriei. Aici e vorba de un fenomen social care s-a creat prin existența „Daciei”.

– Deci „Dacia“ va supraviețui.

– Trebuie să vă spun dur: prea multe șanse de supraviețuire în timp nu are. Nu e vorba de reaua voință a cuiva. E vorba de niște exigențe europene, mondiale cărora trebuia să le facem față, și dacă nu suntem realiști, să socotim bine când ne-am angajat

„Dacia“ nu are prea multe șanse de supraviețuire singură...

la treaba asta, putem să creăm niște situații dramatice. Bunăoară, rigorile primirii în Uniunea Europeană înseamnă o paletă imensă de compatibilități. O simțim în orice. Și în domeniul construcției de automobile trebuie să fii compatibil cu cei care produc și comercializează acolo. Aș da ca exemplu un singur detaliu tehnic. Până nu demult, nivelul de zgomot exterior al unui automobil era permis până la 78 de decibeli. Din 1996, de când s-a introdus Euro 2, a coborât la 74 de decibeli. Reducerea zgomotului cu 4 decibeli ne-a scos peri albi. Suntem acum la limită, am reușit să ne încadrăm. Dar exigențele viitoare vor coborî acest parametru. Ei bine, „Dacia“ nu mai poate face față în actuala concepție, la exigențe noi, așa că nu trebuie să te omoare cineva, mori natural. Altfel spus, ca să respecti acești parametri costurile ajung la sume fabuloase. Așa că mai bine înmormântăm produsul ăsta, că ne costă prea mult ca să-l mai fardăm, și trebuie să facem altul nou. Revenind la întrebarea dv. repet, „Dacia“, singură, prea multe șanse de supraviețuire nu mai are. În sinea mea sunt uluit că am rezistat atâta. Vedeți, ne impresionează când se prăbușește un avion și mor zeci și sute de suflete. Dar în România mor zilnic o mulțime de oameni pe șosele. Cauzele sunt multiple – drumurile proaste, participanții la traficul rutier etc. Este o jertfă enormă. Acest exemplu l-am dat ca să justific cumva creșterea exigențelor parametrilor tehnici și de securitate rutieră cărora trebuie să le facă față viitoarele automobile. Am fi tentați s-o punem și pe asta cu iz politic – dacă Uniunea Europeană spune să stai în cap, nu e obligatoriu. Nu e așa. Argumentul e imensă jertfă de pe șosele. Iar asta e valabil și în alte domenii. De exemplu, în România, pe un hotel de o stea de ce nu poți să pui cinci stele? Fiindcă nu e compatibil cu exigențele unui

hotel de cinci stele. Haideți să vă mai dau un exemplu care și el are un mare impact. În vara asta am avut parte de o căldură mai mare decât în alți ani. O instalație de aer condiționat nu mai era un lux, era o necesitate.

– Cum va intra „Dacia“ în mileniul următor?

– N-o să vă pot răspunde așa cum aș vrea, deschis,

la această întrebare, dar îmi păstrez un optimism destul de solid, fiindcă mă bazez pe niște argumente foarte bine fundamentate. În foarte scurt timp, la „Dacia“ se vor petrece niște evenimente. Deci, acord șanse uzinei „Dacia“ la intrarea în mileniul următor și chiar pentru o bună bucată din secolul care vine.

– Cât vă aparțineți dv. și cât aparțineți oamenilor?

– Îmi puneți o întrebare dificilă. Mă caracterizează dragostea față de semenii mei, poate și provocată de o constatare pe care am făcut-o nu numai eu. Acest neam românesc are o inteligență nativă mai mare decât media mondială. Și încerc, după puterile mele, să micșorez decalajul paradoxal între realizările noastre deseori modeste și inteligența pe care o avem. De aici poate s-a și născut lupta asta pentru prestigiul profesional care la mine este un element nenegociabil, nu are preț. Și toate astea duc la o dăruire, la muncă multă, și dacă asta se îndreaptă spre folosul oamenilor și dacă dumnealor au o mulțumire asta înseamnă că le aparțin. În rest, îmi rezerv timp, pe cât posibil, pentru familia mea care m-a înțeles și m-a ajutat enorm. În puținul timp pe care i-l rezerv, încerc să-mi uit problemele pe care le am. M-au înțeles cu toții și le sunt recunoscător.

– Cum se prezintă „Dacia“ în comparație cu alte firme similare din estul Europei?

– După cum știți, Wartburgul și Trabantul au dispărut aflându-se ele într-o altă zonă a Europei cu care nu ne putem compara. Constructorii polonezi aveau mai demult o colaborare bună cu Fiatul, fără să mai vorbesc de alte investiții în zonă. Skoda a beneficiat de un tratament formidabil, care ni s-ar potrivi ca o mânășă – mariajul cu Volkswagen. Uzinele rusești au un comportament mai curios, n-au făcut saltul așteptat, ținând cont de forța acestui stat. Uzina sârbilor este prăbușită – și să știți că este o uzină de mărimea „Daciei“, dar n-a produs decât vreo 35.000 de mașini. Noi, în același interval, 750.000 de mașini. Uzina din Slovenia are o evoluție profitabilă, în combinație cu Renaultul.

– Chiar nu ne spuneți nimic la concret?

– Nu e de scris acum, dar în plan strict personal, n-aș lansa nici un mesaj de speranță, dacă nu m-aș baza pe ceva. Cuvântul speranță e destul. Am muncit enorm pentru această speranță, domnule Arion.

– Cum vă alcătuiți staff-ul de conducere?

– Caut oameni capabili, care să nu fie uzați de rutină. Am cunoscut foarte mulți oameni cu experiență închiștați în metodele din 1989. N-au cum să renunțe la ele. Cu aceștia nu mai ai ce face.

– Dar cum de nu se pot schimba? Și nu vorbesc numai de cei mai în vârstă!

– Asta e tristețea mare. Aș vrea să vă spun ceva. În ultima lună, am stat de vorbă cu toate generațiile de ingineri din uzină. Cam o sută pe generație. Nu-i prima oară când stau de vorbă cu ei, din dorința să culeg viitorii conducători. Am cunoscut mulți oameni deștepți, care nu pot să se conducă nici pe ei înșiși, după cum am cunoscut oameni care nu sunt recomandați de o diplomă, dar care sunt scilicitori la

capitolul managerial. Din vreo șapte sute de ingineri cu care am stat de vorbă am reținut 45, pe care, dacă lucrurile vor mai depinde de mine, vreau să-i arunc în munci de răspundere. Ei vor conduce mai departe. Evident, mai fac și o observare în timp.

– De ce în socialism n-am fost capabili până acum să facem o mașină de nivel european?

– Datorită cutumelor care au caracterizat acest sistem economic, astăzi prăbușit, deci condamnat de istorie.

– Are cineva interes ca România să nu mai producă automobile?

Dar România va dispune și de un alt produs care va purta numele unei combinații între „Dacia“ și altcineva

– Nu cred, pentru că efectiv ar fi un iresponsabil. Altcineva cred, și anume faptul că existența unei industrii de automobile – chiar așa cum este ea prezentă și la Dacia Pitești, nu e conștientizată solid în zona puterii spre a o compara cu o mină de aur foarte productivă.

– V-ar incomoda o schimbare în destin?

– Domnule, aș fi farișeu să nu recunosc că mi-a plăcut munca pe care am făcut-o. Eu am un mare păcat, mă contopesc cu munca pe care o fac. Așa că trebuie să recunosc că m-ar incomoda în plan psihologic, nu în plan meschin material.

– Deci și în secolul următor va mai exista „Dacia“?

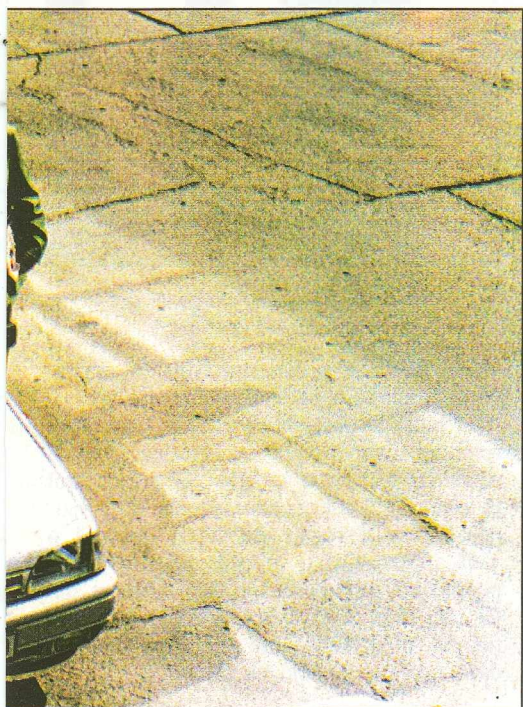
– Va mai exista în prima parte și vă spun exact: va mai exista în primii patru ani, cinci ani, dar o altfel de „Dacie“. Deci, vor mai exista și o parte din actualele produse, însă reabilite, aduse la nivel european, și vorbesc cu toată răspunderea. Când spun asta am în vedere un alt grup moto-propulsor, un plus de confort interior, fără să adauge costuri mari la preț. Dar, fiți siguri, România va dispune și de un alt produs, care va purta numele unei combinații între „Dacia“ și altcineva.

– Cu ce sentiment ați primi vestea că realizării pe care ați pregătit-o în acești ani îi va pune punctul final altcineva?

– Cu sentimentul unei răspunderi totale. Pentru ce-am gândit în ultimii ani, cu atâta trudă, eu am curajul să mă pun în fața plutonului de execuție că este cea mai bună soluție care se putea găsi pentru „Dacia“.

– O ultimă întrebare: cu ce mașină mergeți de obicei?

– Ei, tot cu „Dacia“.

CAMERON DIAZ, O BLONDĂ DE GUST ȘI SUCCES

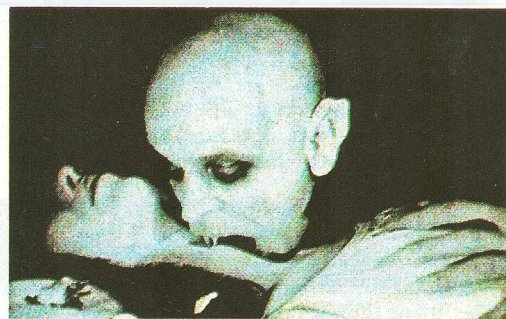
În Căsătoria celui mai bun prieten al meu a fost socotită mai simpatică decât Julia Roberts. În Masca a fost considerată provocatoare și seducătoare. Iar de curând Cameron Diaz – pentru că despre ea este vorba – a fost protagonista unui film de mare succes intitulat *There's Something About Mary* (Este ceva în legătură cu Mary). Este vorba de o comedie de mare succes în care Cameron a fost distribuită alături de logodnicul ei Matt Dillon, unul dintre starurile masculine în vogă de la Hollywood.

Comentatorii s-au întrebat ce anume o face atrăgătoare pe această actriță care deși este frumoasă ar putea fi confundată cu miile de starlete din lumea filmului american. Poate că unul dintre secrete îl reprezintă ochii săi mari albaștri când melancolici, când, cel mai adesea, deschiși. Un alt secret ar fi râsul ei spontan și inocent, sau poate gura voluptuoasă. Oricum admiratorii dar și criticii „obiectivi” vorbesc despre ea ca fiind „adorabilă”, „magnetică”, „irezistibilă”, care are „un mare instinct comic”.

La 26 de ani, această californiancă blondă care și-a început cariera ca model pentru Levi's și Calvin Klein se află pe creasta valului succesului în lumea filmului. O carieră începută în forță și așteptată cu interes.

Cameron Diaz, dezinvoltă și atractivă

Klaus Kinski, un „Dracula clasic”

Filme, cărți, spectacole teatrale și chiar și desene animate unde domină răul și se propagă groaza reprezintă o atracție irezistibilă pentru foarte mulți oameni. Filmele thriller și horror au fanii lor nedezmințiți, dar aproape fiecare dintre noi am cedat tentației de a vedea măcar o dată o asemenea producție. Întrebându-se de ce anume fiorul de groază face succes, specialiștii în materie au găsit mai multe expli-

PLĂCEREA FIORULUI DE GROAZĂ

cații: nevoia de a înfrunta teama și de a o depăși, din masochism, din nevoia de a ne elibera de spaime. Explicațiile sunt multiple, dar nici una nu poate satisface deplin.

Până la urmă, se acceptă că în condițiile în care violența invadează micul ecran, spectacolul spaimei din ficțiune nu face decât să ne elibereze de grija și fiorurile provocate zilnic de viața reală.

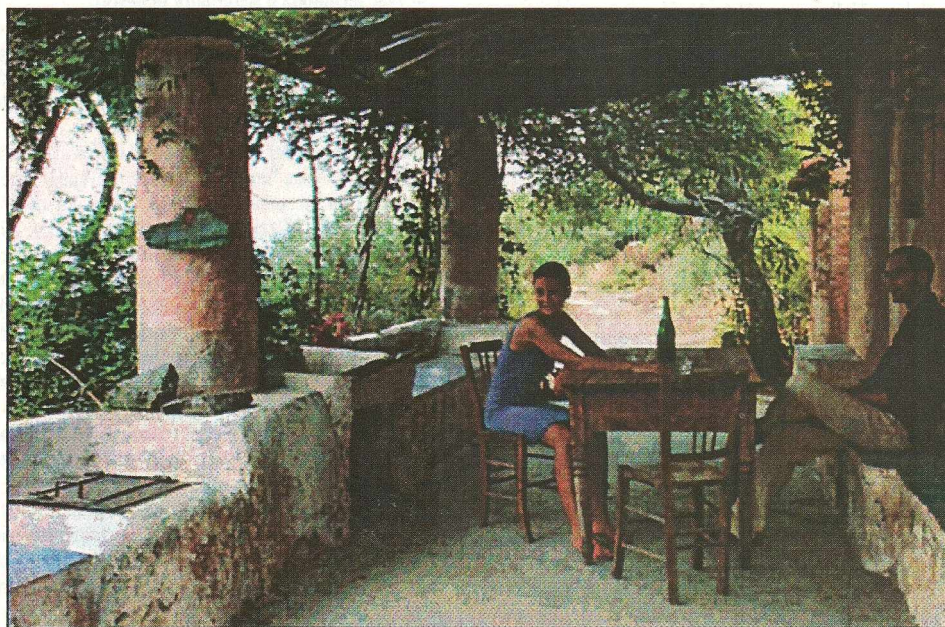
„IL POSTINO” – POSTUM

Massimo Troisi, protagonistul filmului *Il Postino* (Poștaşul), a murit la terminarea filmărilor la această peliculă care i-a scos încă o dată în evidență marele său talent. După cum se știe, este vorba de o poveste

simplă: un scriitor latino-american (Pablo Neruda) vrea să se izoleze de lume și închiriaza o casă simplă de pescari în sudul Italiei. Singura relație a sa cu lumea se realizează prin vizitele zilnice ale poștaşului,

Massimo Troisi și Philippe Noiret într-o scenă din film

Turiști în „casa poștaşului”

vizite care vor scoate în evidență umanitatea profundă a acestui mărunț slujbaş.

Ei bine, la peste patru ani de la moartea actorului, casa în care au avut loc filmările a devenit un punct turistic. Iar proprietarul ei cere sume astronomice pentru a fi vizitată. Chiar și regina Belgiei a ținut să o vadă. Deocamdată, turiștii vin la „casa poștaşului”, privesc la peisajul minunat din jur, fac o poză și pleacă. Proprietarul, care ține la preț, riscă însă să rămână cu ea dacă interesul turistic va trece.

DIVE, GENERAȚIA A DOUA

În trecut, dar și în vremuri mai recente, în lumea artei au existat familii de artiști, câteva generații una după alta: Bach în muzică, Bruegel în pictură, pentru a da doar exemplele cele mai cunoscute. Arta era învățată din tată în fiu, semn al unui har neînchipuit.

În vremurile noastre, se întâmplă același lucru bunăoară în lumea filmului unde fiul lui Kirk Douglas este pe urmele tatălui său, iar

Giovanna Mezzogiorno

alături de tatăl și mama ei în căutarea celebrității

Jane Fonda și-a întrecut uneori părințele.

În lumea italiană a spectacolului are loc o adevărată invazie a fiilor și fiicelor unor artiști ajunși la maturitate.

Regizorul Dario Argento și-a distribuit fiica, Asia, într-un remake despre **Misterele de la Operă**, fiica lui Vittorio Mezzogiorno

Ornella Muti și fiica ei, Neike

(cunoscut din **Piovra** și mort de curând), Giovanna, face parte din distribuția unui film prezentat la festivalul din acest an de la Veneția, fiica Ornellei Muti, Neike, a primit un rol într-un film.

Moștenirea talentului? Probabil că în unele cazuri răspunsul e pozitiv, în altele însă părinții își folosesc numele lor pentru a le croi un destin progeniturilor.

HILLARY AND JACKIE

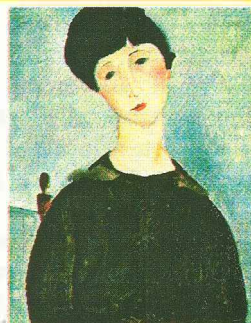
Acesta este titlul unui film tulburător prezentat la ediția din acest an a festivalului de la Veneția (la care a fost prezentă și România cu un film al lui Lucian Pintilie). Filmul despre care vă vorbim este povestea vieții violoncelistei Jackie du Pré, moartă prematur. Fostă soție a dirijorului Daniel Barenboim, Jackie și-a petrecut ultimii 14 ani într-un cărucior, murind la numai 42 de ani. Înainte de această fază agonică a vieții ei, Jackie a avut o relație intimă cu propriul ei cumnat, fapt pe care l-a dat publicității chiar sora ei, Hillary. Deși a provocat un adevărat scandal, cartea l-a inspirat pe regizorul Anand Tucker care a reținut partea poetică, sentimentală a poveștii, fără să ascundă și scandalul acelei legături.

Jacqueline du Pré cea adevărată

MESERIA DE A CITI OPERELE DE ARTĂ

Criticul de artă Roberto Tassi, mort de curând, a fost unul dintre cei mai respectați dezvăluitori ai tainelor artelor plastice moderne. Ideea unor prieteni de-ai săi de-a deschide o expoziție cu lucrări ale unor pictori precum Modigliani sau Van Gogh, Monet sau Cezanne, însoțite de scurte caracterizări ale criticului de artă dispărut, a făcut o foarte bună impresie în Italia.

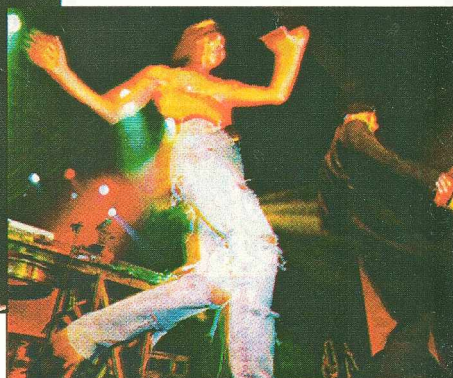
Un tablou de Modigliani, unul dintre autorii comentați de Roberto Tassi

CEALALTĂ RUSIE

În timp ce criza economică din Rusia a provocat frisoane în toată lumea, există o zonă a populației rusești căreia nu-i pasă de această criză. Este vorba de VIP-urile care formează noua oligarhie economică la Moscova și în marile orașe și care își poate permite luxul oricăror excentricități. După cum scrie presa occidentală, în fostul Leningrad devenit Sankt Petersburg funcționează localul „cel mai transgresiv din Europa”. Este vorba de o discotecă-restaurant construită pe trei niveluri unde își dau întâlnire reprezentanții cremei post-comuniste ruse dar unde vin, chiar în acest scop, și mulți tineri din Occident. Aici, aproape noapte de noapte se dansează și se consumă alcool, dar și droguri vândute aproape pe față. Și bineînțeles se aruncă milioane de dolari lunar. Proprietarul localului este un oarecare Igor Biblikov, păzit de gorile și care umblă în Mercedesuri blindate, devenit supermiliardar în haosul din Rusia.

Două imagini din discoteca din Sankt Petersburg, raiul noilor îmbogățiți din Rusia

Pagini realizate de
ȘTEFAN NICOLAE ■

Flacăra nr.9/1998 27

Texte sub

● **ADRIAN ALEXANDRU**, Craiova. Sunteți un prozator format, subtil, cu un stil elegant. Aș publica

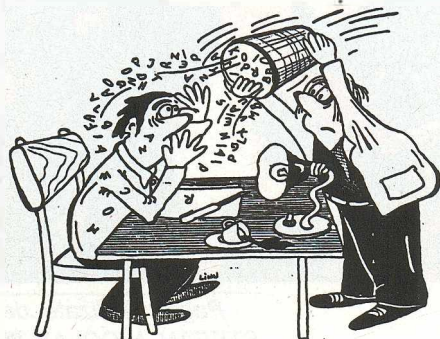
un fragment din **Foc în furtună** dacă mi-ați trimite o fișă bio-bibliografică și o fotografie.

● **ROSEMARIE DELIA VĂLUȘESCU**, Eșelnița, Mehedinți. Versurile vă prezintă ca pe o ființă solitară, incapabilă să comunice cu cei din jur și înclinată, în compensație, să se adreseze, prin poezie, unui interlocutor abstract. Din această situație ar putea rezulta o poezie impresionantă, dacă ați scrie în cunoștință de cauză, ca o profesionistă. Deocamdată, însă, abia începeți să înțelegeți ce este literatura. Aștept, cu încredere, să vă maturizați din punct de vedere intelectual.

● **CORNEL SĂLĂJAN**, Zalău. Am citit abia acum scrisoarea dv. datată 1 aprilie 1998 și am constatat că aveți, în continuare, umor, dar nu un umor ieftin, ci unul căruia nu-i este străin dramatismul. Aștept de la dv. o proză de zile mari, așa cum ați putea să scrieți dacă – iertați-mă că vă judec – nu v-ați pierde într-o inutilă și la urma urmelor plictisitoare boemă de provincie.

● **D.M. MIRON**, Timișoara. Povestirea **Nimicnicia lui Zidan** prezintă, într-adevăr, interes, prin jocul de săbii al psihologilor celor două personaje, dar nu poate fi publicată, din cauza numeroaselor stângăcii de ordin stilistic. Un singur exemplu: „Crenșile cireșilor abia făceau față presiunii ce se executa asupra lor datorită rodului abundant.”

● **ELISE KRUTZER**, București. Cele două poeme nu sunt concludente. Le-ați improvizat, probabil, ca să vă alungați plictiseala. Și ați reușit. Dar ați alungat-o – ca pe un roi de muște – spre cititori.

Cel ce gândește singur

Se dezgustă numai cine are gust.

Pierde numai cine are ce pierde.

Nu fiecare cu adevărul lui, ci fiecare cu apropierea lui de adevăr.

De multe ori se doarme mai bine cu cartea în mână.

Binele – adevărul pe înțelesul tuturor.

Omul ales nu alege, ci deosebește.

Unde nu e minte e... mentalitate.

Răul nu se vede când îți este apropiat.

Omul cult știe, în vreme ce omul deștept face ce știe omul cult.

Albul și negrul pot sta alături, dar nu împreună.

Nu poți arunca cu noroi până nu ești murdar.

Patul lui Procust – dictatura suficienței.

Prostia se ține cu și mai multă cheltuială decât luxul.

Ni se potrivește cel mai mult tocmai ceea ce ne lipsește.

Cu fiecare somn murim câte puțin, cu fiecare vis înviem câte puțin.

Nu să trăiești bine contează, ci să trăiești binele.

COSTICĂ OANCĂ – Corod, Galați

Poemul lunii septembrie

Hoții de struguri

Haideți să scriem și ceva frumos
despre orașul care plonjează ca un efeb
în bazinul de aur al toamnei.
Un câine vagabond, purtând în bot
soarele – os

de platină – trece maiestuos pe strada
Doamnei.

În grădinile secrete ale periferiilor se
coc

gutui uriașe cu nume de stele.
Tarabele piețelor îngropate sub fructe

iau foc
când explodează mărul roșu dintre

palmele mele.
Iată, în parcuri și statuile ard

devorate de ale frunzelor ruguri.
Se aud fanfare – pe bulevard

defilează, cu cămășile umflate, hoții de
struguri.

Capete verzi de balauri – harbuji
rânjesc

așezați în piramide în praful oboarelor.
În catedrala amurgului plopii pășesc,

îmbrăcați în odăjdii de argint, în vârful
picioarelor.

Ce dacă tramvaie hodorogite troznesc
pe șinele date cu briantina înșărării!

Stai
lângă mine, iubito! Mărturisesc

că te înșel de patruzeci de ani cu
același tramvai.

Vino în Cișmigiul cu platani uriași
și cu ghirlande de becuri colorate,

să ne împăcăm și pe pieptul meu de
aramă să-ți lași

una dintre urechile tale cu cercei de
paișpe carate.

Spune-mi ce ritmuri auzi? Hârâit pate-
fon.

„La căsuța albă sunt atâtea flori la
ferești”.

Cad cascade de caprifoi înflorit din
marele balcon

al Raiului peste București.
Gheorghe IONESCU – București

0 autoare care merită mai multă atenție

MĂDĂLINA TOMA

În loc de prezentare

Domnule Alex. Ștefănescu,

Pun binele înainte, lucru rar în cazul meu special, nădăjduind că nu m-ați uitat. Dacă totuși acest lucru s-a întâmplat, vă reamintesc că ați avut amabilitatea să-mi publicați versurile cu ani în urmă, în două rânduri, la rubrica „Mașina de scris”.

După patru ani de nimic bun mă ivesc din carapace ca să vă mai plictisesc cu câteva poezile cu care nu știu ce altceva aș putea face.

Autocritica m-a determinat să distrug destul de multe dintre poeziile scrise în această perioadă. Cele pe care vi le trimit au scăpat ca prin minune de la Marea Execuție, nu pentru că le-aș fi considerat nevinovate ci fiindcă, pur și simplu, nu mi-au picat în raza vizuală la momentul respectiv.

Mi-am condamnat poeziile la: ardere, jumulire, mototolire și aruncare la gunoi și, sinceră să fiu, acum îmi pare rău:

Uneori stau și mă întreb dacă judecata mea a fost dreaptă, mai ales că m-am lăsat influențată de diverși indivizi, intelectuali fini și sofisticati, care se pricep de minune să critice orice și pe oricine de m-au zăpăcit de-a binelea.

Dilemei „dacă nu-i poezie ce scriu înseamnă că stric hârtia degeaba?” i s-a asociat lipsa de tupeu și așa am ajuns să nu mai am curajul altor tentative de a publica.

Ca să nu mai bat câmpii cu explicații pline de grație mă opresc aici, neștiind nici eu prea bine ce vreau și ce-i cu mine, în sufletele purtând totuși speranța că veți mai zări un dram de poezie în textele pe care vi le trimit.

Cu multă stimă,

Mădălina Toma – București

SCURT RĂSPUNS. Răspunsul meu îl constituie chiar publicarea acestei pagini de poezie. Îi invit însă și pe cititori să se pronunțe asupra textelor dv. (Al. Șt.)

ClinC

Am un clopoțel la gât
să-mi dau de știre
unde sunt
ClinC, clinic

Dacă o secundă doar,
o zbatere de gene,
ar fi întuneric
și deplină tăcere,
suspendați
de-am rămâne
între noapte și zi,
O clipă singuri
amândoi,
părășiți în pustiu,
ne-am regăsi
apoi?

Am un clopoțel
clinc.

Și plâng

Pretutindeni tăcere,
umbre și frig,
dorm de un secol,
nu visez, nu mai simt;
Nimeni nu vine,
nimeni nu pleacă,
mă împrăștii în frică,
tot în ea mă adun,
Mă fac mică-mică
încap într-un pumn,
într-un ochi mă ascund
ca lacrimă, apoi
mă preling...

Prostia mea

Era chiar aici,
lângă mine,
Trufașă, perfidă,
mincinoasă și rea,
Peste tot revărsată
Prostia mea.
Madam, dispari,
te rog, te du,
Da' ea de colo
ba să pleci tu!
Mă dori, îi zic
Mă dori, răspunde
mă uit chiorăș,

se uită strâmb,
eu îi zâmbesc
și ea zâmbesc
– ești proastă, zău
– normal, sunt tu.

Anunț

Foarte urgent
central, ofer casă
cu vedere spre stradă,
cu ferestre spre iad,
De aici se aude
vaiet de umbre,
torturații gemând,
și vine, câteodată,
iz de fum,
iz de carne arzând,
Aceasta-i casa unde
e totul durere.
Caut loc, la schimb,
oriunde
loc liniștit,
a verde mirosind
și a mere.

Cu dicționarul la brâu

Mă redefinesc în universal
mistic mă simt conexată
la estetic,
conglomerat devin
de limbaj conotativ
și denotativ,
vehiculez, amalgamez
sensuri intenționale
cu sensuri volitive,
și-mi accept
asimptotic întâi,
semiotic apoi
spiritul existând
între logic și
empiric.

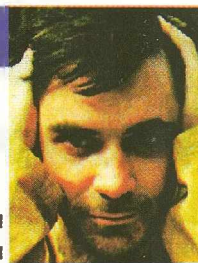
PENTRU TOȚI CORESPONDENȚII

Adresa mea rămâne în continuare:

Alex. Ștefănescu, la redacția revistei Flacăra, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, 71341 București.

MARȘUL LINIȘTIT

Text: REMUS ANDREI ION ■

Foto: DRAGOȘ CRISTESCU PRO-FOTO, GABRIEL BUGNAR ■

Stagiunea se deschide în pas de cadență

Teatrele se mișcă din nou, fierb, ca la orice început de stagiune. Premierile și succesele stagiunii trecute sunt gata să dea ochii cu publicul. Vedetele își așteaptă admiratorii. Și se anunță o stagiune liniștită. Atâta vreme cât la Ministerul Culturii nu se mai vorbește cu spaimă despre reformă, au încetat și bârfele rele, politice. Direcția Teatre din minister nu are încă director, deși a trecut ceva vreme de la demisia lui Marian Popescu, Ion Caramitru este ministru și președinte inactiv al UNITER, o performanță revistă de teatru nu poate să apară pentru că „Teatrul azi”, în prag de schimbare a redacției, este suspendată prin amânarea concursului de redactor șef. Dar e liniște, ceva viermuială de lucru, un soi de atmosferă de bazar.

Mălăele și „Chinezii”

Teatrul Nottara a spart gheața în această stagiune: și-a redeschis porțile repede și cu o premieră. O comedie de uzură, **Chinezii** de Michael Frayn. Apoi pe afișe au apărut și cele mai bune comedii din repertoriu; o „lună a comediei” înainte de a lansa artileria grea. Horațiu Mălăele este din nou marea vedetă. Un panou cu fotografia actorului, pe măsura popularității, este montat în holul teatrului, așa cum au și vedetele filmelor americane. Talentatul, explozivul comic are în spate **Puricele** și rolul într-un crescendo continuu din **Unde-i revolverul?** Spectacolul are o miză mare: duelul Mircea Albulescu – Horațiu Mălăele, pentru cucerirea publicului. Comicul este din nou imbatabil...

Chinezii? Un text care nu se ridică nici măcar la valoarea unor piese de bulevard popular. Comedie de situație forțată, închisă între patru pereți, fără replici de spirit. Hazul este forțat, râsul publicului parcă trebuie scos cu tirbușonul. Pentru mica sală de la subsolul Teatrului Nottara, **Chinezii** este probabil un spectacol de serviciu. Regizorul Mircea Cornișteanu și-a ales doi actori, pe George Alexandru și Cerasela Iosifescu, și i-a

îndrumat să joace câte două și trei personaje. Un pic de viteză la schimbare peruci și costume și câte o serie de strâmbături, într-o cameră cu pereți gri, o fereastră și trei uși...

Horațiu Mălăele este K. Müller în „Unde-i revolverul?”

O familie are invitați la masă, două perechi de prieteni. Bărbatul însă tot încurcă numele, combinațiile, și îl invită și pe un vechi amic părăsit de curând de jumătatea unei perechi ce urmează să apară din clipă în clipă la masă. Vine amicul și i se oferă bucătăria. Invitații vor sta în altă cameră. Între bucătărie și camera perechilor este scena. George Alexandru îl joacă pe soț și pe prietenul părăsit din bucătărie. Soțul are sacou, prietenul o perucă ciufulită bine în față, destul de penibilă, și este băut. Mici trucuri de culise fac ca dublajul să aibă și ceva surprize. Cerasela Iosifescu trece din rolul soției gazdă, la travesti: aman-tul care l-a înlocuit pe părăsitul din bucătărie – coadă, geacă de piele cu umeri lați, ciocate. Pentru o clipă de maimuțăreală intră în scenă și tânăra

care a renunțat la soț pentru ciudatul amant; al treilea rol pentru Cerasela Iosifescu. Contrastele surpriză dintre personaje sunt partea atractivă a spectacolului.

Bazarul premierelor

La Nottara, în spatele ușilor închise de la sala mare, se repetă de zor. O ciudată propunere a lui. Alexandru Darie a pus lumea teatrală pe gânduri: **Viforul**, piesa lui Delavrancea, părea de mult doar literatură de epocă. Duce Darie vrea să demonstreze ceva!

„Libertinul” lui Alexandru Tocilescu la Bulandra va avea premiera aproape simultan cu „Viforul” lui Alexandru Darie (la Nottara)

În luna octombrie, la premieră vom afla mai multe. Este cert că după **Viforul**, Darie va lucra la Bulandra un spectacol după **Egmont**.

Premiere așteptate,

căutate, dorite sunt în lucru și la alte teatre. Practic nici unul dintre regizorii de succes nu stă. Numele lor ca și ale vedetelor au stat peste vară scrise cu litere mari la aviziere. Am pomenit de Bulandra, să continuăm: în luna octombrie sunt programate două premiere: **Libertinul** lui Schmitt, în regia lui Alexandru Tocilescu, și **Tacâmuri de pui** de Gyorgy, în regia lui Gelu Colceag. Fostul decan al facultății de teatru, actualul director artistic al Naționalului, fost actor, acum regizor, Gelu Colceag are în ultima vreme o atracție pentru piesele cu titluri culinare. Meniul este însă în declin: stagiunea trecută a încheiat-o la Național cu spectacolul **Cotletele**, unde Radu Beligan și Gheorghe Dinică au multe de spus. Acum urmează **Tacâmuri de pui** și este în fața de laborator **Inimă de câine**. Se glumește: Sanda Marin a teatrului românească, sau Petrișorul..., cum vreți. Noroc că glumele din lumea teatrului sunt mai cu seamă inofensive. Tompa Gabor, care acum lucrează la un film, va lansa în luna decembrie

Marcel Iureș și Oana Pellea: de la „Richard al II-lea” la „O noapte furtunoasă”

Regele Lear, cu Victor Rebengiuc în rolul principal.

Și Teatrul Odeon este în fierbere. Aici pretențiile sunt și mai mari. Este în lucru **O noapte furtunoasă**, a doua producție a SMART, compania care a plătit **Richard al**

II-lea. Distribuția aleasă de Mihai Măniuțiu este impresionantă: Marin Moraru, Gheorghe Dinică, Marcel Iureș, Oana Pellea, Marius Stănescu, Marian Rălea, Dorina Lazăr. Costumele vor însemna practic debutul serios în teatru a creatoarei de modă Janine.

Este clar că directorul Alexandru Dabija a renunțat la posibila continuare a stagiunii rusești. Chiar și Dabija pregătește un spectacol la Odeon, proiect ambițios în care sunt implicate și forțe teatrale de peste hotare. Baftă la repetiții, premiera e la primăvară. Până atunci Dabija are de lucru la Teatrul Mic, unde repertoriul anunțat de marea actriță

Leopoldina Bălănuță promite o relansare a teatrului. În primul rând s-a redeschis cocheta sală a Teatrului Foarte Mic, cu o piesă românească, **Oameni de zăpadă**, regizată de Louise Dăncăanu. Un text românesc lansează și Teatrul Național din Craiova, „un text de sertar”, după cum am fost avertizați: **Careul** de Constantin Voiculescu, în regia lui Constantin Dicu. Vedeta textelor noi este în curtea Theatrum Mundi – Anca Maria Colțeanu regizează **Țara (sau Tara) mea**, piesă care i-a adus lui Radu Macrinici premiul pentru cea mai bună piesă a anului 1997. Mai sunt pomenite și numele „stranierilor” Silviu Purcărete, Vlad Mugur, Radu Penciulescu, David Esrig, Gigi Căciuleanu, Andrei Șerban chiar. Multe dintre aceste personalități sunt invitate să participe la aniversarea Teatrului Tineretului din Piatra Neamț; o stagiune și un festival la început de vară. Într-un circuit internațional de prestigiu pare să se fi înscris Teatrul Național din Timișoara al cărui regizor-director vrea o stagiune europeană cu invitați de la teatrele membre ale Uniunii Teatrelor din Europa. La Sibiu se lucrează deja la un spectacol internațional – e o modă acum să se vorbească pe scenă în cât mai multe dintre limbile pământului – regizoare italiană, actori polonezi, francezi, italieni etc. Actorii români nu au „pris”, așa că țara noastră semnează decorurile și costumele prin Doina Levintza.

Reforma de catifea

Desigur că cele mai multe dintre spectacolele acestui început de stagiune vor fi reluările de succes. **Richard al II-lea** este în top. Într-o anchetă a revistei **Scena** (copie de semnături a revistei **Teatrul azi** suspendată deocamdată de minister prin amânarea concursului de redactor șef), **Richard** este preferatul criticilor pentru cel mai bun spectacol, cu cele mai frumoase costume – Doina Levintza, cel mai bun regizor – Mihai Măniuțiu și cel mai bun actor – Marcel Iureș. Doina Levintza mai are și o reușită de vacanță, în Ungaria, la Szabek, unde a realizat costumele pentru **Visul unei nopți de vară**, spectacol regizat de Beatrice Bleonț cu actori români și maghiari. Din distribuție a făcut parte chiar și Dorel Vișan, a vorbit și ungurește, uitând parcă vremurile când era coleg de partid cu Gheorghe Funar. D'ale teatrului!

În teatre, iată e liniște și se lucrează. Peste puține zile Ion Caramitru va avea în spate doi ani de minister, jumătate de mandat. Oare ce ar răspunde ministrul Culturii dacă ar fi întrebat ce se întâmplă cu reforma din instituțiile de spectacole? Deocamdată este liniște și se lucrează din sărăcie. Deocamdată. Aventura reformei a fost scurtă, foarte populară pe cât se pare și stă acum într-un dosar de concluzii la **Direcția teatre** din minister. Reforma s-a consumat într-un sondaj de opinie prin teatre: toată lumea a fost întrebată dacă vrea reformă, dacă vrea o altfel de salarizare, constituirea trupei în funcție de performanțe. Răspunsul a fost mai ales negativ. Stop reforma! Cultivăm instituția: rețută nezdrușcinată în calea reformei. Sau poate că Ion Caramitru a avut nevoie de o perioadă de grație și planuiește în tăcere o reformă de catifea.

Ion Caramitru cu puțin înainte de ultima sa apariție pe o scenă de teatru, în „Trupa pe butoaie”

Dinu Manolache rămâne pe afișe

Teatrul Mic începe această stagiune cu zile de doliu: actorul și regizorul **Dinu Manolache** a părăsit această lume după mai mulți ani în care boala nu a reușit totuși să îl îndepărteze de scenă. Mai mulți profesori de la actuala Universitate de Teatru și Film și-au pierdut un coleg și un colaborator apropiat. Asistent la clasele de actorie, **Dinu Manolache** s-a pregătit în paralel pentru a fi și regizor.

Teatrul Mic rămâne principala oglindă a activității regretatului actor.

Deschis experimentului, loial prietenilor și gata să îi susțină în aventuri teatrale, **Dinu Manolache** a avut parte de foarte multe roluri. Anuarul teatrului românesc, editat de UNITEXT, va păstra peste ani o fărâmbă din lumea

Dinu Manolache „a fost” un partener galant în „Cercul” pentru Rodica Negrea și Anmary Călinescu

teatrală a lui **Dinu Manolache**. În stagiunile '95-'96 și '96-'97 **Dinu Manolache** a jucat în **Cercul** de A. Schnitzler regizat de Dragoș Galgoțiu. Cu câteva luni înainte a colaborat și la memorabilul experiment al aceluiași regizor cu **Troilus și Cresida** de Shakespeare la Teatrul de Comedie. Acum însă

Dinu Manolache rămâne pe afișe prin spectacolul pe care l-a regizat la Mic: **Desculț în parc** de Neil Simon cu Mitică Popescu, Oana Ioachim, Ștefan Bănică jr., Ileana Cernat și Petre Moraru.

DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

„GODZILA“
(SUA – 1997, 98)

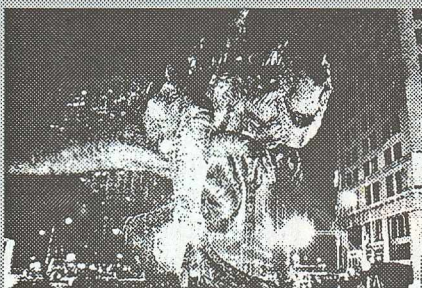

... pesemne că acei „esteți-anonimi”, critici și ziariști, care prin anii 1945-1955 au hotărât că în cadrul Cinematografiei Mondiale se pot distinge genurile de film: „Horror”, „Thriller”, „Film Catastrofic” etc., ori au fost beți-morți, ori luaseră droguri...! În sensul că normala lor definiție de altfel, avea curând să izbucnească într-o serie de subproduse nu doar intelectuale, dar și cu un

deosebit impact social!

„GODZILA” este unul dintre acestea. Preluată după „GOJIRA” japonezilor realizată în 1954 (și care a rulat și pe ecranele noastre, provocând ravagii în rândul publicului spectator!), istoria MONSTRULUI scos din adâncurile sale de către o explozie atomică a oferit baza unor nu mai puțin de 22 de pelicule (printre care „GODZILA versus KING-KONG”.

ÎMBLÂNZITORUL DE CAI

... ca de obicei în cinematografia americană contemporană, avem de-a face cu o ecranizare: este vorba de romanul omonim, de debut, al lui Nicholas Evans, publicat în 1995 și care a fost tradus imediat în 36 de limbi depășind un tiraj de 10 milioane în întreaga lume!

Este o poveste simplă și tandră, ușor melo, despre un accident de călărie în

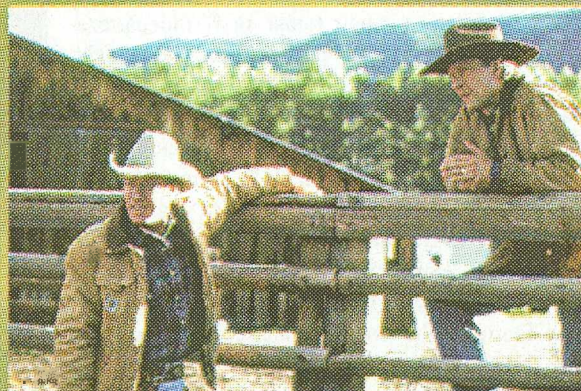
care sunt traumatizați fizic și psihic atât călărețul, o fetiță, cât și calul ei favorit; părinții fetei vor apela la un „medic-îmblânzitor” de cai, pentru a readuce pe linia de plutire cele două ființe (urmând, firește, un soi de poveste de dragoste între „îmblânzitorul” în cauză și mama copilului...). Atâta doar că această poveste simplă apare pe ecran datorită celebrului ROBERT REDFORD (OSCAR), în triplă calitate de: producător independent, interpret principal și regizor (este de altfel primul film în care joacă, asigurând și regia!).

„Termenul Horse Whispering – afirmă R.R. – este un eufemism pentru o stare, pentru relația dintre un om și un cal... (Vă mai amintiți „CĂLĂREȚUL

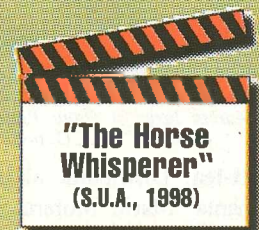
ELECTRIC”, tot cu Redford?! – n.a.)... este pur și simplu un mod de a te purta cu caii, conținând un mesaj de înțelegere și compasiune. În loc să bați un cal până se supune sau să folosești pedeapsa ca unealtă... Dacă vrei să te asculte calul, începi prin a-i da de înțeles că e O.K. să fie cal, adică exact ceea ce ai tu nevoie”.

Filmul – psihologic, în ultimă instanță! – este FRUMOS (ca și Eroul); NOSTALGIC (ca și muzica country ce-l însoțește cu brio și care este semnată de THOMAS NEWMAN – OSCAR); SUPERB ca imagine (ROBERT RICHARDSON – OSCAR – vezi „Născuții criminali”, sau „Casino”, sau „The Doors”).

Detășat – ca întotdeauna și aproape ostentativ! – de „canoanele” cinematografului americane comerciale (dar mai există și o alta?! – n.a.), Robert Redford ne oferă încă o dată o probă că America nu este nici pe departe ceea ce vedem noi, zi de zi, pe ecrane, adică: violență gratuită, SEX cât cuprinde, imbecilitate politică, sau S.F.-uri iresponsabile, penibile și stupid-atroce (în acest ultim caz, termenul SF pornind pesemne de la cel de SiFilis ideatic – uneori incontrollabil, din păcate – n.a.).

HORIA PĂTRAȘCU

"Six Days,
Seven Nights"
(S.U.A., 1998)

6 ZILE, 7 NOPTI

... Doamnelor și domnilor, stimați cititori ai acestei reviste, vă anunț încă din capul locului că acest film este proșt! Totodată, vă invit - sincer! - să-l vedeți; și iați de ce:

1. - Este regizat de **IVAN REITMAN** (regizor consacrat, deci celebru; posesor a nenumărate premii internaționale; sub bagheta sa au evoluat actori precum Debra Winger, Sigourney Weaver, Robert Redford, Emma Thompson... etc.)

2. - În rolul principal a fost distribuit **HARRISON FORD** (unul dintre cei mai cunoscuți actori ai lumii: „Conversația“, „American Graffiti“, „Războiul stelelor“, „Blade Runner“ etc... etc.)

... Ei bine, această peliculă demonstrează absolut clar că un cunoscut regizor alături de o supervedetă nu face altceva decât să-și risipească munca și talentul într-un film ce nu se deosebește prea mult de o bălă de... Caramiele! Păi - fraților! - nu se mai poate! Văzând filmul, să mă ierte Dumnezeu dacă regizorul ăsta a fost cel care l-a lansat - în varianta comică - pe musculoul (și, de altfel, simpaticul) Arnold Schwarzenegger, sau că Harrison Ford a jucat în „Exandor“ (versiunea pentru lung metraj)

Subiectul?! O paoste intelectuală, adică infantil-credibilă și cu pretenții: un vechi pilot (Ford), stabilit cu rabla sa de avion în Tahiti (cețeste: „PARADISUL LUMII“) este angajat de o ziaristă (Anne Heche - cea din „Vulcanul“, sau „Donnie Brasco“ împreună cu Al. Pacino) să facă un zbor pe o insulă a arhipelagului, pentru ca

ziarista să se documenteze asupra unui comandat reportaj... și din acest moment începe drama!

Nu numai că tu - spectatorul! - ghicești, pas cu pas, ceea ce va urma; nu numai că „ghidușile“ amoroase și indian-întârziate ale celor doi sunt penibile - dar apar și un soi de canthali, cu dansurile și tribulațiile lor! Dar apare și povestea robinsoniană, de a văsa peste cu uelte improvizate... de a reface avionul prăbușit, într-un altul, capabil să zboare... (a mai fost un film american pe chestia asta, ăla era însă reușit)... de a face față unor „carnibali“, care vin în bărci (exact ca în Robinson Crusoe)... de a fi urmărit până la limită, preferând, silit, aruncarea într-o cascadă... etc. etc.

Nici măcar în „DOX“-urile copilăriei mele n-am întâlnit o astfel de tratare zaharisită a „aventurii“!

Pesemne că o variantă a echipei de filmare în Tahiti a fost adevăratul motiv în realizarea acestei pelicule cu iz umoristic - dar care, ca om normal, te trimite la meditații dintre cele mai sumbre asupra destinelor cinematografului mondial: în genere, acaparate fără drept de apel - cel puțin deocamdată! - de către știm noi elue!

legendara creație a studiourilor americane, uriașa gorilă cu suflet de amant-copil... care încăleacă zgărie-norii New York-ului, distrugând totul în cale pentru recuperarea fragilei pământence...!)

Ce aduce în plus filmul lui **ROLAND EMMERICH**? În afara unor trucaje de excepție, într-adevăr bulversante pentru un spectator care beneficiază și de un sunet „digital-

dolby“ (director pentru efecte vizuale: Volker Engel, OSCAR pentru efecte la „ZIUA INDEPENDENȚEI“, regizat de același R.E. și care a adus încășări spectaculoase!), actuala „GODZILĂ“ este o peliculă anostă (deși în distribuție apar actori precum Mathew Broderick, sau Jean Reno), greu de urmărit până la capăt și lipsită de orice har artistic; este, ca să revin la primele rânduri, un fel de „Horror-thriller-catastrofic-S.F.“ - impresionant, repet! - dar electronic, având impact mai ales asupra acelor spectatori care, privind o luptă de câini, uită să-și scoată batista atunci când simt că le curge nasul...!

DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

FILM

Exceptional

„Bun venit la Sarajevo“ (S.U.A., reluare)
„Titanic“ (S.U.A., reluare)

Remarcabil

„Îmblânzitorul de cai“ (S.U.A., melodramă modernă)
„Anastasia“ (S.U.A., animație, reluare)

Pierzi dacă nu vezi

„Godzilla“ (S.U.A., S.F. catastrofic)

Doar cu Extraverbal

„Marea lovitură“ (S.U.A., acțiune)
„6 zile, 7 nopți“ (S.U.A., acțiune)

Curată sinucidere

„Sfera“ (S.U.A., S.F.)

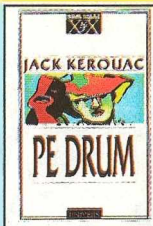
Editura Nemira anunță concursul de literatură pe 1998

Editura Nemira anunță concursul de literatură, 1998, cu trei secțiuni: roman, eseu și literatură S.F. Manuscrisele premiate vor fi editate în colecțiile: Purgatoriu, Tòtem și Nautilus. Pentru a participa la concurs, manuscrisele se vor expedia pe adresa editurii Nemira: Piața Presei Libere nr. 1, corp D, et. 3, sector 1, București sau C.P. 33-22, sectorul 1, București, menționând secțiunea și purtând un moto (în locul numelui expedi-

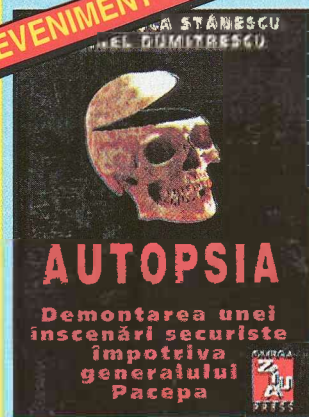

torului). Același moto și datele personale vor fi închise într-un plic care va însoți manuscrisul. Data limită de expediere a manuscrisului va fi 15 octombrie a.c. (data poștei). Printre premianții Concursului Nemira se află: H.R. Patapievici, Radu Aldulescu, Daniel Bănulescu, Caius Dobrescu, Simona Popescu, Andrei Cornea. Câștigătorii vor fi anunțați la începutul lunii decembrie. Manuscrisele necăștigătoare nu se înapoiază.

„Jack Kerouac (1922-1969) aparține, alături de Allen Ginsberg și Gregory Corso, generației beat care a răscolțit în deceniul șase literatura americană, prin frondă și individualism agresiv, prin cultivarea beatitudinii și a «culturii de subsol». Noul jazz, elogiul instinctelor și lupta împotriva anchilozării clasei de mijloc premers romantismul curentului hippie. Romanul *Pe drum* (1957) urmărește călătoria americană a unui tânăr care conduce nebunește, cumpără mașini și le ciocnește, le vinde, agață fete, petrece – într-o căutare neîncetată a Experienței și a Senzațiilor. Astfel prezintă Editura „Univers” apariția în românește a romanului *Pe drum* – considerată Biblia generației beat.

EVENIMENT EDITORIAL

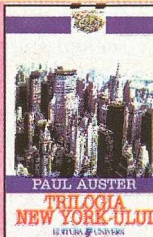
„Autopsia” – Demontarea unei înscenări securiste împotriva generalului Pacepa este prima carte din România și Statele Unite (unde va fi de asemeni difuzată) care demontează o întreagă înscenare de tip securist în părțile ei componente, pe care le pune pe masă ca să fie văzute de toată lumea. Apoi analizează părțile componente ale „Culiselor Spionajului Românesc”, scrisă special pentru defăimarea generalului Pacepa, cu documente reale, care pot fi controlate și de cititori, demonstrând că lucrarea istoricului SRI Mihai Pelin și a securiștilor săi din serviciul de spionaj al României de azi se bazează de fapt pe măsluiri. Tot așa cum s-au bazat pe falsuri și măsluiri înscenările cu ajutorul cărora Securitatea a executat, întemnițat sau trimis în lagăre de muncă zeci și sute de mii de patrioți români, care, din păcate, nu au fost reabilitați deplin nici până azi.

Ieri, securiștii au înscenat că Regele Mihai și ceilalți conducători ai României „burgheze” au fost trădători. Astăzi ei înscenează că emigranții anticomuniști sunt trădători. Cui va veni rândul mâine? În sfârșit, am scris această carte, și pentru că dorim ca de acum înainte România să își poată prezice nu numai viitorul, ci și trecutul.

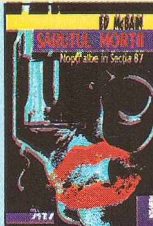
S. R. - S.

Cornel Dumitrescu

Tot la Editura „Univers” a apărut și romanul *Trilogia New York-ului* despre care cunoscuta revistă „L'Express” scria: „Marele romancier american Paul Auster (n. 1947) a scris o carte sublimă, de o transparență și o deschidere aproape înspăimântătoare, clară ca un cristal, care reflectă luminile New York-ului în culori nemaivăzute înainte.”

O carte palpantă la Editura „Nemira” – *Sărutul morții* (Nopți albe în secția 87). Autorul ei, Ed McBain, construiește, potrivit afirmațiilor din *Washington Post Book World* – „o intrigă strălucită, cu un final exploziv, relatat în acea manieră imposibil de imitat care i-a adus faima de a fi autorul celor mai bune romane polițiste scrise vreodată în S.U.A.”

Gnoza de la Princeton (Savanții în căutarea unei religii) care a văzut lumina tiparului tot la „Nemira” merită, potrivit lui René Alleau „să figureze alături de enciclopediștii de seamă din Uqbar, printre gloriile bibliotecii din Babilon. De fapt, în povestirea lui Borges *Tlön Uqbar Orbis Tertius*, ficțiunea depășește realitatea, căci imaginile din *Tlön* metamorfozează lumea noastră. Cine știe dacă nu cumva, grație *Gnozei de la Princeton*, realitatea nu va depăși ficțiunea?

TEATRU

Exceptional

– Richard al II-lea, regia Mihai Măniuțiu, SMART și Teatrul Național București (reluare)
– Lungul drum al zilei către noapte, regia Al. Dabija, Teatrul Nottara București (reluare)
– 1794, regia Alex Darie, Teatrul Bulandra București (reluare)
– Regina Mamă, regia Gelu Colceag, Teatrul Național București (reluare)
– *Toujour l'amour*, regia Dan Puric, Teatrul Național București (reluare)

Veți avea satisfacții

– Petru, regia Cătălina Buzoianu, Teatrul Bulandra (reluare)
– Prințul din Lacrimă, regia Anca Maria Colțeanu, Teatrul Tineretului Piatra Neamț (reluare)
– Azilul de noapte, regia Ion Cojar, Teatrul Național București (reluare)

Cineva are ceva de spus

– Copiii unui Dumnezeu mai mic, regia Cristian Theodor Popescu, Compania 777 și Teatrul Odeon (reluare)
– Cerșetorul, regia Beatrice Bleonț, Teatrul Național Timișoara (reluare)
– Unde-i revolverul?, regia Mircea Cornișteanu, Teatrul Nottara (reluare)

Comedii, comedii...

– Black & White, regia Florian Pittiș, Teatrul Bulandra (reluare)
– Cafeneaua, regia Horațiu Mălăele, Teatrul Bulandra (reluare)

Greu de (re)văzut

– Chinezii, regia Mircea Cornișteanu, Teatrul Nottara – premieră

Amintiri din copilărie ale VEDETELOR

Texte: CARLA MIHĂILĂ ■ Fotografii: FLORIN IONIȚĂ ■

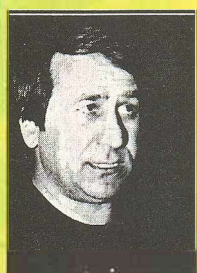
tele meu făcea o N-am iubit școala cu chiulitul."

Mișu Fotino: „M-am născut și am crescut în lumea teatrului, tatăl meu fiind actor. Jucăriile mele preferate au fost mustățile false ale tatălui. Nu am fost un copil năbădăios, însă am fost răzgâiat. Când o făceam lată sau când luam o notă mică, tata încerca să mă bată, dar își frâna mâna când ajungea la poponețul meu. El nu reușea, săracul, să mă bată atât de tare, pe cât reușeam eu să țip. În cele din urmă, părin-

vene un tren și, când am întors capul, am văzut că fug vâcuțele. La patru metri de mine era locomotiva. Am sărit ca un disperat de pe linia ferată și am scăpat cu viață."

Nicu Constantin: „Mă trag dintr-o familie numeroasă, mama mea (rămasă văduvă la 49 de ani) crescând toți cei șapte copii ai ei într-un spirit al dreptății, al bunului simț și al respectului pentru cei mari. Îmi amintesc cum în copilărie m-am întâlnit față în față cu moartea, pe malul Techirghiolului, la Eforie. Eram cu vâcuțele la păscut. Era o furtună teribilă și mă uitam pe stadion, stând pe calea ferată. Dinspre Mangalia

Țin minte că el săpa o groapă de W.C., cum sunt la țară, în curte, iar eu cântam la acordeon pe marginea gropii."

George Mihăiță: „Am copilărit pe dealurile Moreniului, libertatea de care m-am bucurat fiind totală. Am fost o fire nebunatică, alintat și bufonul școlii, luându-i pe nepregătite pe ceilalți cu năzbâțiile mele. În clasa a V-a părinții mi-au cumpărat primul acordeon și astfel am pășit spre artă. La început am perceput-o ca pe un chin, fiind nevoit să cânt cele cinci melodii pe care le știam la botezuri. Părinții mă scuteau de anumite treburi casnice, fiind nevoit să le facă fratele meu mai mare.

Vasile Muraru: „M-am născut în satul Doina, județul Neamț, la doar câțiva km de Humuleștii lui Creangă. Până târziu, în liceu, mama mă trimitea cu vaca sau cu bobocii la păscut și de aici mi se trăgeau toate necazurile. Eu lăsam bobocii la umbră, plecam să joc fotbal și când mă întorceam găseam bobocii la soare, leșinați sau morți. Mai spărgeam și câte un geam. Dintre pedepse, cel mai tare mă speria bătaia. Odată m-a scos maică-mea afară din casă în piele goală. Am stat eu cât am stat în stradă, după care m-am aciuat într-un colț al grădinii, până i-a trecut mamei supărarea."

Vasile Șeicaru: „În vacanțe mergeam la bunicii din Cornățel, județul Bacău, unde asistam la tăiatul porcului. Odată animalul a călcat într-o baltă, aruncându-mi în nas o picătură de mizerie. Senzația neplăcută a mirosului de porc m-a urmărit ani de zile. Ca să le impresionez pe fetele din Cornățel m-am îmbrăcat odată cu niște raiți strâmți, ultimul răcnet. La gară, fiind foarte aglomerat peronul, mi s-au rupt pantalonii. Am suferit foarte mult, gândindu-mă la impresia s-o fac, dacă nu mi se rupeau pantalonii."

Nadine: „În școala generală eram o bătușă notorie, colegii poreclindu-mă Bruce Lee. La un moment dat, am făcut parte dintr-o clasă specială, în care erau strânși elevii ce creau probleme de disciplină școlii. În acea clasă se aflau doar câteva fete, iar băieții făceau tot posibilul ca să ne simțim bine: furau gogoși și sucuri, săreau în apărarea noastră. După un timp am terminat-o cu bătaia și m-am îndrăgostit de unul din profesori. Eram moartă după el. La orele sale stăteam în primul rând și-i sorbeam vorbăle, deși nu auzeam o iotă din ce spunea. În loc de notițe compuneam poezile siropoase de genul «Te iubesc și te ador/ și pentru tine-am să mor»."

LEO IORGA vă recomandă gălățele cu prune

În afară de calitatea de vocalist al unor trupe, Leo Iorga (actualmente solist al trupei Schimbul 3) s-a făcut remarcat prin priceperea sa în ale bucătăritului. „Știu să gătesc de toate, mai ales mâncărurile cu specific ardelenesc. Cel mai bine îmi ies gălățele cu prune, care la noi se numesc gomboți.“ Gălățele cu prune făcute de solist sunt apreciate cel mai mult de fiul său cel mare, care-i seamănă leit: „Avem același fizic. Amândoi trebuie să ținem cură de slăbire“. La bucătărie îl concurează soția sa, care este dobrogeancă. „De regulă trei zile gătește ea mâncare dobrogeană, trei zile eu, mâncare ardelenescă.“ Pentru că este sezonul prunelor, am smuls de la Leo Iorga, pentru voi, faimoasa lui rețetă de gomboți: „Eu pun un kg de cartofi la fiert. Apoi pun 2 ouă, 2 câni cu făină, zahăr după gust. Se amestecă bine-bine, până când se formează o cocă. Aceasta se întinde pe masă (în prealabil unsă cu făină, ca să nu se lipească). Se taie în pătrățele și se pun prunele înăuntru. La noi în zonă se scoate sămburele și se pune zahăr vanilat. Se pun la fiert. Când au ieșit la suprafață înseamnă că gomboții sunt fierți. Se tăvălesc în pesmet prăjit, după care se pune zahăr praf deasupra și smântâna sau frișca. Poftă bună!“

PENTRU...

SÎNTREBĂRI

ADRIAN ENACHE

Texte: CARLA MIHĂILĂ ■ Foto: FLORIN IONIȚĂ, RADU GROZESCU ■

1. Credeți că aparențele înșală?

A.E.: Da. Chiar eu confirm această zicală, pentru că unul este Adrian Enache cel de pe scenă, pentru consumatorii de muzică și de show, și altul este cel din intimitate: un tip introvertit, pasionat de filosofie și de psihologie.

2. Considerați că două femei în viața unui bărbat constituie o mulțime sau îl împropătează existența cotidiană?

A.E.: Îi împropătează existența secundă de secundă. Pentru mine femeia constituie o primăvară eternă și totdeauna are ceva de descoperit.

3. Vi s-a întâmplat vreodată să vă fie nufată partenera?

A.E.: O singură dată, pe vremea studenției. Prietena mea

era studentă și ea, dar aspira spre mai mult. Acum îmi trimite vederi și îmi spune că ar vrea să fie lângă mine.

4. Faceți compromisuri unei persoane numai pentru că este fermecătoare?

A.E.: Nu, pentru că eu sunt adeptul purității. Îmi plac femeile mai puțin frumoase, dar spirituale. O femeie dacă este frumoasă în interiorul sufletului, mă cucerește mai ușor decât dacă este frumoasă fizic. Mie îmi place să stau de vorbă cu o femeie. Actul sexual este pe ultimul plan, pentru a completa o stare de moment, de fericire, dar nu contează foarte mult.

5. Ce se află pe primul loc în viața dv.?

A.E.: Sufletul. Am fost și voi fi sclavul sufletului. Fac numai ce-și dorește el, fără nici un fel de menajamente. Nu am prejudecăți și acest lucru mă face să fiu deosebit. Singura modalitate de a scăpa de prejudecăți este de a trăi cum îți place, fără să îți pese de ce spun cei din jur.

LUIZA CIOCA îmbină muzica ușoară cu modelingul

Luiza Cioca s-a născut în zodia Gemenilor, la ora 6 dimineața, pe data de 6 iunie. Ora matinală la care a văzut lumina zilei i-a destinat să se trezească aproape în fiecare zi foarte devreme. Este romantică, pasională, îi place „Queen” și muzica franceză, mănâncă foarte mult, motiv pentru care face sport.

De la debutul său în muzica românească (în Onești), Luiza Cioca a realizat lucruri care s-au intersectat cu activitatea desfășurată de ea pe scenă: a terminat liceul, după care, în 1991, a venit în București, la facultate. A urmat Facultatea de Drept, și-a luat licența, viața ei având un curs firesc. Când a ajuns în București, „cineva de la Televiziune” i l-a prezentat pe compozitorul Dan Iagnov. „Am fost la el acasă, o casă întunecoasă, până la camera cu pianul. I-am cântat «Mon Mec à Moi», atunci adorând-o efectiv pe Patricia Kaas. I-am plăcut și a ținut să se ocupe de mine.” Așa a început colaborarea Luizei cu Dan Iagnov, colaborare ce s-a concretizat, în cele din urmă, cu apariția unei casete: „Luisamour”. Între timp, Luiza a participat la diverse spectacole, alături de Sanda Ladoși, Ștefan Iordache, Elena Cârstea ș.a., a avut apariții la Televiziunea Română și la Antena 1. În paralel cu activitatea muzicală, Luiza cochetează cu „arta” de a te lăsa fotografiat: „Îmi place să pozez de foarte mult timp. În lumea modelelor m-a introdus Emil, un fotograf nu foarte cunoscut la noi, dar care are un studio la New York și relații în toată lumea. El mi-a aranjat tot felul de contracte în Germania, în Anglia. La sfârșitul lunii septembrie voi pleca la Londra, în calitate de model”. Luiza țineste foarte sus, dar nu va face orice compromis pentru a-și realiza scopurile. Nu o obsedează banii, deși una din pasiunile ei este de a face cumpărături. Printre proiectele ei de viitor se înscrie acela de a-și înființa o trupă care să cânte pop-simfonic.

CONCURS

CONCURS SPONSORIZAT DE MAGAZINUL „MUZICA” ȘI UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MŪZICOLOGILOR ROMÂNI

Liderul formației „Schimbul 3” (Adrian Ordean) este „destul de rar” dus la biserică, deși crede în Dumnezeu. „De mic am fost învățat să cred în bine. Dumnezeu m-a ajutat de foarte multe ori. La biserică nu am timp să merg, deși am un coleg, basistul meu (Andi Savastre), care încearcă să mă convingă. El merge în fiecare duminică și la orice sărbătoare și mă ia și pe mine câteodată”.

Cine încearcă să-l convingă pe Adrian Ordean să meargă la biserică?

Premiul: Trei casete oferite de sponsorul concursului, magazinul „Muzica”.

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți. Așteptăm răspunsurile voastre până pe data de 10 octombrie.

Bucureștiul s-a scaldat în bere

Text: CIPRIAN ENEA ■ Foto: VICTOR STROE ■

Echipa APBR

În prima săptămână a lui septembrie, capitala a fost gazda „Festivalului berii – București, 1998”. Aflată la prima ediție, manifestarea s-a desfășurat sub egida Asociației Producătorilor de Bere din România (APBR). Parcul Izvor a oferit zecilor de mii de bucureșteni – și nu numai – posibilitatea de a evada din cotidian. Iubiți ținându-se de mână, familii făcând parte din toate categoriile sociale, nepoței însoțiți de bunici, câței de toate rasele și indivizi solitari s-au putut bucura împreună de atmosfera creată în cadrul festivalului.

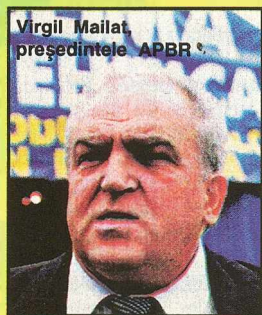
Care alegorica, majoreto și hantari mexicani

Tonul acestei sărbători închinată berii a fost dat de către o defilare inedită. Astfel, străzile din centrul Bucureștiului au fost asaltate de o coloană de care alegorice transportând butoaie cu bere, de haiduci călări și majorete. Fanfara împreună cu o orchestră de mexicani au asigurat fundalul sonor al micii caravane. Programul artistic oferit de organizatori a fost variat. Tot românul, de la iubitorii de populară până la rockeri și generația Pro, și-a putut asculta muzica preferată. Pe scenă au evoluat vedete și trupe ca: Silvia Dumitrescu, Ro-Mania, Talisman, Parlament, Maria Ciobanu, Benone Sinulescu, Genius, Mihai Constantinescu, Anastasia Lazariuc ș.a. Momentele de muzică au fost presărate cu momentele umoristice asigurate de Nae Lăzărescu și Vasile Muraru sau de către Grupul Vouă. Menționăm că din spectacol nu a lipsit nici Circul „Globus”.

Majoretele într-un moment de respiro

Președintele APBR consideră festivalul un succes

Virgil Mailat, președintele APBR

Virgil Mailat, președintele APBR, ne-a împărtășit punctul său de vedere cu privire la festival: „Cel care și-a spus primul părerea despre acest festival a fost publicul. În ciuda vremii nefavorabile, dacă ținem cont de numărul mare al participanților și de cantitatea de bere băută, festivalul a fost un succes. Patronatul s-a pregătit două luni și jumătate pentru această manifestare, dar a meritat efortul. N-am avut nici o clipă emoții că nu o să iasă bine, dar volumul de muncă prestat a fost imens. Este adevărat că mai sunt destule lucruri de îndreptat până la anul, dar să nu uităm că suntem abia la prima ediție. Dacă primăria și celelalte instituții care ne-au sprijinit vor fi iarăși

alături de noi, cu experiența deja acumulată, vom face o ediție și mai bună. Marea noastră garanție o constituie berea în sine. Un lucru ar trebui să știe toată lumea: berea nu constituie doar o simplă băutură ci este un aliment. Ea conține o serie de vitamine, proteine și glucide. Dincolo de acest aspect, industria berii are conotații vaste, care încep de la protecția socială și sfârșesc cu diverse fenomene ce implică mase largi de oameni.

Pentru a introduce cititorul în „bucătăria internă” a marilor producători de bere, revista „Flacăra” a abordat doi dintre reprezentanții fabricilor de bere prezente la festival.

Berea Ciuc conduce în topul vânzărilor naționale

Pe primul loc în ceea ce privește vânzările de bere din ultima perioadă se află Ciucul. Lucreția Domokos, marketing manager la fabrica de bere Ciuc, a acceptat să ne dezvăluie câte ceva din strategia de vânzare a fabricii harghitene: „Eu sunt un berar vechi, dar în marketing lucrez de 6 ani. În tot acest timp am reușit să pun la punct o echipă de vânzări, care, după un volum mare de muncă, aduce rezultatele scontate. Cred că reușita noastră se datorează în primul rând calității berii. Așa cum spune și reclama de la televizor, noi avem într-adevăr apa cea mai pură. Această apă provine din bazinul Ciuc, unde nu există alte industrii care să polueze zona cu noxe sau mai știu eu ce. În altă ordine de idei, strategia de promovare a berii Ciuc este una agresivă. Încercăm să avem distribuitori direcți în

toată țara. Deoarece livrăm berea jumătate la butoi, jumătate la sticlă, oferta noastră este echilibrată. Strategia fabricii se bazează pe ideea de succes. Folosim foarte multe studii și sondaje de opinie. În acest fel, avem tot timpul pulsul pieței. În plus, eu consider că Ciucul a avut cea mai bună campanie promoțională, începând de la «extraterestrii» care împart bere și până la jocurile pe care le-am organizat și-n cadrul acestui festival. Vrem ca numele berii Ciuc să fie asociat din ce în ce mai mult cu diverse activități sportive și culturale.”

Marketing manager Lucreția Domokos, încadrată de „extraterestrii”

Bere Aurora – cel mai tare producător cu capital 100% românesc

Florin Nechita este brașovean get-beget. Din 1995 – anul în care a absolvit ASE-ul – lucrează la Bere Aurora. În momentul de față, deși are doar 28 de ani, Florin este director de vânzări la fabrica din Brașov. Iată și punctul său de vedere cu privire la modul în care se vinde bere cu succes: „Noi până acum nu am avut o piață națională ci ne-am limitat la un perimetru zonal, în care ne-am promovat și impus produsul. Dar în momentul de față, Aurora intenționează să se extindă și să pătrundă pe piața națională. Suntem foarte interesați de București, drept pentru care încercăm să contactăm cei mai buni distribuitori de bere. Această campanie este puternic susținută și-n plan promoțional. Folosim atât reclama directă, prin presa audio-vizuală, dar și scrisă, cât și tot felul de manifestări promoționale. Participarea la acest festival vine să încheie sezonul estival, unde, sincer să fiu, am fost mai mult plecați la diverse manifestări. Avem deja o logistică foarte bine pusă la punct, în ceea ce privește participarea la diverse manifestări. Din această cauză băieții își cunosc bine treaba și echipa se mișcă repede. Dar, dincolo de toate aceste strategii și eforturi de promovare, la baza reușitei stă calitatea berii. Fără o bere bună, n-am fi avut nici o șansă în a rezista concurenței acerebe.

O halbă cât Casa Poporului

La începutul lui octombrie fabrica noastră va organiza în colaborare cu APBR festivalul berii de la Brașov. Acesta, aflat la a șasea ediție, este cel mai mare festival din țară. El se va întinde de marți până duminică și cred că va reuni peste 25 de fabrici”.

Cum pot lua australienii țapă la București

În ciuda consumului mare de alcool, lumea s-a comportat civilizată, incidentele invitate au fost mici și nesemnificative. ● W.C.-urile instalate de primăria Capitalei în perimetrul parcului Izvor s-au dovedit a fi insuficiente. De la prânz încolo coada făcută de consumatori în fața micilor cabine alb-albastre atinge uneori și 15 persoane. ● După defilarea din prima zi, adolescențele majorete au dat iama printre consumatori. Așa puteai întâlni grupuri de câte 2-3 fătuci, care dădeau mici spectacole, cauzate de berea de protocol. ● Fabrica Ciuc a organizat diverse concursuri, care de care mai haioase. Participanții atrași și de numeroasele premii oferite de organizatori s-au întrecut în cățărutul pe lăzi, jonglarea balonului cu capul etc. ● Tricourile oficiale ale festivalului au avut mare căutare. La un moment dat echipa noastră a surprins niște liceeni care încercau să vândă un astfel de tricou unei perechi de australieni. Românii cereau pe el nici mai mult nici mai puțin decât 100 de dolari. Oricât am fi noi de patrioți, nu ne-a lăsat inima și le-am mai șoptit câte ceva tinerilor din țara cangurilor... ● Din când în când mireasma îmbietoare a micilor și câmăciurilor la grătar se combina cu scârboasa duhoare a dejecțiilor stătute. Acest aspect era semn clar că fie bazinele „budelor” dădeau pe-a-fară, fie angajații primăriei vărsaseră iar câte-o jumătate de rezervor în iarbă... ● „Vița de Vie” a concertat într-o manieră aparte. După ce membrii trupei s-au luat de poliție, unul dintre ei a adresat publicului o întrebare de genul: „Femeile nesatisfăcute de prieten, de soț sau de amant să ridice mâna sus”. În clipa următoare, o mare de degete brăzda văzduhul.

La coadă la W.C.

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU ■ Foto: EPA-ROMPRES ■

La Campionatele Europene de la Budapesta

Trei medalii de aur, două de argint și două de bronz

Aflate la cea de-a 17-a ediție, **Campionatele Europene de atletism în aer liber** s-au disputat la Budapesta, în perioada 18-23 august, sub moto-ul „Europe in Harmony”. Desfășurate pe „Népstadion”, întrecerile au reunit 1.330 sportivi din 44 de țări, care au participat la 46 de probe (record al competiției, inaugurată în 1934, la Torino).

Scurt istoric. Prezenți la 14 ediții, sportivii români au cucerit 25 de medalii, dintre care 3 de aur, 16 de argint și 6 de bronz. Prima medalie (de argint) ne-a fost adusă de Iolanda Balaș-Söter la săritura în înălțime (Berna, 1954), actuala președintă a F.R.A. câștigând și primele două medalii de aur (Stockholm, 1958 și Belgrad, 1962). Cea de-a treia medalie de aur avea să fie obținută de Vali Ionescu la săritura în lungime (Atena, 1982). De la ediția precedentă (Helsinki, 1994), Gabriela Szabo (3.000 m), Adriana Barbu (maraton) și Felicia Țilea (suliță) au revenit cu medalii de bronz. De altfel, sportivii români n-au cucerit vreodată mai mult de trei medalii de ediție, cele mai bune performanțe înregistrându-se în 1962, la Belgrad (Iolanda Balaș – aur, Zoltan Vamoș – argint la 3.000 m obstacole și Maria Diță-Diaconescu – argint la suliță) și în 1982, la Atena (Vali Ionescu – aur, Anișoara Cușmir – argint, ambele la lungime, Maricica Puică – argint la 3.000 m). Trebuie să mai spunem că în 1978, la Praga, Natalia Mărășescu a obținut două medalii de argint – la 1.500 m și 3.000 m.

Obiectiv. La actuala ediție delegația noastră și-a propus câștigarea a două titluri continentale și depășirea graniței celor maximum trei medalii de ediție. Totodată „europenele” s-au constituit într-un prilej de a vedea stadiul în care ne aflăm din perspectiva „mondialelor” de anul viitor și a Olimpiadei de la Sydney.

Realizare. Trei medalii de aur, două de argint și două de bronz au plasat România pe locul 5 (din 44 de națiuni) în **clasamentul pe medalii**, după Marea Britanie (9-4-3), Germania (8-7-8), Rusia (6-9-7) și Polonia (3-4-1), dar înaintea unor țări cu tradiție ca Ucraina, Italia, Franța, Ungaria (gazdele doar

pe locul 12) sau Grecia: În **clasamentul feminin** România ocupă **poziția a treia** la numărul de medalii (după Germania și Rusia), ca și la numărul de puncte (după Rusia și Germania).

Participare. Întrecerile au fost onorate de prezența a șase campioane olimpice: Heike Drechsler (lungime), Svetlana Krivelieva (greutate), Svetlana Masterkova (800 m și 1.500 m), Heli Rantanen (suliță), Fernanda Ribeiro (10.000 m) și Ilke Wyludda (disc). De asemenea, 12 laureați „en titre” la 13 probe (Irina Privalova concurând la 100 m și 200 m). Dintre aceștia din urmă, doar 7 atleți și-au păstrat titlurile: Svetla Dimitrova (Bulgaria) – 100 m.g., Colin Jackson (Marea Britanie) – 110 m.g., Irina Privalova (Rusia) – 200 m, Manuela Machado (Portugalia) – maraton, Heike Drechsler (Germania) – lungime, Vita Pavlis (Ucraina) – greutate, Steve Backley (Marea Britanie) – suliță.

Performanțe. În patru probe masculine și șase feminine au fost stabilite cele mai bune performanțe europene ale sezonului, între realizatorii respectivi aflându-se și **Ionela Târlea** (400 m.g.).

Trei medalii de aur. Având de ales între trei probe (200 și 400 m plat, 400 m garduri), **Ionela Târlea** s-a hotărât pentru ultima. Decizie inspirată și care a însemnat prima medalie de aur pentru culorile românești.

Astfel, cu 53,37 s ea a ocupat primul loc, stabilind **cea mai bună performanță europeană** a sezonului și înregistrând un nou **record național**. Legitimată la Olțchim Rm. Vâlcea, 22 ani, antrenoare Viorica Enescu. Pe locul secund s-a clasat ucraineanca Tatiana Tereșciuk.

Aruncarea ciocanului (probă în premieră la C.E. pentru fete) avea să ne aducă o nouă medalie de aur. Deținătoare a recordului mondial cu 73,14 m (Poiana Brașov, 1998), **Mihaela Melinte** a reușit (din a șasea încercare!) o aruncare de 71,17 m, devansând-o astfel pe rusoaica Olga Kuzenkova, care conducea de la prima încercare cu 69,28 m. Legitimată la ASCO Bacău, Mihaela are 22 de ani și se antrenează cu Teodoru Agachi.

(În centru) Mihaela Melinte, pe podiumul de premiere

Cea de-a treia medalie de aur avea să fie obținută de **Monica Iagăr-Dinescu** la săritura în înălțime. Cu 1,97 m ea a confirmat titlul de campioană europeană de sală (Valencia, 1998). Legitimată la clubul Steaua, 25 de ani, antrenorează Viorica Viscopoleanu. Reprezentând Germania, Alina Astafei s-a clasat pe locul 3 (1,95 m).

Două medalii de argint. Prima medalie (neplanificată!) pentru delegația noastră a fost obținută de **Bogdan Țăruș** la săritura în lungime (8,21 m), el fiind înțrecut de rusul Kiril Sosunov (8,28 m). Concurând pentru prima dată în acest an, în mod oficial, la 5.000 m (probă în premieră la C.E., în loc de 3.000 m), **Gabriela Szabo** s-a văzut depășită pe „ultima sută”, deși a fost în permanență la conducerea cursei, disputată pe un vânt puternic și fără „iepure”. Astfel, după „bronzul” de la ediția trecută, obține acum „argintul” cu timpul de 15:08,31. Pe primul loc s-a situat puterica irlandeză Sonia O'Sullivan (15:06,50), care mai luase „aurul” și la 10.000 m.

Două medalii de bronz. Tot „neplanificată” a fost și medalia de bronz obținută de maratonista **Lidia Simon** la prima sa cursă pe 10.000 m (31:32,64), fiind devansată de portugheza Fernanda Ribeiro, campioană europeană și olimpică. (Paula Radcliffe – Mărea Britanie – s-a clasat pe locul 5!). La aruncarea discului, **Nicoleta Grasu** a trăit o mică dramă. Aflată pe primul loc (65,94 m) de la prima încercare, la cea de-a șasea serie ea s-a văzut depășită de ultimele două atlete din concurs: mai întâi Natalia Sadova (Rusia) a trimis discul la 66,94 m, pentru ca Franka Dietzsch (Germania) să reușească 67,49 m!

Obsedantul loc patru. Cea mai mare deziluzie ne-a produs **Rodica Petrescu-Mateescu** la triplu-salt. Creditată cu 15,01 m – cea mai bună performanță mondială a sezonului – ea a avut o serie de 14,39 – 14,40 – 14,46 – 14,45 – dep. – 13,83 m văzându-se înțrecută de Olga Vasdeki (Grecia) – 14,55 m, Sarka Kasparkova (Cehia) – 14,53 m și de junioara Tereza Marinova (Bulgaria) – 14,50 m (aceasta la ultima săritură). Desigur, se poate invoca vântul potrivnic (2 m/s), dar oare condițiile n-au fost aceleași pentru toate atletele? Mai degrabă trebuie lucrat la psihicul ei de concurs.

La prăjină, **Gabriela Mihalcea** s-a accidentat (la 4 m) în calificări, nemaireușind decât 4,15 m în finală și... locul 4. Pe primul – Angela Balakonova (Ucraina) – 4,31 m.

Ștafeta 4 x 400 m (**Otilia Ruicu**, **Alina Răpanu**, **Mariana Florea**, **Ionela Târlea**), deși a acuzat lipsa de omogenitate, a stabilit un nou **record național** (3:27,24). Germania (3:23,03) a luat „aurul”.

La 800 m, **Violeta Beclea-Szekely** s-a lăsat „închisă la coardă” și trimisă pe „scăunele” (locul 4) cu 2:00,56. A câștigat Elena Afanasieva (Rusia) – 1:58,50).

Și un loc cinci. Participând și la 1.500 m, **Violeta Beclea-Szekely** s-a clasat pe locul 5, iar Elena Buhăianu pe 10, într-o cursă adjudecată de Svetlana Masterkova (4:11,91).

Alte deziluzii. Deținătoare a recordului României la aruncarea suliței (69,26 m), **Felicia Țilea-Moldovan** nu a reușit decât 58,30 m, ceea ce a trimis-o pe locul 10. O simplă comparație: Tanja Damaske (Germania) a câștigat „aurul” cu 69,10 m...

Același loc 10 și pentru **Gheorghe Gușet** la aruncarea greutății (18,87 m), deși în calificări a reușit 19,32 m. Pe primul loc – Aleksandr Bagaci (Ucraina) – 21,17 m.

La **10 km marș**, **Claudia Iovan** s-a clasat pe locul 12, iar **Norica Câmpean** a fost descalificată de arbitri. (A câștigat Annarita Sidoti – Italia.) La **maraton**, locul 17 pentru **Constantina Diță**, 23 – **Aura Buia**, 26 – **Adriana Barbu**, 34 – **Nuța Olaru**, în timp ce **Alina Tecuță-Gherasim** a abandonat după kilometrul 30. Medalie de aur: **Manuela Machado** (Portugalia) – 2h 27:10.

Au ratat prezența în finale: **Bogdan Tudor** – 7,76 m la lungime (locul 25), **Elena Buhăianu** și **Ella Kovacs** la 800 m, **Alexandru Vasile** la 1.500 m, **Mariana Florea**, **Alina Răpanu** și **Otilia Ruicu** la 400 m (ultima a fost totuși în semifinale), **Manuela Târceci** la disc (locul 17), **Cosmina Boaje** și **Adelina Gavrilă** la triplu-salt (ultima

obține însă locul 11), **Eva Miklos** la lungime, **Cristina Fechiță** la ciocan.

În loc de concluzii. După ce în 1992, la Genova, atletismul românesc cucerise un număr record de medalii la C.E. pe teren acoperit – 8, dintre care 3 de aur, iată că ediția din acest an a „europenelor” în aer liber stabilește un alt record atât prin numărul de medalii câștigate (7), cât și prin cele 3 medalii de aur obținute, ceea ce a egalat performanța realizată de-a lungul a 64 de ani de participare la întrecerile continentale.

Iar dacă această vară a marcat **semicentenarul Campionatelor Internaționale de Atletism** ale României, toate aceste succese îndreptățesc factorii responsabili din cadrul F.R.A. să considere că sunt întrunite toate condițiile pentru ca în anul 2000 Campionatele Internaționale ale României să fie transformate în **Grand Prix București**. În acest sens, IAAF și-a exprimat deja acordul și sprijinul, iar până atunci sperăm ca, în incinta Stadionului de atletism „Iolanda Balaș-Söter” (fost Tineretului), care a îmbrăcat deja haine noi, să fie terminate lucrările de construcție pentru noul sediu al F.R.A. și al Fundației Atletismul Românesc – o clădire modernă, cu parter și două etaje.

Întregul obiectiv fiind realizat prin sponsorizare, facem un apel pe această cale către toate societățile comerciale care pot sprijini împlinirea acestui proiect. Conturile Fundației Atletismul Românesc sunt: în lei 45.10.60.22.23 BCR – SMB; în valută 47.21.21.60.48.40 BCR – SMB.

Monica Iagăr-Dinescu

Marion Jones

Haile Gebrselassie

Hicham El Guerrouj

Gabriela Szabo – „number one” în Europa

Incontestabil, rapidista **Gabriela Szabo** este atleata numărul 1 în Europa, la ora actuală deținând cele mai bune performanțe mondiale ale anului în nu mai puțin de 5 probe: **1.500 m** (3:56,97), **o milă** (4:19,30), **2.000 m** (5:40,30), **3.000 m** (8:24,31) și **5.000 m** (14:31,48). De subliniat că la ultima a stabilit un nou record al Europei (1 septembrie, Berlin), corectându-l pe cel al portughezei Fernanda Ribeiro (14:36,45), care data din 1995.

Aflat la prima ediție, supercircuitul athletic **Golden League** a avut trei învingători: americanca **Marion Jones** (100 m), marocanul **Hicham El Guerrouj** (1.500 m) și etiopianul **Haile Gebrselassie** (3.000 m). Aceștia au împărțit jackpot-ul de un milion de dolari oferit de firma Ericsson, din partea căreia au primit și câte un telefon celular fabricat în întregime din aur.

La Johannesburg (Africa de Sud), între 11 și 13 septembrie, a avut loc cea de-a 8-a ediție a **Cupei Mondiale la atletism**. Au participat reprezentativele

celor 5 continente (Europa, America, Africa, Asia, Oceania), selecționatele S.U.A. și primele două clasate în Liga Europei – Marea Britanie și Germania (masculin), Rusia și Germania (feminin). Cu acest prilej **Marion Jones** a stabilit cele mai bune performanțe mondiale din acest an pe 100 m (10,65) și 200 m (21,62). În clasamentul feminin, primul loc a fost ocupat de S.U.A. (96 p.), urmând Europa (94 p.), Africa (88 p.), Rusia, America, Germania, Asia și Oceania.

De notat că din echipa Europei au făcut parte și patru atlete române, obținând următoarele rezultate: locul 1 **Gabriela Szabo** la 3.000 m (9:00,54), locul 1 **Monica Iagăr-Dinescu** la înălțime (1,98 m), locul 2 **Nicoleta Grasu** la greutate (66,25 m), locul 4 **Ionela Târlea** la 400 m.g. (54,01), aceasta din urmă participând în primul schimb și la ștafeta 4x400 m (locul 5 pentru Europa), în total sportivele noastre realizând 29 de puncte (aproape o treime).

În clasamentul masculin s-a impus Africa (110 p.), urmată de Europa (109 p.), Germania (102 p.), America, S.U.A., Marea Britanie, Asia și Oceania.

Parcă emblematic, Gabriela Szabo poartă numărul 1 de concurs

„Tricolorii” Greul abia de-acum începe

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU ■ Foto: ROMPRES ■

Trecute cu bine cele două „amicale”, ambele în deplasare, 0-0 cu Norvegia (la Oslo) și 1-1 cu Germania (în Malta), reprezentativa României a susținut și un „antrenament” oficial (7-0) cu selecționata Liechtenstein, în preliminariile EURO 2000. De la început trebuie subliniat că antrenorul Victor Pițurcă nu a făcut modificări spectaculoase în componența lotului național, ba mai mult, s-a oprit la un număr de 18-19 jucători pe care i-a rulat în cele trei partide. Astfel, dacă pentru cele trei acțiuni Dănculescu nu a fost folosit deloc (operat de apendicită), fiind înlocuit cu Mihalcea, aflat la debut (ca și Florentin Petre sau Lobonț), Dan Petrescu, Bătrânu, Gh. Popescu și Dorinel Munteanu au devenit „integraliști”, iar Stelea, Fl. Petre, Cătălin Munteanu, Gâlcă, Viorel Moldovan și Adrian Ilie au evoluat și ei în toate întâlnirile menționate. De asemenea, Filipescu a jucat doar cu Norvegia (după care s-a accidentat), Contra numai cu Liechtenstein și Ciobotariu împotriva Germaniei, după cum trebuie să notăm revenirea lui Sabău și Ionuț Lupescu, precum și prezențele mai mult simbolice în cele două „amicale” ale lui Denis Șerban. Să vedem acum și marcatorii: Viorel Moldovan (cu Germania), iar cu Liechtenstein – Gh. Popescu, V. Moldovan, C. Munteanu, A. Ilie – 3 și Haas – autogol.

Desigur, rezultatul care ne-a interesat cel mai mult în grupa noastră (a 7-a) a fost cel de la Budapesta, dintre Ungaria și Portugalia, acolo unde lusitanii s-au impus cu 3-1. De aceea, următoarele meciuri au căpătat o importanță deosebită pentru configurația finală a grupei, care programează la 10 octombrie partidele Portugalia – România (la Porto), Azerbaidjan – Ungaria și Liechtenstein – Slovacia, iar la 14 octombrie, Ungaria – România, Slovacia – Portugalia și Liechtenstein – Azerbaidjan. Până atunci, însă, la 23 septembrie a avut loc un amical cu Moldova (la Chișinău), pentru care Victor Pițurcă a apelat numai la jucători din țară reuniți sub titulatura de selecționată divizionară. Iată care au fost aceștia (între paranteze, clubul de apartenență și anul nașterii): Bogdan Lobonț (Rapid, 1978), Tiberiu Lung (Univ. Craiova, 1978) – portari; Cosmin Contra (Dinamo, 1975), Stelian Carabaș (F.C. Național, 1974), Valentin Năstase (F.C. Argeș, 1974), Marius Baci (Steaua, 1975), Iulian Miu (Steaua, 1976), Daniel Florea (Dinamo, 1975) – fundași; Eugen Trică (Univ. Craiova, 1976), Cătălin Hăldan (Dinamo, 1976), Denis Șerban (Steaua, 1976), Ionuț Luțu (Univ. Craiova, 1975), Iulian Crivac (F.C. Argeș, 1976) – mijlocași; Adrian

Mihalcea (Dinamo, 1976), Adrian Mutu (F.C. Argeș, 1979), Laurențiu Roșu (Steaua, 1975). După cum se vede, mai degrabă o selecționată de tineret, cei mai „bătrâni” (Năstase și Carabaș) având doar 24 de ani. Și așa s-a făcut că atacantul piteștean Jean Barbu (la 27 de ani) a ratat și această convocare. Vorba ceea: prea slab pentru acțiunea din Malta (cu Germania) și prea bun pentru aceasta (cu Moldova)...

În continuare, vă prezentăm rezultatele din prima rundă în celelalte grupe: **Gr. 1** Țara Galilor – Italia 0-2, Belarus – Danemarca 0-0; **Gr. 2** Georgia – Albania 1-0, Grecia – Slovenia 2-2, Norvegia – Letonia 1-3; **Gr. 3** Turcia – Irlanda de Nord 3-0, Finlanda – Moldova 3-2; **Gr. 4** Islanda – Franța 1-1, Ucraina – Rusia 3-2, Armenia – Andorra 3-1; **Gr. 5** Bulgaria – Polonia 0-3, Suedia – Anglia 2-1; **Gr. 6** Austria – Israel 1-1, Cipru – Spania 3-2; **Gr. 7** Ungaria – Portugalia 1-3, Slovacia – Azerbaidjan 3-0; **Gr. 8** Macedonia – Malta 4-0, Irlanda – Croația 2-0; **Gr. 9** Lituania – Scoția 0-0, Bosnia-Herțegovina – Estonia 1-1, Feroe – Cehia 0-1, Estonia – Feroe 5-0, Bosnia-Herțegovina – Feroe 1-0.

România – Liechtenstein 7-0

„Divizia A” „Alb-roșii” au preluat tricoul galben

Doar trei etape s-au consumat de la precedenta intervenție în cadrul rubricii de față. Și aceasta datorită întreruperii campionatului primei divizii pentru a face loc celor trei întâlniri ale echipei naționale. ● Destule partide au reținut totuși atenția, în **etapa 4-a**: Dinamo – FC Național 5-0 („bancarii” primind ultimele patru goluri după ce au introdus și pe cel de-al cincilea fundaș), FCM Bacău – FC Argeș 3-2, Oțelul – Astra 1-1 (preludiu al nefericitului 0-3 cu care gălățenii au fost surclasati și pe propriul teren de către semiamatorii de la Vejle), CSM Reșița – Rapid 1-2 (un meci devenit brusc interesant prin reeditarea confruntării, mai ales mediatică, dintre revenitul Ioan Sdrobiș, după 6 luni, pe malurile Bărzavei, și mult mai titratul Mircea Lucescu), iar la jocurile Ceahlăul – U. Craiova 2-1 și Farul – Foresta 3-2 oaspeții au acuzat vehement metodele nu tocmai ortodoxe prin care au fost învinși. ● În **runda a cincea**, dominată de derbyul Rapid – Steaua 3-0 (deși i-au „recrutat” de ultimă oră pe Florin Tene și Ilie Dumitrescu, militarii au ieșit cu „orgoliul destul de terfelit”, vorba lui Marius Lăcătuș), contestațiile aveau chiar să explodeze după U. Craiova – Oțelul 0-1 și CSM Reșița – Farul 3-2, acolo unde antrenorul oltenilor, Ilie Balaci, și președintele constănțean, Jean Garabet, au agresat (fizic) arbitrii, alegându-se cu suspendări pe un an, respectiv șase luni. ● Pentru a nu se abate de la zicala „ca la noi, la nimeni”, onor F.R.F. și L.P.F. au stabilit ca, în loc să preceadă deschiderea sezonului competițional intern, **Supercupa României** să se desfășoare după parcurgerea primelor cinci etape. În plus, ciudata decizie a făcut ca, la doar 10 zile, să se reediteze duelul dintre cele două aspirante la trecutul titlu de campionă. ● Prin urmare, a fost Steaua – Rapid 4-0 („înfrângere strategică”, zicea „il Luce”), cu Aron Huzu la centru, care nu a debordat de iubire față de giuleșteni (fără Lupu și Sabău – accidentați sau menajați), dar primind o cupă pentru întreaga activitate, aflat în pragul retragerii. ● Același Huzu, victima

conflictului cu Ilie Balaci, avea să se dea în stambă și la divizia secundă (Rocar – FC Brașov 0-0), când a stârnit mânia antrenorului gazdelor, Liță Dumitru, altă glorie a fotbalului nostru (gestul său i-a adus o „tușă” de 6 luni). Și vorba ceea „când lumea îți spune că ești beat, te duci să te culci”. Așa că, somn ușor, domnule Aron Huzu! ● Steaua (cu Ilie Dumitrescu și Lăcătuș făcând diferența) a câștigat și cea de-a treia ediție a Supercupei, însă trebuie să precizăm că, deși a realizat „tripla”, nu are cum intra în posesia definitivă a trofeului pentru simplul motiv că de fiecare dată acesta a fost unul netransmisibil. ● **Etapa a 6-a** a avut ca punct de interes maxim FCM Bacău – Rapid 1-1, dar cu arbitru Marcel Lică în rolul protagonistului. Mai întâi, în finalul primului mitan, a acordat gazdelor un penalty inexistent (din care au egalat), producând și eliminarea rapidistului Iencsi (la al doilea „galben”), pentru ca în minutul 80 să dicteze o la fel de imaginară lovitură de pedeapsă în favoarea alb-vișiniilor (probabil în compensație), numai că Dănuț Lupu a menținut o egalitate echitabilă, șutând în transversală. Dar principala acuză împotriva „centralului” o constituie faptul că nu a întrerupt partida, repriza secundă disputându-se pe o ploaie torențială, care a făcut terenul impracticabil. ● De altfel, încă din debutul etapei, Ceahlăul – FC Argeș 1-2, un alt arbitru, Florin Chivulete, a ținut „prim planul”. În rest, Oțelul – U. Cluj 5-0, Farul – FC Național 0-1 (cu „fluierașul” clujean Sorin Vădana ca erou negativ, suspendat apoi pentru 5 etape), Gloria – U. Craiova 1-1 („asistentul” Dan Lăzărescu era să strice jocurile, suporterii bistrițeni suspectând un „meci strategic”). ● Învingând noile promovate (Olimpia – cu 4-0, în deplasare și Astra – cu 2-0, pe arena proprie), Dinamo a realizat maximum de puncte (18) și, după mai bine de 6 ani, conduce solitară în clasament, urmată de Rapid și Oțelul (ambele cu 16 p.), Național și FCM Bacău cu câte 12 p., Steaua și FC Argeș – 10 p. Doar cu 5 p., U. Craiova se află pe un loc „de duzină” (12), iar în proxima etapă a primit vizita liderului, pentru care urmează alte două deplasări „de foc”, la Pitești și în Giulești.

Steaua – Rapid 4-0

„Cupele europene” De la „lecția de spaniolă” la riposta vikingilor

Asta este și n-ai ce-i face: ajunse cum-necum în primul tur al cupelor europene, reprezentantele noastre s-au arătat extrem de generoase cu adversarele lor. S-a dovedit astfel încă o dată că valoarea echipei naționale este mult peste cea a campionatului de toate zilele. Un elocvent „moment al adevărului” l-a constituit meciul-test dintre lidera **Dinamo** și **Valencia**, o formație ajunsă în **Cupa U.E.F.A.** prin ușa Intertoto. Iar dacă ibericii,

Steaua – F.C. Valencia 3-4

folosind rezervele (absenți: suedezii Schwarz și Björklund, Adrian Ilie, portarul Cañizares, Alain Roche, Angloma, Angulo și Claudio Lopez) s-au impus cu 2-0 în fața „alb-roșiiilor”, care i-au avut în componență și pe cei șase internaționali (Contra, Ciobotariu, Bătrănu, Florentin Petre, Lupescu și Mihalcea), atunci mai e de mirare că **Steaua** („retrogradată” din Liga Campionilor) a fost

depășită cu 4-3 de aceeași **Valencia**, de astă dată un conglomerat multi-național de valori, în frunte cu vârful de lance român? Și unde mai pui că, deși oaspeții au evoluat cu un om în minus încă din minutul 19 (prin eliminarea lui Schwarz), **Steaua** (fără Răchită și Matei – suspendați) a fost aceea care a alergat după egalare, însă „dublele” reușite de Adrian Ilie și Angulo au împiedicat-o să obțină un rezultat pozitiv.

Ca și în sezonul trecut, antrenorul Mihai Stoichiță s-a plâns de marcajul lejer făcut de Miu și Reghecampf. Dar semnalul de alarmă privind și alte deficiențe din sistemul defensiv fusese tras încă din preliminarii, de la Tallinn, acolo unde înfrângerea neonorantă cu 3-1 putea bara încă de atunci accesul pe arena europeană. Probabil că s-a trecut prea ușor și peste șocul de la Atena, acel 6-3 administrat de Panathinaikos amintindu-ne de durerosul 0-5 cu P.S.G. din sezonul trecut. Desigur, de fiecare dată a rămas consolarea participării mai departe în C 3. Iată însă că, obișnuită cu aerul tare al înălțimilor Ligii Campionilor (prezentă de trei ori consecutiv), echipa noastră fanion riscă să părăsească prematur și **Cupa U.E.F.A.**, după ce în ediția precedentă s-a aflat la un pas de primăvara europeană.

Învinsă cu 4-2 (în al doilea tur preliminar) de Istanbulspor, **FC Argeș** a obținut calificarea, în **Cupa U.E.F.A.**, cu multă șansă, după o partidă dramatică, grație victoriei cu 2-0 din prima manșă cât și mai ales inspirației lui Adrian Mutu și Jean Barbu care și-au realizat „norma” și de acea dată. Sortii le-au scos în cale argeșenilor pe **Real Celta Vigo**, care s-a impus în partida susținută la Pitești prin golul înscris în minutul 25

de „căpitanul” Juan Sanchez. Comentariile de la fața locului au relevat veritabilul spectacol realizat de peninsulari, în timp ce calificativele acordate gazdelor oscilau între neputință, resemnare și umilință cauzate de diferența netă de valoare dintre cele două parteneri, care reflectă cum nu se poate mai bine (și trist) aceeași diferență între Divizia A și Primera Division.

Cupa UEFA a însemnat, așadar, două examene ratate la „lecția de spaniolă”.

În fine, speranțele noastre pentru o prestație onorabilă în întrecerile continentale se legau de întâlnirea **Rapid – Vaalerengen Oslo**, din **Cupa Cupelor**. După victoriile facile (6-2 și 2-0) cu amatorii luxemburgezi de la C.S. Grevenmacher, giuleștenii au întâlnit o echipă având toate caracteristicile fotbalului nordic și la timonă pe Egil Olsen, fostul selecționer al echipei naționale care a învins de două ori în acest an reprezentativa Braziliei. Practicând o apărare „arici” și uzând de contraatacuri, „vikingii” au ripostat la golurile marcate de Șumudică (min. 51) și Bunde (min. 75) prin „dubla” lui John Carew (min. 52 și 88), un atacant curtat de FC Liverpool.

Desigur, puține șanse pentru „ambasadoarele” noastre de a recâștiga terenul pierdut și de a obține calificarea, dar încercarea merită făcută.

Ca o curiozitate, să menționăm că, dacă ar fi obținut „promovarea”, **Oțelul** ar fi dat tot peste iberici: Vejle BK – Betis Sevilla 1-0.

Rapid – Vaalerengen Oslo 2-2

Liga Campionilor – prima manșă

Grupa A: FC Porto – Olympiakos Pireu 2-2, Croația Zagreb – Ajax Amsterdam 0-0

Grupa B: Juventus Torino – Galatasaray Istanbul 2-2, Athletic Bilbao – Rosenborg 1-1

Grupa C: Real Madrid – Internazionale Milano 2-0, Sturm Graz – Spartak Moscova 0-2

Grupa D: Brøndby IF – Bayern München 2-1, Manchester United – FC Barcelona 3-3

Grupa E: Panathinaikos Atena – Dinamo Kiev 2-1, RC Lens – Arsenal Londra 1-1

Grupa F: PSV Eindhoven – HJK Helsinki 2-1, FC Kaiserslautern – Benfica Lisabona 1-0

CONI și dopingul

În urma scandalului declanșat de antrenorul **Zdenek Zeman** privind eventualele cazuri de doping din „il calcio”, Comitetul Olimpic Italian (CONI) a întreprins o vastă anchetă. Principala concluzie arată că jucătorii iau într-adevăr diferite întăritoare, fiind vizată creatina, o substanță care se găsește în stare naturală în lapte. Vândută în comerț fără vreo restricție și administrată în doze mari, aceasta mărește masa musculară a sportivilor. Deși procedeul nu este asimilat unui dopaj, în lipsa unui control medical adecvat poate pune în pericol sănătatea utilizatorilor.

Fără comentarii

Iată ce am putut lectura stupefiați într-un cotidian de sport, ca avans cronică la partida Panathinaikos Atena – FC Steaua București: „Iordănescu a declarat în presa ateniană că ar prefera să se califice Panathinaikos pentru că acest lucru ar da un alt moral fotbalului grec cu 10 zile înaintea meciului cu Slovenia, în preliminariile Campionatului European din anul 2000”. Și totuși un comentariu s-ar impune: deși PAO s-a calificat, moralul fotbalului elen nu prea a crescut (vezi remiza cu Slovenia, 2-2).

Sexul slab mai tare ca Oțelul

Sunt de-acum de notorietate superstițiile care dăinuie mai ales în rândurile fotbalistilor. De exemplu, în autocarul care-i duce la stadion nu sunt admise persoanele de sex feminin, iar dacă vehiculul respectiv trebuie să facă o manevră cu spatele, coboară din acesta. Ei bine, pentru a glumi nițel, confrății într-ale gazetăriei au găsit că vinovate pentru ratarea calificării de către **Steaua** și **Oțelul** nu sunt decât... (altfel simpaticele) Dochia Moșoianu și Elena Popa, care au însoțit respectivele echipe!

UEFA premiază

În cadrul ceremoniei de tragere la sorți a grupelor Ligii Campionilor, UEFA a decernat premii celor mai buni jucători ai sezonului trecut în cupele continentale. Pe „compartimente” aceștia sunt: portarul Peter Schmeichel (Manchester United), fundașul Fernando Hierro (Real Madrid), mijlocașul Zinedine Zidane (Juventus) și atacantul Ronaldo (Internazionale), brazilianul fiind ales și cel mai bun jucător (MVP) al cupelor europene. Cel mai bun antrenor a fost desemnat Marcello Lippi (Juventus).

Conservați fără sterilizare gogoșari, ardei grași, kapia

Dau gust și aspect plăcut ciorbelor, sosurilor, mâncărurilor, în care se adaugă cu 2-3 minute înainte de a fi date jos de pe foc. **Atenție! Sărarea bucatelor se face după ce s-au fiert. gogoșarii, etc. conservați.**

CANTITĂȚI: 1 kg gogoșari trecuți prin mașina de tocat, 0,320 kg sare de bucătărie (fără impurități).

PREPARARE:

● Decupați cu ajutorul unei farfurioare, rondele de celofan: 1 buc./borcan, dacă folosiți capace sau 2-3 buc./borcan fără capace.

Atenție! Celofanul este subțire și rulat pe deget rămâne ondulat. Acetofanul (care se vinde drept „celofan”) este rigid, nu aderă la borcan și conservele se alterează.

● Pentru fixarea celofanului pregătiți „inele” de cauciuc (din comerț) sau sfoară, foarte subțire, **din bumbac**.

● Spălați borcanele și capacele (chiar dacă sunt curate!!!). Introduceți borcanele în cuptor, la flacăra cea mai mică. Puneți capacele la scurs.

● Spălați ardeii, în ape foarte reci (**numai apa rece îndepărtează praful și impuritățile**). Scoateți semințele și părțile vătămate.

● Gustați fiecare gogoșar. Puneți-i deoparte pe cei iuți și conservați-i separat (pe borcan faceți mențiunea „iute”).

● Treceți ardeii prin mașina de tocat și, într-un vas mare, amestecați-i cu doza de sare.

INDICAȚII PENTRU TOATE FELURILE DE CONSERVE

A. **Introduceți compoziția în borcane imediat după prepararea ei.** Contactul cu aerul, lumina, distruge enzimele sau vitaminele și o predispune alterării.

B. Umpleți borcanele cu ajutorul unui ibric cu cioc. Dacă s-au format goluri de aer (în care se vor dezvolta mucegaiuri), eliminați-le, introducând, pe lângă marginea borcanului, coada unei linguri de lemn (foarte curată!!) și mișcați-o ușor – dreapta-stânga – până dispar toate golurile.

C. Umplerea se face cu 2 cm mai jos de gura borcanelor.

D. Adăugați untdelemn. Numai până la partea pe care se înșurubează capacul, nu mai mult, pentru a se evita scurgerile din borcane.

E. Curățați, atent, exteriorul și gura borcanelor umplute.

F. Închideți perfect!! Legați strâns celofanul, fixați bine capacul.

G. Păstrați borcanele în loc uscat și rece, la adăpost de lumină (care sterilizează și decolorează toate produsele alimentare conservate... în borcane). La nevoie puneți în fața lor: hârtie albă sau un poster.

Rețineți! După ce au fost începute, toate borcanele cu conserve se introduc în frigider, având grijă ca, în permanență, deasupra să fie un strat de ulei (care protejează conserva de contactul cu aerul).

Credința înrădăcinată că vinetele sunt doar „o plăcere a limbii” este total greșită.

Originară din India, vânăta este un panaceu (dacă aș fi adăugat „universal” ar fi fost un pleonasm care se folosește totuși... din plin!):

● reglează metabolismul și tulburările digestive
● combate hiperaciditatea gastrică ● are acțiune relaxantă ● fluidizează secrețiile (bronșite etc.) ● Rețineți: În crizele hemoroidale: 5 codițe (cotoare) îndepărtate de la vinete, proaspete sau uscate la aer (dar la adăpost de lumină) se fierb într-un litru de apă rece, până când lichidul scade la jumătate. Se răcește la temperatura camerei și se pot face (în aceeași zi), cu aceeași soluție (păstrată acoperită), 1-3 băi de șezut de 10-15 minute.

SALATA DE VINETE (cu secretele ei!)

● La cumpărare: vinetele să fie intens colorate, cu luciul caracteristic, lunguiețe (se coc repede), cu pulpa elastică (apăsată ușor, cu degetul, se formează o gropiță care revine imediat la forma inițială).

Când sunt de culoare violacee deschisă, tari la pipăit, înseamnă că sunt necoapte. La preparare n-au gust și mai provoacă și indigestii.

● Se coc la foc puternic, puse distanțat, pe o tablă. La coacerea directă pe flacăra, coaja se face scrum, iar îndepărtarea ei este un chin. Vinetele se întorc atunci când coaja s-a înmuiat.

● Se curăță imediat după coacere și se pun la scurs pe un fund înclinat, ușor sărate.

● Se pregătește maioneza: Atenție! Dați pe partea cea mai fină a răzătoarei albușul oului fiert. Păstrați-l pentru decorarea salatei.

● Gălbenușul fiert se freacă împreună cu 1/2 linguriță sare (maioneza nu se va mai tăia) și 1-2 picături de apă. Când a devenit cremos se înglobează, treptat, gălbenușul crud. Nu adăugați albușul în maioneză întrucât este indigest, iar după 2-3 ore de păstrare (la rece!) devine toxic.

VINETELE

După omogenizarea gălbenușurilor se adaugă, tot treptat, untdelemn (pe care l-ați scos din frigider pentru a avea, când preparați maioneza, temperatura camerei. Dacă uleiul este rece, maioneza se va tăia!).

● Vinetele, bine scurse, se toacă. Adăugați maioneza. Nu puneți prea multă, riscați să nu se mai simtă savurosul gust al vinetelor. La sfârșit puneți puțin zahăr (pentru finețe) și oțet de vin.

● Ceapa. Se servește separat, într-o cupă decorată cu o roșie cât o nucă și o frunză (crenguță) de mărar sau pătrunjel. Nu o tăiați prea fin, decât atunci când aveți oaspeți.

● Puteți pune pe masă roșii întregi. Prezentarea lor între cuburi de gheață este un moft frumos, dar dăunător stomacului.

APERITIV

● Vinetele spălate, tăiate rondele de aproximativ 1 cm grosime, ușor sărate, se pun la presă, între două funduri.

● Se taie șuncă, mușchi țigănesc, cașcaval de mărimea și grosimea rondelelor de vinete (ex: 5 bucăți șuncă pentru 10 rondele).

● Se trece, pe partea cea mai fină a răzătoarei, cașcaval.

● Se pregătește un panaj (cu secretele sale): Într-un gălbenuș se adaugă, treptat, 2-3 linguri de apă rece. Apoi se înglobează tot treptat, în albușul bătut spumă.

● Între două rondele de vinete se pune o felie de șuncă etc. „Senșivul” se trece prin făină, ou, cașcaval ras și se prăjește în unt, ulei (în cratiță cu tablă dedesubt!!).

Acest aperitiv, care se poate face și cu dovlecei, poate constitui singurul fel (împreună cu un vin alb, sec sau bere bună) cu care vă veți cinsti oaspeții pe care îi aveți înaintea dejunului sau cinei.

**SALONUL
& Accesorii
BUCUREȘTI**

Cea de-a VI-a ediție a SALONULUI AUTO BUCUREȘTI & Accesorii

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU ■ Fotografii: FLORIN IONIȚĂ ■

— Peugeot 206 —

Cea de-a VI-a ediție a SALONULUI AUTO BUCUREȘTI & Accesorii, cel mai important eveniment expozițional auto al României, și-a deschis porțile pentru marele public, la Complexul Romaero Băneasa, pe data de 18 septembrie, și

Paul
Schiaucu,
Președintele
S.A.B.

le-a închis pe data de 27 septembrie 1998. Realizatorii au fost ASOCIAȚIA PRODUCĂTORILOR ȘI IMPORTATORILOR DE AUTOMOBILE - A.P.I.A. (președinte, domnul Paul Schiaucu, președintele și al S.A.B. & Accesorii 1998), în calitate de organizator, și firma specializată EXPOLINE INTERNATIONAL (directori, domnii Liviu Rădăcineanu și Mihai Lungu), în calitate de contractant general.

Vizitatorii au avut ocazia să ia cunoștință, în cele aproape 200 de standuri (suprafață expo: 30.000 mp, din care 19.000 în interior), cu produsele a circa 560 mărci de automobile, accesorii și componente auto, cifre record în istoria Salonului. Prin comparație, la ediția precedentă au fost înregistrate 171 firme expozante și 450 mărci de mașini. De altfel, domnul Paul Schiaucu declara: „Pentru noi Salonul din acest an reprezintă un test

— Mitsubishi Pajero —

de maturitate, în condițiile în care considerăm că anul trecut a fost o perioadă de copilărie.”

Deși Salonul de anul acesta nu a intrat în calendarul oficial al Organizației Internaționale a Constructorilor de Automobile (OICA) și a avut statut doar de salon național, putem spune totuși că timp de 10 zile Bucureștiul a devenit un al doilea

Paris pentru lumea automobilistică autohtonă. Afirmatia nu este hazardată, atât timp cât înaintea Salonului de la Paris din 1 octombrie, bucureștenii au putut vedea în premieră mondială modelele Peugeot 206 și Ford Focus, iar în premieră europeană noul Mitsubishi Pajero. De asemenea, tot prin capitala României a intrat în Europa și noul model al lui Volkswagen, NEW BEETLE.

— Dacia Nova —

Una din surprizele Salonului a fost lansarea oficială în România a mărcilor Rover și Land Rover. Tot la capitolul noutăților este de notat apariția modelelor Subaru, care au întărit prezența japoneză alături de Honda, Mitsubishi, Nissan, Suzuki și Toyota. Totodată, Daewoo, Hyundai, KIA și Ssang Yong au continuat politica ofensivei coreene, prima dintre ele lansând cu succes în Europa modelul Matiz, înlocuitorul lui Tico, ce urmează să fie asimilat și de uzina din Craiova.

Constructorii germani și-au asigurat la S.A.B. o prezență de 100% (cu BMW, Mercedes, Opel, Porsche și Volkswagen), procent maxim atins și de cei francezi (cu Citroën, Peugeot și Renault), italienii fiind reprezentați de grupurile Fiat și Alfa Romeo. Iar dacă marele absent a fost firma Volvo, din producția autohtonă S.A.B. & Accesorii 1998 a prezentat ARO și Dacia în haine noi. Astfel, Automobile Dacia S.A. a expus patru autoturisme: Dacia Nova GTI (sistem de injecție Bosch, depoluată conform normelor Euro 2), Dacia 1307 4 WDTI (tracțiune 4x4, restilizată), Dacia 1304 (motor Diesel Peugeot, restilizată) și Dacia Break (restilizată).

Un punct de atracție pentru publicul vizitator l-a constituit și bolidul de Formula 1 al pilotului Mika Hakkinen, monopostul McLaren Mercedes MP 4/12.

Pentru oaspeții Salonului au fost pregătite numeroase facilități: o parcare modernă, cu cartelă magnetică (având o capacitate de 1.000 de locuri), puncte info în fiecare pavilion expozițional, un circuit de drive-test (S.A.B. ARENA).

Și o altă surpriză „de calibru”: Marele Concurs cu Premii al S.A.B. & Accesorii 1998 prin care organizatorii au provocat vizitatorii cu o întrebare, răspunsul corect aducându-le șansa de a deveni fericiți posessori ai unui substanțial premiu: unul din autoturismele Daewoo Tico SL, Dacia Nova GTI, Peugeot 106 Itinea, Rover 214 și un scuter Honda Sex 50.

Desigur, saloanele auto se fac și pentru a fi o oportunitate de întâlnire a oamenilor de afaceri cu noi și atractive modalități de business, firmele expozante oferindu-le variate soluții de leasing.

Turbomecanica S.A. vă propune HAMSTER 3

O noutate pentru vizitatorii S.A.B. '98 a constituit-o mașina Hamster 3, propusă de Turbomecanica S.A. Concepută pentru domeniul militar, este o mașină care se desantază (se lansează pe teren cu parașuta). Hamster 1 a fost construită pentru aplicațiile speciale ale trupelor NATO cu armata civilă din Islanda. Hamster 2 a luat drumul Iordaniei, fiind comandată de armata locală. În decembrie 1997 echipa ce a construit primele două tipuri a început proiectarea lui Hamster 3. Terminat în iunie, prototipul a putut participa la un târg de tehnică militară de la Amman - Iordania, unde a fost apreciat de producătorul unei firme americane constructoare de mașini. Cel mai mare avantaj al acestui prototip este acela de a fi foarte mic în comparație cu cele americane, ce cântăresc peste două tone. Alte avantaje: mobilitatea, finisajul simplu al tablei, nituită, după o metodă preluată din aviație.

Dumitru Florea, membru al echipei ce a construit Hamster, ne-a dezvăluit motivația pentru care mașina se numește așa: „Pe perioada proiectării și a construirii mașinii am avut în atelier un hamster. În ziua în care am terminat totul, acesta a dispărut și era imposibil să-l găsești în ditamai atelierul. L-am găsit chiar pe roata mașinii și toți am fost de acord că aceasta trebuie să se numească Hamster. Făcând o comparație, mașina noastră față de altele de același gen este la fel de mică precum hamsterul față de alte animale”.

Prețul estimativ este de 15.000 de dolari.

APLICAȚII: acțiuni de spionaj, atacuri rapide, comando, acțiuni de salvare, decontaminare, agricultură și zootehnie, industria petrolieră, zone greu accesibile, desantare, activități distractive (vânătoare și raliu pe malul mării).

DATE TEHNICE: configurația 4x4; motor răcit cu apă; dimensiuni: 3800/1700/1180; greutate 750 kg; viteză maximă: 130 km/h. (C.M.)

Aurora Inoan

A fost pasionată de tot ceea ce înseamnă ezoterism. După '89, datorită accesului larg la informații, a devenit o foarte bună cunoscătoare a tainelor astrologiei. Are calități de terapeut – deține gradul II în tehnică radiantă. Este redactor-șef la „Revista Fenomenelor Paranormale” și „Astrologia”, iar începând cu numărul 2 prezintă predicțiile astrale în revista „Flacăra”.

Predicții lunare – octombrie '98

Berbec

Vă sfătuiesc să vă supravegheați, în primul rând, starea de sănătate. Feriți-vă de fracturi, de lovituri la cap, de probleme cu sângele. La serviciu nu este imposibilă o neînțelegere cu străinii. Norocul vă surâde însă în relațiile partenieriale, matrimoniale.

Taur

Aveți șansă la serviciu, la fel în ceea ce privește modificarea în bine a aspectului dumneavoastră exterior. Unii vor ține o cură de slăbire cu succes sau vor da pe la un salon de înfrumusețare. În relația partenierială, de concubinaj sau de căsătorie poate interveni o ruptură.

Gemeni

Vă merge bine în afaceri la începutul lunii, iar din punct de vedere sentimental, probabil că vă ocupați cu scrisorele de amor. Vă ocupați mult și de copii. Șansele la serviciu sunt reale, mari și veți avea parte de un noroc public.

Rac

Încă există probleme cu anturajul, mai ales financiare. Partea bună este aceea a relațiilor cu străinii, în probleme de afaceri. Veți discuta mult despre un contract, poate chiar veți face o călătorie departe, ca să puneți lucrurile la punct.

Leu

Întocmirea unor acte vă pune în situația de a vă manifesta autoritatea ori de a vă întâlni cu persoane care dispun de funcții și de influență. Lucrurile vor merge bine până la un punct, când vă veți pomeni, dacă nu sunteți atenți, că nu primiți exact sumele convenite.

Fecioară

Nu vă vor lipsi banii din buzunar, mai ales dacă este vorba de plăți. Spre finele lunii însă veți avea de furcă cu întocmirea unor acte sau cu susținerea unor teste, a unor examene. Relații dificile pot interveni între dumneavoastră și rude și vedeți cum șofați!

Balanță

La începutul lunii, sunteți avantajați de tranzitul lui Venus prin semnul dumneavoastră, ceea ce vă aduce o mulțime de favoruri, abilități, facilități. Reușita în dragoste, în afaceri, artă, în legătură cu copiii sau la jocuri e certă. Mai apoi, atenție la o pagubă de bani!

Scorpion

Cineva din anturaj vă poate face o problemă financiară. Poate că o persoană influentă vă taie o sumă ori v-o diminuează substanțial. Este bine să fiți cât mai discreți, căci, oricum, spre finele lunii mai apar și nemulțumiri în casă, în familie.

Săgetător

Două momente importante intervin în această lună. Este vorba de reușita imobiliară sau în casă, în familie, dar pe care o veți ține în secret sau care se va face cu ajutorul confidențial al cuiva. Și mai este vorba despre un eventual atac la imaginea dumneavoastră publică.

Capricorn

Saturn, patronul dumneavoastră, a reintrat în casa copiilor, a afacerilor, a plăcerilor de tot felul. Tocmai aici veți avea de întâmpinat unele dificultăți. Feriți-vă, în mod special, de o persoană cu autoritate, dar și de o femeie din anturaj!

Vărsător

Va trebui să fiți atenți la mașinațiile unei persoane cu funcție, ale unui bărbat, mai precis. Asta în a doua parte a lunii. În prima parte însă, vă bucurați de toate facilitățile pe care vi le poate oferi o relație cu străinii sau o călătorie departe.

Pești

Mai întâi este posibil să fiți amenințați cu legea sau să vă atace foarte dur un inamic declarat. Mai apoi, adică spre finele lunii, poate apărea o mulțumire în relațiile cu străinii, o călătorie care, eventual, poate fi echivalentă cu împlinirea unui vis mare.

MAI MULT RELE DECÂT BUNE

Sunt câteva aspecte mari care marchează această lună de plină toamnă. Din păcate, doar unul dintre acestea este cu adevărat benefic și el face bine Gemenilor, Fecioarelor, Peștilor și Săgetătorilor, în primul rând. Dar și Scorpionii pot profita de influența sa. E vorba de trigonul dintre Mercur și Jupiter, care poate aduce succes financiar și în călătorii sau prin scrieri, comunicare, media. Norocul poate interveni și în preocupări ezoterice, în ocultism.

Avem de-a face, deopotrivă, și cu trei aspecte de opoziție. Este vorba despre opoziția dintre Saturn și Soare, care conduce la greutăți în relațiile cu soțul (pentru femei) și cu o autoritate (în general). Mai este vorba despre opoziția dintre Saturn și Soare care conduce la piedică, inclusiv în reacțiile amoroase, dar și în demersurile bănești, în cele artistice ori legate de copii.

O altă opoziție este aceea dintre Jupiter și Marte, care poate crea probleme cu justiția, cu copiii, de sănătate, mai ales în zona capului ori legate de sânge.

Ar mai trebui să amintesc de cuadraturi, cele mai dificile unghiuri dintre planete. Aceea dintre Marte și Pluton, de la începutul lunii, poate aduce violență, fracturi, rupturi de relații. Aceea dintre Soare și Neptun poate aduce înșelătorii legate de autorități, dar și dificultăți cardiace. Ar mai fi aceea dintre Soare și Uranus, care accentuează pe cele dinainte, elementul specific fiind acela că neplăcerile se pot produce brusc.

Mai există și alte relații între planete, dar ele sunt minore. Nu lipsesc nici unghiurile de abilitate, sextilele adică, aspecte care vin să ne protejeze împotriva influenței dificile provocate de unghiurile dure luate în discuție mai înainte.

ÎN TRECERE

HOINARI PASAGER		SEILE ASINILOR SCRITICI		CU EXPERIENȚĂ (fam.) A TERORIZA		SPECIE
SFIOȘĂ OMUL HANULUI (dim.)						
DATA CU CEARĂ FATA MĂRII						
						DETERMINARE
CUTĂ ! VIN SUBȚIAT CU APĂ (fam.)			EXPUNERI LA VEDERE		REVENIREA AVIONULUI LA SOL	
ÎNFOIATĂ MONEDĂ						
				ÎN TEBA ! PRIMELE MANUALE		
		STĂRNESC RĂSUL NIMICITOR				
			DIBACI CARLIONȚATE			
UNU ȘI UNU ! TURME DE VITE						
TRENULET AUTO PE LITORAL GINA ENE			EPOCI BRAZDAT			
						FIR TEXTIL
CREAȚI EPICE ÎN VERSURI STAT					ÎN RATE !	
DECIS LISTA CU DOCTORII						

1	2	3	4	5	6		8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

LA PĂDURE

ORIZONTAL: 1) Codri – Creangă. 2) Unitate administrativă în pădure – Fructe de pădure. 3) Teze! – Nete. 4) Arbuști exotici – Șir de munți. 5) Autorul poeziei „Lada de zestre a pădurii” (Marin) – Bluză rustică. 6) Se pun pe case – Nina Pădureanu. 7) În mesteacăn și stejar! – Grup de lupi. 8) Intrare în tufiș! – Scaun domnesc. 9) Privitori la păduri. 10) Mare liric român, semnatarul poemului „Povestea codrului” (Mihai).

Ultimele tufe! 2) Frunzuliță de brad – Pământ – Volum. 3) Copaci sau crengi care au căzut pe solul pădurii din cauza vântului puternic. 4) Vârf de ulm! – Folosite pentru crăparea buștenilor – În esență! 5) Arbori rășinoși – În acest fel (reg.). 6) Bazin la păstrăvărie – Tania Stejerescu. 7) Somnambul. 8) A face sul – Pastă de cartofi fierți. 9) Arbori care cresc pe malul râurilor de munte – În spatele silvicultorului! 10) Pădure de mesteceni.

VERTICAL: 1) Copăcel –

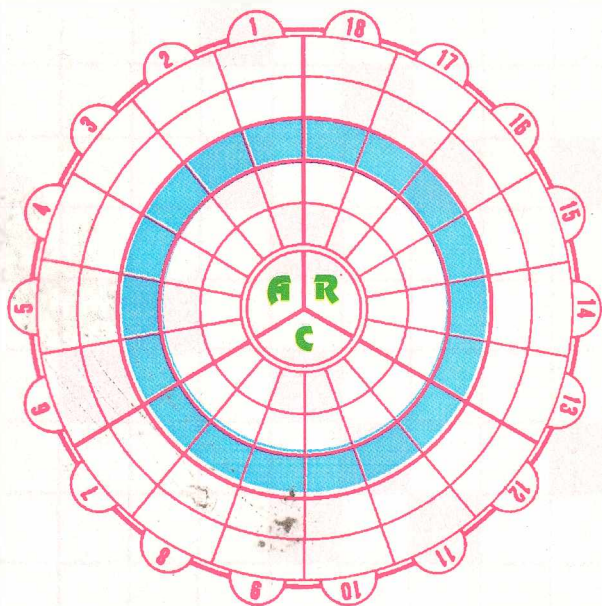
Dictionar: AȘE.

– Ai văzut ce salarii și-au votat?
– Da! Cred că au imunitate și la BUNUL SIMȚ...

ÎN CERC

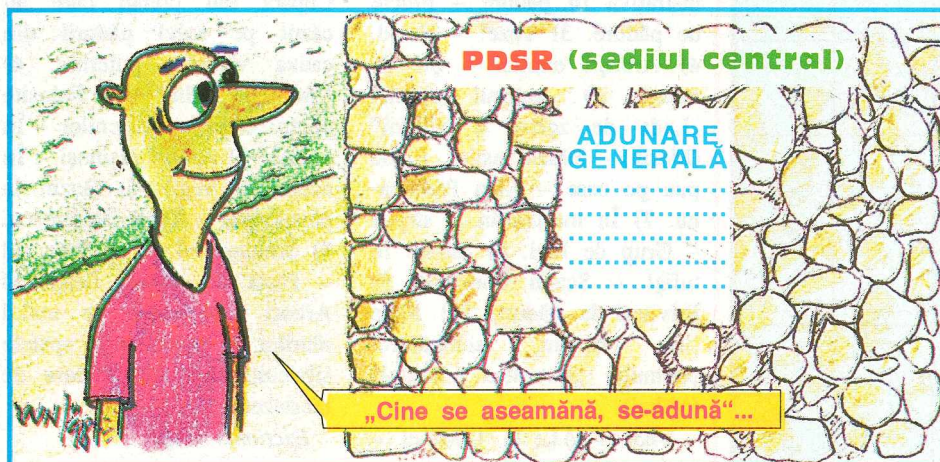

În fiecare dintre cele trei sectoare se vor scrie câte șase cuvinte de șase litere, corespunzătoare definițiilor de mai jos. Fiecare dintre cuvinte se termină cu literele din

centru, câte una pentru fiecare sector. După dezlegare, în cercul indicat prin culoare, de la 1 la 18, va rezulta numele autorului volumului de eseuri „Simțul practic“.

- 1) Mâner metalic montat la broasca ușii.
- 2) Formă de relief mai mică decât dealul.
- 3) Nu-i scapă nimic (fem.).
- 4) Substanță organică nocivă.
- 5) Organism vegetal.
- 6) Senzație de spaimă violentă.
- 7) Regim medical în care se recomandă consumarea unei cantități mari de apă.
- 8) Vrednic.
- 9) Pipă orientală cu coadă lungă.
- 10) Care se referă la fapte.
- 11) Indiferent față de lumea înconjurătoare.
- 12) Care rostește defectuos anumite consoane.
- 13) Justețe, exactitate.
- 14) Plutitor.
- 15) Echer.
- 16) Elev.
- 17) Celebru compozitor german (Richard).
- 18) Sprijin la greu.

MIHAI ZGUBEA

CONVOCARE

Consiliul de Administrație al S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A. convoacă la sediul său social – Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București – în ziua de **23 octombrie 1998, ora 10 a.m.**, adunarea generală extraordinară a acționarilor societății (AGA), având următoarea ordine de zi:

1. Majorarea capitalului social de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei
2. Diverse.

Dacă la data stabilită, adunarea generală (AGA) nu va putea lua o hotărâre valabilă din cauza neîntinderii cvorumului cerut de lege, o nouă adunare se va ține, în același sediu, în ziua de **30 octombrie 1998, ora 10 a.m.**, când se va decide asupra ordinii de zi, oricare ar fi numărul de acționari și partea de capital reprezentată de acționarii prezenți.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE,

Președinte-Director general,
George Arion

Administratori,
Alexandru Păsărin
Manuela Arion

PUBLICATIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: **Manuela Ruxandra Arion, Alexandru Păsărin**

Director general-adjunct: **ALEXANDRU PĂSĂRIN**

Director difuzare: **GABRIEL BUMB**

Secretariat: **Mihaela Caroline Surdu** 222.33.31; 222.33.44

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341.

Fax: 222.82.89

Cont lei

• 40.72.30.110.496 BCR, sector 1, București

Cont valută

• USD 47.21.6.16.0431.0 BCR, sector 1, București

• DM 47.21.3.10.0431.0 BCR, sector 1, București

Fundația

„Premiile Flacăra - România”

Președinte:

GEORGE ARION

Director executiv:

MANUELA RUXANDRA ARION

Cont lei: 451040121209 BCR,
sector 1, București

Flacăra

Redactor șef: **ALEXANDRU ARION**

■ REDACTORI - Ciprian Enea, Toma Roman jr.

■ SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu

■ FOTOREPORTERI - Florin Ioniță

■ CORECTURĂ - Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Remus Andrei Ion,
Horia Pătrașcu, Ioana Preda, Alex Ștefănescu, Tudor Călin
Zarojanu

■ CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE - Gabriela Adam-
Opaiț (Austria), Ștefan Nicolae, Alexandru Graur (Italia)

REBUS

Redactor șef: **MIHAI ZGUBEA**

REBUSACHE

PARADA INTEGRAMELOR

Redactor șef: **CONSTANTIN GRIGORE**

Mini-REBUS

Redactor șef: **DANIEL POPA**

Redacția: Aurel Ștefan Alexandrescu,
Mădălina Catană.

TEHNOEDACTARE COMPUTERIZATĂ: Maria
Călin, Violeta Enache, Felix Dumitru Grigore,
Doru Vintilă

DIFUZARE (222.66.28): Marian Celcan,
Elizabeta Costea, Cătălin Helișan, Valerică
Leon, Daniel Nica, Valeriu Radu, Dănuț Rizoiu

FINANCIAR-CONTABIL: **VIORICA TUDOR**, Elena Anghel,
Florența Tudor

ADMINISTRATIV: **NORU DOGARU**, Liliana Crețu, Ionel Blagoc

Cititorii din străinătate se pot abona prin Societatea
Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28,
fax. 222.82.89, la adresa: Piața Presei Libere nr. 1,
sector 1, cod 71341 - București, România

Pentru abonamentele interne, care se fac la poștă,
revista „Flacăra” este înscrisă în Catalogul de presă
pe anul 1998 la poziția 4368

Foarte important!

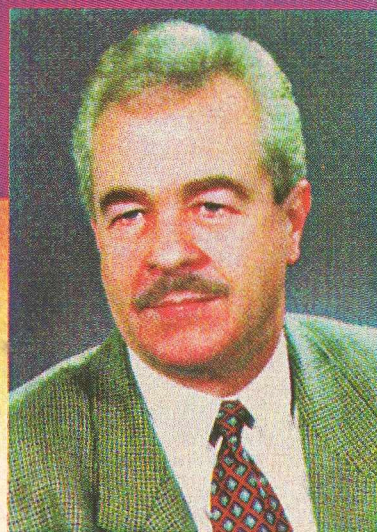
Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pen-
tru conținutul articolului aparține autorului. De
asemenea, în cazul unor agenții de presă și per-
sonalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: **C&R GRAPHICS S.A.**

LETTER FROM THE GENERAL MANAGER

The automotive world is a permanent search for novelty and progress, a world where only the strong ones have their place and can resist to the battle with themselves and with their merciless competitors.

Automobile Dacia S.A. made a new step to the automotive world standards with the new Dacia Nova model, which materializes a tradition started in 1968 and continued by generations of specialists which, for almost 30 years, were dedicated to the foundation of this car.

Figures from this presentation catalogue offer only a curt image of our company. But behind these figures are days and nights of hard work which turn Dacia to be a permanent presence on the domestic and the external market.

We are sure that, by constant efforts, a lot of work and especially passion, we are approaching this target, having in mind that the new Dacia generation, that of the year 2000, will strengthen the force of Romanian automotive industry.

The origin and the history of our company's success come from the efforts of nowadays generation and its leaders. It is high time for them to leave their mark on the present and especially on the future of the company.

Dr. eng. Constantin Stroe

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'C. Stroe', written over a faint circular stamp.

INTRAROM iR

iR

COMPANIA Cu o suprafață de 3000 mp și peste 2000 mp pentru birouri, având cele mai moderne dotări, INTRAROM se poate compara cu orice altă companie din Europa și din lume. INTRAROM dispune și de cele mai noi și mai performante linii de producție în tehnologie S.M.D. din România. Facilitățile de fabricație cu un înalt grad de automatizare acoperă întreg spectrul de activități legate de producția de serie, cum ar fi: echiparea plăcilor de cablaj imprimat, lipire, testare, anduranță, montare etc.

iR

ACTIVITĂȚI Obiectul de activitate al INTRAROM îl constituie producția de echipamente pentru telecomunicații. Pe lângă aceasta, societatea asigură activități de instalare și service, integrare de sisteme informatice, precum și dezvoltarea de software de aplicații în diverse domenii. INTRAROM asigură service post-livrare pentru toate produsele oferite clienților. Prin aceasta se asigură funcționarea continuă a produselor instalate, la condițiile specifice și corectarea completă și eficace a tuturor disfuncționalităților din operare, creând o relație de parteneriat cu clienții, care are în vedere evaluarea necesităților și dezbateră problemelor acestora.

iR

CALITATE Un factor important care determină activitatea INTRAROM este preocuparea pentru CALITATEA produselor și serviciilor oferite. În acest sens, INTRAROM a introdus conceptul calității totale, în conformitate cu standardele internaționale ISO 9000, care presupune testarea continuă nu numai a materialelor și a procedurilor de fabricație, ci a tuturor activităților și proceselor, la toate nivelurile companiei. Certificarea ISO 9002 a fost obținută în luna iulie a anului 1997, în urma auditului făcut de prestigioasa firmă BUREAU VERITAS QUALITY INTERNATIONAL.

iR

PERSONAL Instruirea și specializarea sunt factori foarte importanți în selectarea personalului companiei. 60% din angajați au studii superioare și sunt familiarizați cu utilizarea calculatoarelor pentru a putea folosi sistemul informatic al firmei. Pentru menținerea la nivelul tehnologic impus de dinamica domeniilor de activitate ale companiei se aplică personalului angajat un program continuu de școlarizare în țară și în străinătate.

iR

SOFTWARE O direcție prioritară a dezvoltării companiei o constituie dezvoltarea de software de aplicații și realizarea de proiecte informatice „la cheie”, care asigură integrarea celor mai noi tehnologii hardware și software. Se are în vedere cooperarea cu INTRACOM pentru realizarea unor proiecte informatice al căror beneficiar este Uniunea Europeană.

VIITORUL TĂU COMUNICĂ PRIN NOI

iR

CLIEȚI Performanțele și calitatea produselor și serviciilor oferite de compania noastră au făcut din INTRAROM un partener de încredere pentru clienți importanți cum ar fi regile autonome ROMTELECOM, LOTERIA NAȚIONALĂ, SNCFR sau RENEL. În acest sens, în 1997 a fost livrat către ROMTELECOM un număr de 9000 de telefoane publice cu cartelă cu cip, produse integral în România, INTRAROM devenind astfel principalul furnizor pentru aceste tipuri de echipament. De asemenea, INTRAROM participă ca partener al firmelor ALCATEL-NORVEGIA și IDT ALSTON din S.U.A., la implementarea proiectului finanțat de BERD, de contorizare automată a convorbirilor telefonice (CALL COLLECTION), al cărui beneficiar este ROMTELECOM.

iR

EXPORT Partenerul principal al INTRAROM în activitatea de export este grupul INTRACOM din Grecia, volumul vânzărilor de echipamente și servicii către acesta depășind 5.325.000 USD. De asemenea, în cursul anului 1997 a început colaborarea cu firma IDT ALSTON din S.U.A., concretizată prin producția locală a interfețelor de centrală necesare în cadrul proiectului CALL COLLECTION, menționat anterior, livrările către ROMTELECOM fiind în curs. Legat de aceasta, MIKE MOORE, președintele IDT ALSTON, a declarat: „Acordul cu INTRAROM este o parte importantă a strategiei noastre globale de marketing. Pentru distribuirea produselor noastre avem nevoie de parteneri locali puternici și capabili, și credem că INTRAROM, cu o dotare de înalt nivel tehnic și o pregătire a personalului la standarde occidentale, este cea mai potrivită companie românească pentru activitățile de producție pe care le avem în vedere. Sperăm să ne extindem parteneriatul atât în România cât și pe alte piețe”.